

Nota van toelichting

ALGEMEEN

1. Inleiding

Dit besluit brengt een aantal wijzigingen aan in het Besluit allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Baadi). Het betreft een nadere uitwerking van de Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (hierna: de wet). Deze wet introduceert het toelatingsstelsel voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten in de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs. Hierin is geregeld dat alle ondernemingen of rechtspersonen alleen arbeidskrachten mogen uitlenen met een toelating dan wel een ontheffing van de toelatingsplicht. Ondernemingen die gebruik maken van ter beschikking gestelde arbeidskrachten (inleners) mogen dat alleen doen van toegelaten of ontheven uitleners. Daarmee wordt invulling gegeven aan de aanbeveling van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten om de uitzendsector beter te reguleren.¹ Het toelatingsstelsel is bedoeld om de positie van ter beschikking gestelde arbeidskrachten – in het bijzonder die van arbeidsmigranten – te verbeteren en een gelijk speelveld te waarborgen voor alle in- en uitleners. In de memorie van toelichting bij voornoemde wet is de beleidsmatige achtergrond bij het toelatingsstelsel nader toegelicht.

De wet regelt dat de Minister van SZW het bestuursorgaan is voor het toelatingsstelsel. De taken worden onder verantwoordelijkheid van de Minister van SZW uitgevoerd door de toelatende instantie. In deze toelichting wordt zowel 'minister' als 'toelatende instantie' gebruikt om te verwijzen naar het bestuursorgaan.

Eerst wordt ingegaan op de nadere regels over collegiale uitleen en over de berekening van de loonkosten en wordt de bijzondere regeling voor collegiale uitleen via samenwerkingsverbanden toegelicht. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de nadere regels over de meldplicht voor uitleners en het schorsen en intrekken van een toelating of voorlopige toelating. Opvolgende hoofdstukken gaan respectievelijk over de nadere regels voor de financiële zekerheidsstelling, het normenkader, de aanwijzing van inspectie-instellingen, het openbaar register en de gegevensuitwisseling. In hoofdstuk 9 wordt ingegaan op de verhouding tot het hoger recht. Hoofdstuk 10 gaat in op de regeldrukeffecten van dit besluit in verhouding tot de regeldrukeffecten van de wet.

2. Nadere regels collegiale uitleen

In de wet is de definitie van collegiale uitleen aangepast, zodat duidelijker is in welke gevallen sprake is van collegiale uitleen. Collegiale uitleen houdt in het tegen vergoeding van ten hoogste de loonkosten ter beschikking stellen van arbeidskrachten, die bij degene, die hen ter beschikking stelt, ten behoeve van arbeid in diens onderneming in dienst zijn. Werkgevers die uitsluitend arbeidskrachten ter beschikking stellen op basis van collegiale uitleen vallen niet onder de reikwijdte van de toelatingsplicht. Voor een nadere toelichting over de verduidelijking van collegiale uitleen wordt verwezen naar paragraaf 3.2.2 van de memorie van toelichting bij de wet.

Voor toezichthouders én voor uit- en inleners is het van belang om objectief na te kunnen gaan of sprake is van collegiale uitleen en of een uitlener zodoende niet onder de reikwijdte van de Waadi valt. Om objectief vast te stellen of sprake is van collegiale uitleen wordt gekeken naar de feitelijk te toetsen loonkosten. Daarom acht de regering het wenselijk om in onderhavig besluit eisen te stellen over de berekening van de

¹ Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten, Geen tweederangsburgers. Aanbevelingen om misstanden bij arbeidsmigranten in Nederland tegen te gaan (30 oktober 2020). *Kamerstukken II* 2020/21, 29861, nr. 53, bijlage nr. 953505.

loonkosten. De uitlener moet namelijk kunnen aantonen dat hij arbeidskrachten ter beschikking stelt tegen vergoeding van ten hoogste de loonkosten om niet onder de toelatingsplicht te vallen.

Dit hoofdstuk behandelt de berekening van de feitelijke loonkosten ten behoeve van collegiale uitleen en de bijzondere regeling voor collegiale uitleen via samenwerkingsverbanden zonder winstoogmerk.

§ 2.1 Loonkostencriterium

De regering heeft bij het definiëren van het loonkostencriterium zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de wijze waarop werkgevers thans invulling geven aan collegiale uitleen. Ook heeft zij zoveel mogelijk aangesloten bij gegevens die werkgevers al moeten aanleveren bij de Belastingdienst in het kader van de aangifte loonheffingen om de administratieve lasten te beperken. Dat heeft geleid tot de volgende invulling van de componenten voor de berekening van de loonkosten.

Definitie van loon

De uitlener dient uit te gaan van het loon dat de uitlener aan de arbeidskracht betaalt voor de werkzaamheden verricht tijdens de terbeschikkingstelling. Het gaat daarbij om het (bruto) loon in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964, inclusief eventuele toeslagen zoals onregelmatigheidstoelagen. Loon dat niet is uitbetaald als vergoeding voor arbeid die in het kader van de terbeschikkingstelling is verricht – bijvoorbeeld ziekgeld of doorbetaalde vakantiedagen – kan dus niet als loonkosten worden gekwalificeerd. Anders gezegd: in het kader van collegiale uitleen mag een uitlener alléén vergoedingen voor de gewerkte uren bij de inlener in rekening brengen.

Berekening van de loonkosten

Het bedrag dat bestaat uit het (bruto) loon en de opbouw van vakantiebijslag en AVWB wordt voorts vermeerderd met:

- de opbouw van vakantiedagen. Bijvoorbeeld: een arbeidskracht heeft een dienstverband voor 40 uur per week (40 uur x 52 weken = 2.080 uren op jaarbasis) en heeft recht op 20 vakantiedagen (160 uur op jaarbasis). Voor de berekening van de loonkosten mag de uitlener het loon met $160 / 2.080 \times 100\% = 7,7\%$ vermeerderen;
- de premies werknemersverzekeringen, de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet, de pensioenpremies en reis- en overige onkostenvergoedingen, alle voor zover ten laste komend van de werkgever. Onder reiskostenvergoedingen worden ook vrijgestelde reiskostenvergoedingen verstaan. Reis- en overige onkostenvergoedingen kunnen vanzelfsprekend alleen als loonkosten worden gezien indien zij direct in verband staan tot de terbeschikkingstelling; en
- een vermeerdering van maximaal 5% van het loon ter dekking van de kosten voor de werkzaamheden die verbonden zijn aan het optreden als uitlener. Hierbij kan gedacht worden aan indirecte kosten voor bijvoorbeeld personeelszaken. Voor het percentage van 5% sluit de regering aan bij het percentage dat de Belastingdienst reeds hanteert voor diens definitie van collegiale uitleen in de context van de omzetbelasting².

De regering acht het wenselijk om te voorkomen dat de hoogte van de loonkosten wordt beïnvloed door incidentele uitbetalingen van bedragen die periodiek worden opgebouwd. Bij het arbeidsvoorwaardenbedrag (AVWB) gaat het om loon dat bij de werkgever wordt opgebouwd om op een later moment uit te betalen aan de arbeidskracht. Dit leidt

² Zie Stcrt. 2022, 18350

doorgaans tot een periodiek regelmatige opbouw van een bedrag aan toekomstig loon (zogenoemde opname). Het gaat hierbij onder andere om opgebouwde eindejaarsuitkeringen, individuele keuzebudgetten (IKB), persoonlijke keuzebudgetten, 'employee benefits' en vergelijkbare benamingen. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar het besluit waarmee het AVWB-begrip in socialezekerheidswetgeving werd geïntroduceerd³. Ook de vakantiebijslag wordt opgebouwd en op een later moment uitbetaald.

De opbouw en uitbetaling van vakantiebijslag en AVWB worden als volgt meegenomen.

- Indien uitbetalingen van vakantiebijslag of AVWB deel uitmaken van het loon, worden die betalingen van het loon afgetrokken. In de loonaangifte worden deze bedragen aangegeven via de rubrieken 'vakantiebijslag' en 'opname arbeidsvoorwaardenbedrag'.
- De opbouw van vakantiebijslag en AVWB worden bij het loon opgeteld. In de loonaangifte worden deze bedragen aangegeven via de rubrieken 'opgebouwde recht vakantiebijslag' en 'opbouw arbeidsvoorwaardenbedrag'.

Een vergelijkbare systematiek wordt toegepast bij het berekenen van het dagloon voor de werknemersverzekeringen.

Bij het opstellen van bovenstaande regels heeft de regering zich in belangrijke mate gebaseerd op de richtlijnen die de Algemene Werkgeversvereniging Nederland (AWVN) ten tijde van de COVID-19 pandemie heeft opgesteld voor ondernemingen die personeel collegiaal wilden in- en uitleenen.⁴ Ten opzichte van die richtlijnen heeft de regering de eindejaarsuitkering vervangen door het arbeidsvoorwaardenbedrag, omdat het AVWB onderdeel is van de loonaangifte en een eenduidiger definitie kent dan eindejaarsuitkering. Ten tijde van het opstellen van bovenstaande richtlijnen bestond er van het AVWB nog geen eenduidige definitie en was het nog geen onderdeel van de loonaangifte.

In de memorie van toelichting bij de wet is in reactie op het advies van de Raad voor de Rechtspraak over de definitie van collegiale uitleen opgenomen dat de regering een suggestie van de Raad in overweging zal nemen bij de nadere invulling van het begrip loonkosten. De Raad heeft de regering in overweging gegeven om de transitievergoeding mee te nemen in het bepalen van de loonkosten. De regering heeft ervoor gekozen deze suggestie niet over te nemen. Niet alle werknemers hebben namelijk recht op een transitievergoeding, bijvoorbeeld wanneer een werknemer zelf ontslag neemt. Wanneer een uitlener voor collegiale uitleen loonkosten in rekening brengt, is doorgaans nog niet duidelijk of een werknemer recht zal hebben op een transitievergoeding. Om die reden acht de regering het opnemen van de transitievergoeding niet wenselijk.

§ 2.2 Collegiale uitleen via samenwerkingsverbanden

Op de arbeidsmarkt kan het voorkomen dat werkgevers samenwerken in samenwerkingsverbanden. In dat geval leent een werkgever via een samenwerkingsverband arbeidskrachten uit die in dienst zijn ten behoeve van arbeid in zijn onderneming. Via zulke verbanden, die ook wel 'arbeidspools' worden genoemd, kunnen arbeidskrachten een arbeidsovereenkomst behouden bij hun reguliere werkgever. De werkgever die arbeidskrachten in dienst heeft en hen slechts incidenteel tegen loonkosten via een samenwerkingsverband ter beschikking stelt aan een andere werkgever, hoeft – voor zover ook voor het overige aan de voorwaarden voor collegiale

³ Zie Stb. 2021, 115

⁴ Zie onder andere NLwerktaanwerk, "Informatie over collegiale in- en uitleen", (geraadpleegd op 19 oktober 2023). NLwerktaanwerk is een initiatief van Stichting Nederland Onderneemt Maatschappelijk! en haar oprichters VNO-NCW en MKB Nederland, in samenwerking met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

uitleen wordt voldaan – niet over een toelating te beschikken aangezien de toelatingsplicht niet van toepassing is op collegiale uitleen.

In de internetconsultatie op de wet hebben onder andere enkele samenwerkingsverbanden gereageerd die collegiale uitleen faciliteren. Ook tijdens de MKB-toets is het loonkostencriterium bij collegiale in- en uitleen naar voren gekomen. In onder andere het onderwijs en de installatiebranche zijn dergelijke samenwerkingsverbanden actief.

Het volgt uit de aard van dergelijke op wederkerigheid gebaseerde samenwerkingsverbanden dat doorgaans ten hoogste de loonkosten vergoed wordt aan de werkgever die arbeidskrachten uitleent. Uit de internetconsultatie is gebleken dat de samenwerkingsverbanden om uitvoeringstechnische redenen doorgaans niet per individuele terbeschikkingstelling een kostendekkend loonkostenniveau berekenen, maar per functiegroep een gemiddeld loonkostenniveau hanteren die gebaseerd is op bijvoorbeeld de cao. In individuele gevallen kan dus sprake zijn van een vergoeding die hoger is dan de loonkosten. In de memorie van toelichting bij de wet is aangegeven dat in lagere regelgeving wordt gezien in hoeverre dergelijke samenwerkingsverbanden of 'arbeidspools' onder het begrip collegiale uitleen vallen of kunnen worden gebracht. Voorts is in dit besluit een bijzondere regeling opgenomen over het berekenen van de loonkosten per individuele arbeidskracht (zie paragraaf 2.1 van deze toelichting). In het geval collegiale uitleen plaatsvindt via een samenwerkingsverband dat zonder winstoogmerk collegiale uitleen faciliteert, regelt de regering daartoe het volgende.

Samenwerkingsverbanden kunnen onder voorwaarden een gemiddeld kostendekkend loonkostenniveau toepassen. Er kan nog steeds sprake zijn van collegiale uitleen als arbeidskrachten tegen ten hoogste van dat bedrag worden uitgeleend aan een ander bedrijf via een samenwerkingsverband zonder winstoogmerk. Hierdoor hoeven werkgevers die via deze samenwerkingsverbanden arbeidskrachten ter beschikking stellen niet te voldoen aan de toelatingsplicht ondanks dat in individuele gevallen sprake kan zijn van een vergoeding die hoger is dan de loonkosten. Het samenwerkingsverband fungeert in dat geval als doornemer en valt derhalve zelf wel onder de toelatingsplicht. Een doornemer heeft de arbeidskracht namelijk niet zelf in dienst en kan de arbeidskracht daarom per definitie niet collegiaal uitlenen. Voormelde bijzondere regeling is dus alleen van toepassing op werkgevers die collegiaal uitlenen via samenwerkingsverbanden zonder winstoogmerk en niet op de samenwerkingsverbanden zelf. Ook werkgevers die arbeidskrachten collegiaal inlenen via dergelijke samenwerkingsverbanden zijn niet in overtreding van de Waadi, mits het samenwerkingsverband, indien toelatingsplichtig, is toegelaten.

Volgens de regering zijn sociale partners het beste geëquipeerd om - middels een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) - te bepalen via welke samenwerkingsverbanden zonder winstoogmerk sprake is van collegiale uitleen. Sociale partners komen in deze cao overeen welke samenwerkingsverbanden zonder winstoogmerk collegiale uitleen faciliteren waarbij de loonkosten per arbeidskracht berekend mogen worden op basis van de gemiddelde loonkosten per tijdseenheid voor de functiegroep waartoe de arbeidskracht behoort. Voorts dient de uitlener die daar gebruik van wil maken te vallen onder de werkingssfeer van de desbetreffende cao. Dit betekent dat deze bijzondere regeling toegepast kan worden voor werkgevers die zelf partij zijn bij een cao, die via lidmaatschap van één van de cao-partijen direct zijn gebonden aan een cao en/of die via algemeen verbindend verklaring zijn gebonden. Zo wordt voorkomen dat er geen binding is tussen de cao, het samenwerkingsverband en de uitlener.

Door sociale partners in de cao te laten bepalen via welke samenwerkingsverbanden collegiale uitleen plaatsvindt waarbij een gemiddeld kostendekkend loonkostenniveau kan worden toegepast, is er een waarborg dat het betreffende samenwerkingsverband

zonder winstoogmerk handelt langs de lijnen van collegiale uitleen. Tevens ontstaat hierdoor zicht op desbetreffende samenwerkingsverbanden. Het is noodzakelijk voor de uitvoerbaarheid dat toezichthouders een lijst kunnen bijhouden van collegiale uitleen via samenwerkingsverbanden waarop de bepaling van toepassing is. Bij een inspectie of controle door de Arbeidsinspectie is het aan de werkgever die zonder toelating arbeidskrachten ter beschikking stelt via een samenwerkingsverband aan te tonen dat daarbij sprake is van collegiaal uitleen via een samenwerkingsverband en dat het gaat om een gemiddeld kostendekkend loonkostenniveau.

3. Ontheffing

De Wtta biedt aan ondernemingen die in zeer beperkte mate arbeidskrachten ter beschikking stellen, de mogelijkheid om ontheffing van de toelatingsplicht te verkrijgen. Met deze AMvB worden enkele voorwaarden voor het verlenen van ontheffing nader ingevuld.

Dit betreft onder meer:

- de gegevens die de aanvrager bij het verzoek om ontheffing moet verstrekken,
- de periode waarop die gegevens betrekking hebben,
- de frequentie waarmee een onderneming met ontheffing actuele gegevens moet verstrekken,
- de deskundige van wie de aanvrager een verklaring over de getrouwheid van de gegevens moet bijvoegen en
- de inhoud van de verklaring van deze deskundige.

De ontheffingsmogelijkheid berust op een afweging van de doelen die de wetgever met de invoering van de toelatingsplicht nastreeft en het belang van ondernemingen die in zeer beperkte mate arbeidskrachten ter beschikking stellen, om niet te worden geconfronteerd met disproportionele administratieve en financiële verplichtingen. Dit betekent dat de administratieve belasting voor de ondernemingen waarvoor de ontheffing is bedoeld, zo gering mogelijk moet zijn. Anderzijds moeten de voorwaarden borgen dat ondernemingen voor wie de toelatingsplicht juist is bedoeld, geen misbruik of oneigenlijk gebruik van de ontheffingsmogelijkheid kunnen maken. Hiervoor is inzicht nodig in de (schijn)constructies die uitleners kunnen benutten om onterecht gebruik te maken van de ontheffingsmogelijkheid en in maatregelen waarmee dat onterechte gebruik effectief kan worden ingedamd.

Het ministerie van SZW doet onderzoek naar het risico op misbruik of oneigenlijk gebruik van de ontheffingsmogelijkheid en naar maatregelen om dat risico te beheersen. Dit onderzoek is nog niet afgerond op het moment waarop het ontwerpbesluit voor internetconsultatie is opengesteld. Het ministerie verwacht het onderzoek in het voorjaar van 2024 af te ronden.

Na de afronding van het onderzoek worden de maatregelen waarmee het misbruik en oneigenlijk gebruik kunnen worden ingedamd, omgezet in voorwaarden voor het verlenen van ontheffing. Deze voorwaarden worden met dit besluit vastgesteld en in deze toelichting uiteengezet. Daarbij zal worden vermeld welke effecten van de beheersmaatregelen worden verwacht en welke inspanningen deze vergen van de partijen die bij het toelatingsstelsel zijn betrokken.

Indexatie maximale som vergoedingen voor arbeidskrachten

Daarnaast stelt deze AMvB nadere regels voor het indexeren van de maximale som van vergoedingen voor arbeidskrachten die ter beschikking worden gesteld, als voorwaarde voor ontheffing. Het maximum van deze som blijft tot en met 2026 ongewijzigd, te weten € 2,5 miljoen per twaalf maanden of dertien tijdvakken van vier weken. Vanaf het jaar 2027 wordt dit bedrag jaarlijks aangepast in overeenstemming met de consumentenprijsindex. De maximale som van de vergoedingen voor ter beschikking gestelde arbeidskrachten wordt aangepast op basis van het definitieve cijfer van de CPI

van januari ten opzichte van januari van het voorafgaande kalenderjaar. De CPI is de maatstaf voor het officiële inflatiecijfer en wordt in de praktijk veelvuldig gebruikt als maatstaf voor het aanpassen van tarieven en contracten. Met de indexatie wordt uitholling van deze voorwaarde voor ontheffing door geldontwaarding voorkomen.

4. Toelatingsprocedure

In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de meldplicht van de uitlener. Daarna wordt ingegaan op de nadere regels voor de indiening van de aanvraag van een (voorlopige) toelating door de uitlener en behandeling ervan door de minister. Tevens wordt ingegaan op de nadere regels over het schorsen en intrekken van een (voorlopige) toelating.

§ 4.1 Meldplicht uitlener

Voor de uitlener aan wie een toelating of ontheffing is verleend, geldt op grond van de wet een meldplicht. Die meldplicht houdt in dat de uitlener voor de aanvang van de terbeschikkingstelling schriftelijk of elektronisch aan de inlener meldt welke arbeidskracht een ter beschikking gestelde arbeidskracht betreft. Voor transnationale dienstverrichters is de meldplicht uit artikel 8 van de Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie (WagwEU) van toepassing. Het betreft degene die vanuit een andere lidstaat in het kader van transnationale dienstverrichting zijn werknemer ter beschikking stelt om tijdelijk arbeid te verrichten in Nederland. De desbetreffende dienstverrichter meldt voor aanvang van de werkzaamheden in een online meldloket ([postedworkers.nl](https://www.postedworkers.nl)) dat hij arbeidskrachten ter beschikking stelt. Automatisch zal hiervan een afschrift aan de dienstontvanger worden verzonden. De meldplicht draagt bij aan een beter beeld van de gedetacheerde werknemers vanuit andere EU-landen die doorgaans een kwetsbare groep vormen. Om dubbele verplichtingen voor de transnationale dienstverrichter te voorkomen, regelt dit besluit dat de meldplicht van de uitlener aan de inlener op grond van de Waadi niet van toepassing is verklaard in het geval die uitlener reeds uit hoofde van artikel 8, tweede lid, van de WagwEU, een meldplicht richting de inlener heeft.

De taken in verband met de meldingsplicht op grond van de WagwEU worden onder de verantwoordelijkheid van de minister uitgevoerd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De SVB verwerkt de gegevens in de meldingsadministratie en verstrekt de gegevens aan de toelattende instelling voor zover die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de toelatingsplicht, waaronder wordt verstaan de verlening, weigering, schorsing, intrekking of verlenging van een toelating of voorlopige toelating en de controle op de naleving van het normenkader. De toelattende instantie houdt binnen het toelatingsstelsel toezicht op de naleving van het normenkader door uitleners. Het niet naleven van het normenkader, waaronder de meldplicht uit hoofde van artikel 8 van de WagwEU, kan derhalve leiden tot weigering, schorsing of intrekking van de toelating. Daarom moet de toelattende instelling weten of een uitlener aan de meldplicht richting de inlener heeft voldaan. De verstrekking van deze gegevens door de SVB kan worden uitgevoerd door de toelattende instelling afschriften te verschaffen uit het meldingssysteem.

De Nederlandse Arbeidsinspectie voert het toezicht uit op de naleving van artikel 8 van de WagwEU en heeft ook via de SVB toegang tot het meldloket. De Nederlandse Arbeidsinspectie kan indien nodig een boete opleggen wanneer er geen melding bij het meldloket is gedaan. Voor de herijking van de Beleidsregel boeteoplegging Waadi 2014 zal de minister bij de hoogte van de boete bij het niet naleven van de meldplicht op grond van artikel 12c, tweede lid, van de wet aandacht hebben voor de relatie met de hoogte van de boete voor het niet naleven van de meldplicht bij het meldloket van artikel 8 WagwEU, zoals beschreven in de Beleidsregel boeteoplegging WagwEU 2020.

§ 4.2 Indiening en behandeling aanvraag van een (voorlopige) toelating

In de wet is geregeld dat uitleners een (voorlopige) toelating dienen aan te vragen bij de toelatende instantie. De voorlopige toelating kan uitsluitend aangevraagd worden door een startende uitlener. De toelatende instantie zal voor de aanvraag van de (voorlopige) toelating een online formulier beschikbaar stellen. Een gedigitaliseerde aanvraagprocedure maakt het doorlopen ervan overzichtelijker en efficiënter voor de uitlener. Deze zal ook toegankelijk zijn voor buitenlandse uitleners die een toelating willen aanvragen om arbeidskrachten in Nederland ter beschikking te kunnen stellen. Een incomplete aanvraag is niet ontvankelijk en zal niet in behandeling genomen kunnen worden door de toelatende instantie.

De toelatende instantie kan omwille van de uitvoering bepalen dat het aanvraagproces in verschillende stappen wordt onderverdeeld, waarbij bepaalde onderdelen – bijvoorbeeld de VOG en/of (het bewijs van) financiële zekerheidsstelling – later in het aanvraagproces moeten worden overgelegd.

Om in aanmerking te komen voor een (voorlopige) toelating dient de uitlener te voldoen aan de daarvoor gestelde voorwaarden. Zo moet een uitlener naast de verplichting tot inschrijving in het Handelsregister het normenkader naleven en voor een volledige toelating de naleving van het normenkader onderbouwen met een inspectierapport dat opgesteld is door een aangewezen inspectie-instelling. Ook dient de uitlener voor de toelating en de voorlopige toelating te voldoen aan de eisen ten aanzien van de VOG en financiële zekerheidsstelling. Er zijn situaties waarin de eisen over de VOG- en/of financiële zekerheidsstelling niet van toepassing zijn. Voor een nadere toelichting over de voorwaarden voor het verkrijgen en behouden van een toelating en voorlopige toelating wordt verwezen naar paragraaf 4.3 van de memorie van toelichting bij de wet. In dit besluit zijn ook de voorwaarden opgenomen waaronder de verplichting tot het stellen van financiële zekerheid komt te vervallen, zie hiervoor paragraaf 5.1 van dit besluit.

Nadere regels geldigheidsduur en vergoeding toelating

In artikel 12e, derde lid, van de wet is geregeld dat een toelating voor vier jaar wordt afgegeven en een voorlopige toelating voor zes maanden. Een toelating geldt dus niet voor onbepaalde tijd, aangezien de aard en het gedrag van een toegelaten uitlener gedurende de tijd kunnen veranderen. De minister kan de geldigheidsduur van een (voorlopige) toelating ambtshalve verlengen met maximaal zes maanden. Voor een nadere toelichting wordt hierbij verwezen naar paragraaf 4.3.1 van de memorie van toelichting bij de wet.

Dit besluit regelt dat een dergelijke verlenging plaats kan vinden in situaties waarin de toelatende instantie niet in staat is om tijdig een besluit te nemen op een opvolgende aanvraag tot verlening van een toelating door redenen die de toegelaten uitlener niet te verwijten zijn. Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om de situatie waarbij sprake is van een piekbelasting bij de toelatende instantie. Het is aan de minister om te beoordelen of in voorkomende gevallen aan deze voorwaarde wordt voldaan. Zie in dit verband ook de artikelsgewijze toelichting bij dit artikellid.

De uitlener is bij de aanvraag van de voorlopige toelating en de toelating en gedurende de looptijd van de toelating een vergoeding verschuldigd aan de toelatende instantie. Dit besluit regelt dat er een vergoeding wordt betaald bij de aanvraag en periodiek voor het in stand houden van de toelating. Deze vergoeding zal gedifferentieerd worden naar de bedrijfsgrootte van de uitlener, zodat kleinere ondernemingen een lagere vergoeding betalen. De toelatende instantie zal deze differentiatie nader uitwerken. Bij ministeriële

regeling kunnen nadere regels worden gesteld over de vergoeding, waaronder het instellen van een maximumtarief.

§ 4.3 Schorsen van een toelating

De wet regelt dat de minister een (voorlopige) toelating kan schorsen of intrekken als de uitlener niet langer voldoet aan de verplichtingen die daaraan zijn verbonden. In dit verband wordt verwezen naar paragraaf 4.3.4 van de memorie van toelichting bij de wet. Zo leidt het niet naleven van het normenkader tot een schorsing – en bij onvoldoende herstel tot intrekking van de toelating.

Dit besluit regelt dat bij blijk van voldoende herstel van de overtreding het schorsingsbesluit niet in werking treedt. Dit hoofdstuk gaat daar nader op in.

§ 4.3.1 Schorsen en intrekken van de toelating

Voor wat betreft de naleving van het normenkader zullen doorgaans aangewezen inspectie-instellingen tekortkomingen (non-conformiteiten) op het normenkader constateren tijdens de (periodieke) controle op de naleving van het normenkader. Indien de inspectie-instelling bij de uitlener constateert dat sprake is van een tekortkoming en dit, nadat hoor en wederhoor is toegepast, vastlegt in het inspectierapport, is de uitlener aan zet om maatregelen te treffen en herstel te tonen. Dit kan in de periode voorafgaand aan het overhandigen van het definitieve inspectierapport aan de toelattende instantie, met inachtneming van de regels voor de aanlevering van inspectierapporten (zie hieronder).

De uitlener kan in deze periode gebruikmaken van de mogelijkheid om herstel aan te tonen voordat de inspectie-instelling het desbetreffende rapport – met toestemming van de uitlener – aanlevert bij de toelattende instantie. De inspectie-instelling kan daarna constateren dat (1) herstel is getoond en er geen non-conformiteiten meer zijn of (2) geen of onvoldoende herstel is aangetoond. In beide gevallen stelt de inspectie-instelling deze uitkomst vast in het definitieve rapport en verstrekt dit na schriftelijke toestemming van de uitlener aan de toelattende instantie. Bij ministeriële regeling wordt vastgesteld hoeveel dagen er mogen zitten tussen de eerste inspectie waar tekortkomingen zijn geconstateerd en het aanleveren van het definitieve inspectierapport bij de toelattende instantie. Een aangeleverd inspectierapport bij de toelattende instantie waarin in eerste instantie een non-conformiteit was geconstateerd en herstel is aangetoond, heeft dan ook geen directe consequenties voor het schorsen of intrekken van een toelating op basis van het rapport. Desalniettemin kan de minister bij de beoordeling of de uitlener het normenkader naleeft, afwijken van het rapport naleving normenkader. In dat verband wordt verwezen naar paragraaf 4.4 van de memorie van toelichting bij de wet.

In het geval het aangeleverde rapport bij de toelattende instantie non-conformiteiten bevat, kan de minister bij niet-naleving van het normenkader op basis van het inspectierapport de toelating schorsen. Dit is het geval indien sprake is van een ernstige overtreding (*major*) dan wel van minder ernstige overtredingen (*minors*). Een uitlener wordt in de gelegenheid gesteld om non-conformiteiten te herstellen voordat de minister overgaat tot schorsing van een toelating. In paragraaf 4.3.4 van de memorie van toelichting bij de wet is toegelicht in welke gevallen een toelating geschorst wordt.

Vooraf aan de inwerkingtreding van de schorsing zendt de toelattende instantie een voornemen tot schorsing naar de desbetreffende uitlener. De uitlener wordt hierbij in de gelegenheid gesteld om binnen een redelijke termijn op dit voornemen te reageren met een zienswijze. Binnen deze termijn kan de uitlener tevens maatregelen treffen om herstel aan te tonen.

Indien er geen herstel wordt aangetoond maakt de toelatende instantie het besluit tot schorsing bekend. Uiterlijk vier weken na de bekendmaking van het schorsingsbesluit treedt het in werking en vangt de schorsingstermijn aan. In deze termijn van maximaal vier weken mag de uitlener alleen de lopende terbeschikkingstelling van arbeidskrachten voortzetten, maar mag hij geen nieuwe arbeidskrachten ter beschikking stellen. Ook in deze periode kan de uitlener de redenen voor de schorsing opheffen. Dit besluit regelt dat het schorsingsbesluit dan niet in werking treedt. Voor een nadere toelichting over het termijn van maximaal vier weken wordt verwezen naar paragraaf 4.3.4 van de memorie van toelichting bij de wet.

Bij geen of onvoldoende blijk van herstel zal de schorsing in werking treden. Vanaf dat moment mag er geen enkele arbeidskracht meer ter beschikking worden gesteld. In het schorsingsbesluit wordt aangegeven wat de duur is van de schorsing alvorens de toelating zal worden ingetrokken indien de uitlener geen herstel aantoont.

§ 4.3.2 Rechtsbescherming

In de memorie van toelichting bij de wet is het stelsel van rechtsbescherming uiteengezet. Zo moeten bij het nemen van een besluit tot schorsing of intrekking de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht worden genomen. Daarnaast dient in het geval van een besluit tot intrekking of schorsing van de toelating eerst het voornemen daartoe kenbaar te zijn gemaakt, opdat de uitlener in de gelegenheid wordt gesteld een zienswijze kenbaar te maken en herstel aan te tonen. Ook is relevant dat tegen een besluit tot schorsing of intrekking bezwaar en beroep bij de bestuursrechter openstaat. Het instellen van bezwaar of (hoger) beroep heeft niet automatisch een schorsende werking. Hierbij wordt aangesloten bij de hoofdregel van de Awb.

Tegen de uitkomst van de controle door een inspectie-instelling staat geen bezwaar en beroep open op grond van de Awb, aangezien de inspectie-instelling niet bepaalt of een aanvrager in aanmerking komt voor een toelating dan wel of een verstrekte toelating wordt geschorst of ingetrokken. De aanvrager kan de inspectie-instelling wel verzoeken om zijn feitelijke bevindingen te herzien, indien deze bevindingen – naar het oordeel van de aanvrager – niet correct zijn. De minister baseert zich bij het schorsen of weigeren van een toelating op grond van niet-naleving van het normenkader in beginsel op de bevindingen van de inspectie-instelling. Indien een uitlener het niet eens is met de feitelijke bevindingen van de inspectie-instelling, dient hij zich dan ook in eerste instantie tot de inspectie-instelling te wenden. Pas als contact tussen de uitlener en de inspectie-instelling niet leidt tot overeenstemming over de feitelijke bevindingen, kan de uitlener tegen deze feitelijke bevindingen in bezwaar bij de minister. Zoals eerder aangegeven, is tijdens hoor en wederhoor bij de inspectie-instelling uitdrukkelijk ruimte voor dit contact ingebouwd. De minister zal een bezwaargrond tegen de feitelijke bevindingen in een besluit van de minister, zonder dat de uitlener zich daarover eerst tot de inspectie-instelling heeft gewend, in beginsel niet-ontvankelijk verklaren. Tegen uitspraken van de rechtbank of van de voorzieningenrechter omtrent besluiten die hiervoor zijn geschetst, zal hoger beroep kunnen worden ingesteld bij Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het instellen van hoger beroep heeft geen automatisch schorsende werking.

5. Voorwaarden en verplichtingen toelating

Dit hoofdstuk beschrijft de nadere regels die dit besluit stelt over enkele voorwaarden en verplichtingen die zijn gekoppeld aan de toelating zoals geregeld in de wet. Eerst wordt ingegaan op de verplichting tot het stellen van financiële zekerheid en de voorwaarden waaronder deze verplichting vervalt. Paragraaf 4.2 beschrijft de eisen uit het normenkader waar uitleners aan moeten voldoen om een toelating te verkrijgen en te behouden. Daarnaast wordt ingegaan op nadere regels over de naleving van het normenkader.

§ 5.1 Financiële zekerheidsstelling

De wet bepaalt dat een uitlener bij de aanvraag tot toelating financiële zekerheid moet stellen voor het nakomen van verplichtingen aan zijn arbeidskrachten, de Arbeidsinspectie en de Belastingdienst. Deze voorwaarde voor toelating werpt een drempel op voor zogenoemd 'vluchtig ondernemerschap', de situatie waarin een uitlener zijn bedrijf beëindigt met het vooropgezette doel om schulden achter te laten. Deze schulden betreffen veelal achterstallig loon, onbetaalde belastingaanslagen of boetes. De financiële zekerheidsstelling neemt het voordeel van vluchtig ondernemerschap geheel of gedeeltelijk weg. Een uitlener die bepaalde verplichtingen aan genoemde partijen (de begunstigden) niet is nagekomen, verbeurt het bedrag waarvoor hij financiële zekerheid heeft gesteld. De begunstigden kunnen hierop hun vordering verhalen.

Dit besluit bevat een nadere regeling van enkele elementen van de financiële zekerheidsstelling. Deze regels zien op de volgende vier onderwerpen:

1. De wijze waarop ("vorm waarin") de uitlener financiële zekerheid moet stellen.
2. In welke gevallen en onder welke voorwaarden de begunstigden van de financiële zekerheidsstelling verhaal kunnen nemen.
3. De voorwaarden waaronder de verplichting vervalt.
4. Het indexeren van de bedragen waarvoor de uitlener zekerheid moet stellen.

Deze vier onderwerpen worden in onderstaande subparagrafen toegelicht.

Zowel de verplichting voor uitleners om financiële zekerheid te stellen, als de mogelijkheid voor arbeidskrachten en andere begunstigden om verhaal hierop te nemen zijn nieuwe elementen. Deze elementen zorgen voor nieuwe taken voor de betrokken overheidsorganen. De nadere regeling van bovengenoemde onderwerpen is daarom bewust zo eenduidig en eenvoudig mogelijk, in het bijzonder de regeling van de gevallen waarin en de voorwaarden waaronder verhaal op de financiële zekerheid mogelijk is.

§ 5.1.1 De vormgeving van de financiële zekerheidsstelling

Dit besluit regelt dat het stellen van financiële zekerheid uitsluitend mogelijk is door het betalen van een waarborgsom. De uitlener dient de waarborgsom bij de aanvraag tot (voorlopige) toelating aan het bestuursorgaan te betalen. Het bestuursorgaan beheert de waarborgsom zolang de verplichting tot financiële zekerheidsstelling doorloopt. Indien gedurende de looptijd van de verplichting geen verhaal is genomen, restitueert het bestuursorgaan de waarborgsom na het vervallen van de verplichting aan de uitlener.

De financiële zekerheidsstelling in de Wtta is bijzonder in die zin dat de beoogde zekerheid geen betrekking heeft op de nakoming van verplichtingen jegens de partij ten aanzien waarvan de uitlener zekerheid moet stellen (het bestuursorgaan), maar op verplichtingen jegens de begunstigden. Deze begunstigden zijn zelf geen partij bij de financiële zekerheidsstelling. Op voorhand staat niet vast wie welke vordering op de uitlener verkrijgt en voor welk bedrag verhaal kan worden genomen. Om deze en andere

meer technische redenen zijn andere vormen dan een waarborgsom, zoals een bankgarantie, een pandrecht of een borgtocht (een garantstelling door een particulier), niet geschikt om de met de wet beoogde financiële zekerheid te stellen. Wel is denkbaar dat nieuwe methoden worden gevonden waarmee uitleners de beoogde financiële zekerheid kunnen stellen. Indien dat gebeurt zal de regering die methoden welwillend bezien.

De toelatende instantie, die namens de Minister van SZW (het bestuursorgaan) de aanvragen tot toelating behandelt, vermeldt in het openbaar register⁵ of een uitlener financiële zekerheid heeft gesteld.

§ 5.1.2 Verhaal op de financiële zekerheid

Op grond van de Wtta kan de Arbeidsinspectie verhaal nemen voor bestuurlijke sancties op grond van de Waadi, de Wml, de Wav en de WagwEU. De Belastingdienst kan verhaal nemen voor de omzetbelasting, de loonbelasting, de premies volksverzekeringen en werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet. Beide instanties kunnen daarnaast verhaal nemen voor de bedragen die samenhangen met hun vordering zoals rente, boetes en andere kosten.

De financiële verplichtingen van de toegelaten uitlener uit een arbeidsverhouding met de arbeidskracht zijn in de Wtta niet nader ingevuld. Dit besluit omschrijft deze verplichtingen als de verplichtingen die voortvloeien uit de contractuele en wettelijke aanspraken van de arbeidskracht op grond van zijn of haar arbeidsverhouding met de uitlener. Deze invulling omvat naast het loon en andere primaire arbeidsvoorwaarden ook de pensioenaanspraak van de arbeidskracht, alsmede een eventuele transitievergoeding. De arbeidskracht kan geen verhaal nemen voor een billijke vergoeding op grond van artikel 671b Boek 7 Burgerlijk Wetboek.

Deze invulling biedt duidelijkheid over de financiële verplichtingen op grond waarvan een arbeidskracht verhaal kan nemen. Dit is nodig met het oog op de uitvoerbaarheid van de beoordeling van het verhaal. De gekozen invulling voorkomt daarnaast dat de waarborgsom grotendeels wordt benut voor het verhalen van een of enkele billijke vergoedingen, ten koste van andere arbeidskrachten.

In welke gevallen is verhaal mogelijk?

In onderstaande omstandigheden kunnen begunstigden verhaal nemen op de financiële zekerheid:

- I. Als de uitlener failliet is verklaard.
- II. Als het bedrijf van de uitlener is beëindigd door ontbinding van de rechtspersoon of door uitschrijving van een eenmanszaak uit het Handelsregister van de Kamer van Koophandel.
- III. Als het bedrijf van de uitlener – anders dan in de bovengenoemde situaties – feitelijk is beëindigd en aan de uitlener geen dagvaarding kan worden betekend (noorderzon-gevallen).

Onderstaand worden deze omstandigheden afzonderlijk toegelicht.

I. Faillissement uitlener

Bij een faillissement van de uitlener kunnen de begunstigden voor de in de Wtta genoemde verplichtingen verhaal nemen op de financiële zekerheid. Arbeidskrachten die als werknemer verzekerd zijn, ontvangen bij het faillissement van hun werkgever op grond van de Werkloosheidswet (WW) over een wettelijk gelimiteerde periode hun loon

⁵ Artikel 12v Waadi

plus enkele andere arbeidsvoorwaarden van het UWV⁶. Voor het deel van hun vordering dat op grond van de WW kan worden overgenomen, kunnen deze arbeidskrachten geen verhaal nemen op de financiële zekerheid. Zij kunnen wel verhaal nemen voor het deel van hun vordering dat het UWV op grond van artikel 64 WW niet overneemt.

Een begunstigde die verhaal neemt op de waarborgsom, kan dezelfde vordering niet tevens bij de curator indienen. De vordering gaat bij toekenning van het verhaal over op de Minister van SZW.

II. Ontbinding rechtspersoon ('turboliquidatie') c.q. uitschrijving eenmanszaak

Het bestuur of de algemene vergadering van aandeelhouders van een rechtspersoon die niet langer over activa beschikt, kan zelfstandig besluiten die rechtspersoon te ontbinden ("turboliquidatie"). In dat geval vindt er geen vereffening plaats van de baten en de lasten van de rechtspersoon. Na de ontbinding wordt de uitlener op eigen verzoek uitgeschreven uit het Handelsregister. De aanspraak van een uitlener op restitutie van de waarborgsom behoort tot de baten van de rechtspersoon. Deze aanspraak staat daarmee in beginsel in de weg aan een turboliquidatie. De rechtspersoon beschikt immers over activa.

In de praktijk is echter niet uit te sluiten dat een uitlener die bij zijn toelatingsaanvraag een waarborgsom heeft betaald, toch kiest voor een beëindiging van zijn onderneming via een turboliquidatie. In dat geval kunnen de schuldeisers van de uitlener zich beroepen op de onrechtmatigheid van de ontbinding en – met het oog op het vereffenen van baten en lasten – diens faillissement aan te vragen. Van deze mogelijkheid is in het verleden weinig gebruik gemaakt. Dit gebruik neemt vermoedelijk toe in de gevallen waarin een uitlener na de beëindiging van zijn onderneming aanspraak heeft op restitutie van de waarborgsom.

Een eenmanszaak beëindigt zijn onderneming door zich uit te schrijven uit het Handelsregister.

De begunstigden van de waarborgsom kunnen na ontbinding van de rechtspersoon of na het uitschrijven door een eenmanszaak hun vorderingen niet langer bij de uitlener zelf innen. Zij kunnen in dat geval verhaal nemen op de waarborgsom van de uitlener.

III. Noorderzon-gevallen

Dit betreft de situatie waarin een onderneming niet in formele zin, maar wel feitelijk eindigt en schuldeisers aan de ondernemer geen dagvaarding kunnen betekenen, bijvoorbeeld omdat de adressen van de onderneming en haar bestuurders niet in het Handelsregister zijn terug te vinden of de onderneming feitelijk niet meer aanwezig is op het geregistreerde adres. De uitlener maakt zich hiermee onvindbaar voor zijn schuldeisers. Noorderzon-gevallen komen na de invoering van de verplichting om financiële zekerheid te stellen vermoedelijk minder voor. Een toegelaten uitlener die bij het eindigen van zijn onderneming niet aan zijn verplichtingen heeft voldaan, verbeurt immers zijn waarborgsom. Het is echter niet uit te sluiten dat een uitlener die een waarborgsom heeft gestort, desondanks met de noorderzon verdwijnt en de begunstigden achterlaat met oninbare vorderingen. Arbeidskrachten kunnen in dat geval verhaal nemen op de waarborgsom. Als professionele organisaties zijn de Belastingdienst en de Arbeidsinspectie mogelijk nog in staat om de uitlener te traceren. In dat geval dienen zij hun vordering in eerste instantie bij de betreffende uitlener in te vorderen. Als de uitlener ook voor hen onvindbaar is of hun invorderingsacties naar verwachting niets opleveren, kunnen zij alsnog verhaal nemen op de waarborgsom.

⁶ Artikel 61 e.v. Werkloosheidswet

De beperking van de verhaalsmogelijkheid tot bovengenoemde gevallen vereenvoudigt de beoordeling van het verhaal. Deze beperking past ook beter bij het oogmerk om vluchtig ondernemerschap te voorkomen. Verhaal op de financiële zekerheidsstelling is niet bedoeld als alternatieve route om vorderingen te innen.

Aantonen rechtmatigheid verhaal

De begunstigen moeten de rechtmatigheid van hun verhaal op financiële zekerheid aantonen. Indien de Arbeidsinspectie of de Belastingdienst aan de uitlener een onherroepelijke beschikking heeft opgelegd, mag het bestuursorgaan uitgaan van de rechtmatigheid daarvan. Deze instanties kunnen voor het aantonen van de rechtmatigheid van hun verhaal in beginsel volstaan met het overleggen van een schuldoverzicht uit hun administratie. Als de uitlener tegen de beschikking bezwaar of beroep heeft aangetekend, dient het bestuursorgaan zijn beslissing over het verhaal aan te houden tot op dat bezwaar of beroep is beslist.

Arbeidskrachten zullen in de gevallen waarin verhaal mogelijk is slechts in uitzonderlijke gevallen kunnen beschikken over een rechterlijk vonnis. Indien de onderneming van de uitlener formeel is geëindigd of aan de uitlener geen dagvaarding kan worden betekend, is het niet doelmatig of niet mogelijk om een rechterlijk vonnis te verkrijgen. De arbeidskracht moet zijn verhaal in dat geval met schriftelijke stukken onderbouwen, bijvoorbeeld door middel van een uitzendbevestiging en urenbriefjes. Waar relevant en mogelijk kan de arbeidskracht zijn verhaal laten ondersteunen door de SNCU. Verhaal van een werknemer op een failliete uitlener kan worden onderbouwd met een beschikking van het UWV over de loonovername of met een verklaring van de curator.

Voordat het bestuursorgaan een besluit neemt over het verhaal van een arbeidskracht op de waarborgsom stelt hij de uitlener in de gelegenheid om zijn zienswijze hierover kenbaar te maken.

Rangorde verhaal bij meerdere begunstigen

Het verhaal van arbeidskrachten op de waarborgsom heeft voorrang op dat van de Arbeidsinspectie en/of de Belastingdienst. Het deel van de waarborgsom dat na betaling aan de arbeidskrachten resteert, is beschikbaar voor het verhalen van boetes door de Arbeidsinspectie. De Belastingdienst kan als laatste instantie verhaal nemen op de waarborgsom.

Deze rangorde heeft betrekking op aanvragen die de toelatende instantie ontvangt binnen een periode van 26 weken nadat de bedrijfseindiging voor de begunstigen kenbaar is. De beperking van de rangorde in de tijd voorkomt dat de toelatende instantie zijn besluit over het verhaal van de Arbeidsinspectie of de Belastingdienst moet aanhouden zolang niet vaststaat of arbeidskrachten eveneens verhaal zullen nemen. Alle begunstigen kunnen na afloop van de 26 weken nog steeds verhaal nemen op de waarborgsom, maar daarvoor geldt niet de beschreven rangorde bij het toekennen van het verhaal.

In het openbaar register wordt opgenomen dat een aanvraag ingediend kan worden op grond van deze voorrangsregeling. In het openbaar register wordt eveneens vermeld wanneer de periode van 26 weken afloopt.

Maximering verhaal

Een verhaal van een begunstigde op de waarborgsom kan in beginsel worden toegekend tot de hoogte van de onbetaald gebleven vordering. Als meerdere arbeidskrachten verhaal nemen kan het totaalbedrag hiervan hoger zijn dan de beschikbare

waarborgsom. In dat geval worden de afzonderlijke claims zodanig gemaximeerd dat alle arbeidskrachten hetzelfde percentage van hun verhaal ontvangen. De maximering is van toepassing op de aanvragen die de toelatende instantie uiterlijk 26 weken na de datum van de eerste ontvankelijke aanvraag ontvangt.

Voor het verhaal op de waarborgsom door de Arbeidsinspectie of de Belastingdienst is geen maximering nodig. Opgemerkt wordt dat niet meer kan worden toegekend dan hetgeen resteert nadat het verhaal op de waarborgsom van begunstigen met een hogere rangorde is uitgekeerd.

Minimumbedrag voor verhaal

Het beoordelen van aanvragen voor verhaal op de financiële zekerheidsstelling is een handmatig en arbeidsintensief proces. De regering vindt het van belang dat dit proces doelmatig kan worden uitgevoerd. In verband daarmee regelt dit besluit dat verhaal mogelijk is voor vorderingen vanaf een bedrag van € 50. Voor verhaal beneden dit bedrag staan de kosten van het beoordelen van de aanvraag niet in verhouding tot het doel ervan.

In de praktijk houdt deze regel in dat de toelatende instantie een verhaal van een vordering van minder dan € 50 niet in behandeling neemt. Als een begunstigde voor een hoger bedrag verhaal neemt, maar de vordering na beoordeling minder dan € 50 blijkt te bedragen, wordt de aanvraag niet in behandeling genomen.

Het bedrag van € 50 zal jaarlijks bij ministeriële regeling worden geïndexeerd op dezelfde wijze als de hoogte van de financiële zekerheidsstelling.

§ 5.1.3 Het vervallen van de verplichting

De verplichting om financiële zekerheid te stellen vervalt voor de uitlener die aan onderstaande voorwaarden voldoet:

1. De uitlener heeft vier jaar onafgebroken beschikt over een toelating voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten.
2. De toegelaten uitlener toont aan dat hij gedurende deze vier jaar steeds arbeidskrachten ter beschikking heeft gesteld.
3. Arbeidskrachten, de Arbeidsinspectie en/of de Belastingdienst hebben in deze periode geen verhaal genomen op de financiële zekerheid.

De minister toetst of de uitlener deze voorwaarden voldoet. Als dit het geval is restitueert de toelatende instantie de waarborgsom aan de uitlener.

Een toegelaten uitlener die tijdens de looptijd van de toelating het ter beschikking stellen arbeidskrachten rechtmatig beëindigt, kan verzoeken om de waarborgsom te restitueren. Bij de restitutie wordt een termijn van 26 weken in acht genomen, waarin begunstigen de kans krijgen om verhaal te nemen. Als er na deze termijn van 26 weken geen verhaal is genomen, restitueert de toelatende instantie de waarborgsom aan de uitlener.

§ 5.1.4 Het indexeren van de bedragen

De waarborgsom die een uitlener bij de aanvraag om toelating moet betalen bedraagt €100.000. Dit stemt overeen met het bedrag van de waarborgsom dat de Tweede Kamer in de motie Bruins heeft genoemd.⁷ Een startende uitlener betaalt bij de aanvraag van

⁷ Kamerstukken II 2019/20, 35359, nr. 20

voorlopige toelating een waarborgsom van € 50.000. Verhaal op de waarborgsom is mogelijk vanaf een bedrag van € 50.

Deze bedragen blijven ongewijzigd tot en met het jaar van invoering van de toelatingsplicht. Vanaf het daarop volgende jaar (naar verwachting 2027) worden de bedragen jaarlijks geïndexeerd volgens de consumentenprijsindex van het CBS (CPI). Concreet worden de bedragen aangepast op basis van het definitieve cijfer van de CPI van januari ten opzichte van januari van het voorafgaande kalenderjaar. De CPI is de maatstaf voor het officiële inflatiecijfer en wordt in de praktijk veelvuldig gebruikt als maatstaf voor het aanpassen van tarieven en contracten. Indexatie voorkomt dat de financiële zekerheid door geldontwaarding wordt uitgehold.

De geïndexeerde bedragen gelden uitsluitend voor nieuwe aanvragen. Een toegelaten uitlener hoeft de door hem betaalde waarborgsom tijdens de looptijd van zijn toelating niet aan te passen.

De effecten van de wijze waarop en de maatstaf waarmee de hoogte van de waarborgsom wordt geïndexeerd zullen worden onderzocht bij de evaluatie van de Wtta. Deze evaluatie wordt uiterlijk vijf jaar na de invoering van de toelatingsplicht afgerond.⁸

§ 5.2 Normenkader

Een van de voorwaarden waar ondernemingen aan moeten voldoen om een toelating te verkrijgen en te behouden, is de naleving van het normenkader. Ondernemingen die arbeidskrachten ter beschikking stellen in Nederland onderbouwen naleving van het normenkader met een inspectierapport van een aangewezen inspectie-instelling. Voor een nadere toelichting en rechtvaardiging voor het normenkader in algemene zin, wordt verwezen naar paragraaf 4.2.3 in de memorie van toelichting bij de wet. In de wet is geregeld uit wat voor eisen het normenkader in ieder geval moet bestaan.

Dit besluit stelt vast dat het normenkader bij ministeriële regeling wordt vastgesteld. Daarnaast regelt dit besluit welke eisen onderdeel uitmaken van het normenkader. In het normenkader worden deze eisen verder uitgewerkt. Vaststelling van het normenkader bij ministeriële regeling maakt het mogelijk om het normenkader aan te passen op grond van bijvoorbeeld uitvoerings- of controle technische inzichten of veranderende wet- en regelgeving. Het is evenwel niet mogelijk om het normenkader bij ministeriële regeling uit te breiden met eisen die niet in de wet of dit besluit zijn opgenomen. Daarvoor dient bij algemene maatregel van bestuur het onderhavige besluit te worden gewijzigd.

Ten eerste dient het normenkader te bestaan uit eisen die zien op de voldoening of afdracht van de omzetbelasting, de loonbelasting, premie voor de volksverzekeringen, premies voor de werknemersverzekeringen, de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet. Daarnaast dient het te bestaan uit eisen die zien op de naleving van het loonverhoudingsvoorschrift, Wet minimumloon, Wet arbeid vreemdelingen en Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie. Van deze eisen is reeds in de wet opgenomen dat zij onderdeel uit moeten maken van het normenkader. Voor een toelichting op deze punten wordt verwezen naar paragraaf 4.2.3 van de memorie van toelichting bij de wet.

Daarnaast voegt dit besluit een aantal eisen toe die noodzakelijk zijn om naleving van het normenkader vast te kunnen stellen. Daarvoor is het onder andere noodzakelijk dat de inspectie-instelling bij de toetsing op het normenkader de identificatie van de toegelaten uitlener en de ter beschikking gestelde arbeidskrachten kan vaststellen om

⁸ Artikel 23d Waadi

de getoetste informatie te kunnen koppelen aan de aanvrager en juiste ter beschikking gestelde arbeidskracht(en). De identificatie van de ter beschikking gestelde arbeidskracht is ook nodig om te toetsen of desbetreffende arbeidskracht gerechtigd is tot het werken in Nederland. Om naleving van het normenkader te kunnen onderbouwen, moet een aangewezen inspectie-instelling de eisen kunnen toetsen aan de hand van een deugdelijke administratie. Daartoe strekken de eisen over de loon- personeels- en financiële administratie van de uitlener. Hieronder vallen ook de vastlegging van de loonaangiften en aangiften omzetbelasting en een deugdelijke facturenadministratie. Daarnaast is nodig dat uitleners inlichtingen en documenten die van belang zijn voor de toetsing te verstrekken aan de inspectie-instelling, zodat de inspectie-instelling voldoende informatie tot haar beschikking heeft. Tot slot moet de uitlener kunnen aantonen dat hij ter beschikking gestelde arbeidskrachten geeft waar ze recht op hebben conform het loonverhoudingsvoorschrift en minimumloon. Daartoe zien de eisen over de verbandlegging van gewerkte uren en de afspraken die worden opgenomen in de arbeidsovereenkomst.

Ten tweede regelt het besluit enige zaken over informatieverstrekking aan arbeidskrachten. Het is in het belang van de arbeidskracht dat hij ook weet waar hij recht op heeft. Voor de toetsing is het van belang dat de uitlener kan aantonen dat deze informatie beschikbaar wordt gesteld. Daartoe zien de eisen over veiligheid op de werkplek, de taal waarin de overeenkomst beschikbaar wordt gesteld en de wijze waarop de loonstrook en arbeidsovereenkomst beschikbaar worden gesteld. Dat laatste ziet op de beschikbaarheid van de stukken voor een bepaalde periode voor de arbeidskracht na uitdiensttreding, indien deze stukken via een digitale faciliteit van de uitlener, zoals een portal, worden aangeboden.

Ten derde ziet de eis over de geblokkeerde rekening (g-rekening)⁹ op het belang van de inlener en het zekerstellen dat het risico voor inleners op aansprakelijkstellingen beperkt en voorkomen van misbruik met de g-rekening. Het juiste gebruik van de g-rekening is van belang voor het waarborgen dat het risico voor inleners op aansprakelijkstellingen voor loonbelasting en verschuldigde premies aan de Belastingdienst en andere (overheids)instanties effectief wordt beperkt wanneer de uitlener gebruik maakt van een geblokkeerde rekening. Aan stortingen op de g-rekening moet inlening of doorlening ten grondslag liggen. Hetzelfde geldt voor een doorstorting van de uitlener naar een andere g-rekening.

Ten slotte moeten in het normenkader eisen worden opgenomen over het in- en doorlenen van arbeidskrachten. Een transparante keten is van belang om het risico op ontwijkconstructies via doorlenen weg te nemen. De noodzaak hiervan is nader toegelicht in paragraaf 5.2.1 van de memorie van toelichting bij de wet. Bij het in- en doorlenen van arbeidskrachten is het van belang met het oog op het gelijke speelveld en de bescherming van arbeidskrachten dat alleen ondernemingen die beschikken over een toelating of ontheffing van de toelatingsplicht in- en doorlenen en dit ook kunnen aantonen aan de inspectie-instelling. Daartoe ziet de eis over het doorlenen van arbeidskrachten.

Bij ministeriële regeling wordt ook het inspectieschema vastgesteld. Hierin wordt geregeld hoe inspectie-instellingen moeten controleren op de eisen uit het normenkader.

6. Aanwijzing van inspectie-instellingen

Om toelating te verkrijgen en te behouden, dient te worden vastgesteld of uitleners voldoen aan het normenkader. Controles daartoe worden uitgevoerd door private inspectie-instellingen die daartoe door de minister worden aangewezen. In het

⁹ Zie in dit verband artikel 1, onderdeel k, van de Uitvoeringsregeling inleners-, keten- en opdrachtgeversaansprakelijkheid 2004

inspectieschema stelt de minister regels over de uitvoering van deze controles. Voor een nadere beschrijving van de rol van inspectie-instellingen en hun verhouding tot de minister wordt verwezen naar paragraaf 6.1.2 van de memorie van toelichting bij de wet.

Inspectie-instellingen kunnen de minister op elektronische wijze verzoeken om aangewezen te worden. Een aanwijzing geldt voor vier jaar. In deze algemene maatregel van bestuur wordt vastgelegd aan welke voorwaarden inspectie-instellingen moeten voldoen om aangewezen te kunnen worden. De minister is verantwoordelijk voor toetsing aan deze voorwaarden en kan daartoe in beleidsregels nadere regels stellen. De minister zal de kosten voor de toetsing van een aanvraag in rekening brengen bij de aanvrager evenals de kosten voor het behoud van de aanwijzing. Het besluit tot aanwijzing van een inspectie-instelling, of afwijzing daarvan, is een besluit in de zin van de Awb waartegen bezwaar en beroep bij de bestuursrechter open staat.

Deze voorwaarden waaraan inspectie-instellingen dienen te voldoen, zijn ten eerste noodzakelijk om te waarborgen dat de inspectie-instelling haar taken voldoende professioneel kan uitvoeren. Daartoe strekken onder andere eisen met betrekking tot rechtspersoonlijkheid, het hebben van voldoende kennis, deskundigheid en toerusting, en accreditatie door de Raad voor Accreditatie op het inspectieschema dat bij ministeriële regeling wordt vastgesteld. Ten tweede wordt gewaarborgd dat de inspectie-instellingen voldoende onafhankelijk opereren. Daartoe strekt onder andere de eis met betrekking tot algemene onafhankelijkheid ten opzichte van de beoordeelde partijen, de eis dat de beloning van het personeel niet mag afhangen van de hoeveelheid of duur van uitgevoerde controles of de uitkomsten daarvan, de eis dat iedere uitbesteding aan of raadpleging van extern personeel naar behoren wordt gedocumenteerd, en de eis dat de inspectie-instelling ervoor zorg draagt dat activiteiten van verbonden ondernemingen, onderaannemers en daarbij betrokken bestuurders en feitelijk leidinggevendenden geen afbreuk doen aan onder andere de objectiviteit en onpartijdigheid van de inspectie-instelling. Ten derde is noodzakelijk dat inspectie-instellingen kunnen aantonen dat zij aan bovengenoemde voorwaarden voldoen en hun taken naar behoren uitvoeren. Daartoe wordt geëist dat de inspectie-instellingen over een behoorlijke administratie beschikken. Ten slotte worden enkele eisen gesteld ten behoeve van de bescherming van belangen van uitleners, waaronder het waarborgen van de geheimhouding van informatie die voortvloeit uit inspectieactiviteiten, het hebben van een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering en het bieden van een klachtenprocedure. Onder de eis van een klachtenprocedure wordt ook verstaan dat uitleners bij de inspectie-instelling terecht moeten kunnen om de bevindingen en resultaten van een inspectie ter discussie te stellen ('hoor en wederhoor').

Ook nadat inspectie-instellingen aangewezen zijn, dienen zij te blijven voldoen aan bovenstaande voorwaarden. De minister kan een aanwijzing schorsen of intrekken als de inspectie-instelling niet meer aan de eisen voldoet. Ook kan de minister een aanwijzing schorsen of intrekken als de inspectie-instelling zich niet houdt aan het inspectieschema of onjuiste informatie verstrekt aan de toelattende instantie. Dit is ter beoordeling door de minister, die daarbij vanzelfsprekend de proportionaliteit van een schorsings- of intrekkingbesluit moet kunnen onderbouwen.

7. Openbaar register

De toelattende instantie houdt een openbaar register bij van de toegelaten en ontheven uitleners en van de aangewezen inspectie-instellingen. Het doel van dit register is om de naleving en handhaving van de regels in het kader van het toelatingsstelsel mogelijk te maken. Het register bevat actuele informatie en een wijziging zal uiterlijk de volgende werkdag zijn verwerkt. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel 1b:11 en 1b:12 van dit besluit.

8. Gegevensuitwisseling

Dit hoofdstuk beschrijft de gegevensuitwisseling die in het nieuwe hoofdstuk 2 van het Baadi nader is uitgewerkt. In paragrafen 8.1 en 8.2 wordt ingegaan op het juridisch en beleidsmatig kader van onderscheidenlijk de rechtsgrond voor de gegevensuitwisseling. In paragraaf 8.3 wordt ingegaan op de persoonsgegevens die in de verschillende gegevensstromen worden verwerkt. Paragrafen 8.4 en 8.5 gaan in op de specifieke gegevensstromen en doeleinden.

§ 8.1 Juridisch en beleidsmatig kader

Zoals in de memorie van toelichting bij de Wet toelating ter beschikking stellen van arbeidskrachten is uiteengezet, is voor een goede werking van het toelatingsstelsel noodzakelijk dat betrokken instanties gegevens kunnen uitwisselen en verwerken op grond van hun eigen bevoegdheden. Voor een nadere toelichting en de rechtvaardiging voor deze gegevensuitwisseling in algemene zin, wordt verwezen naar paragraaf 6.1.3 van de memorie van toelichting¹⁰ en hoofdstuk 4 van het tweede advies van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten.¹¹ De artikelen 14a en 14b van de wet bevatten grondslagen om die gegevensuitwisseling mogelijk te maken en in de artikelen in het nieuwe hoofdstuk 2 van het Baadi worden die grondslagen nader uitgewerkt. Daarbij is deels voortgeborduurd op de bepalingen in het Baadi (oud) over gegevensverstrekking door de Arbeidsinspectie, de Belastingdienst en de SVB aan SNA. Nieuw zijn de artikelen over gegevensuitwisseling tussen bestuursorganen onderling en de gegevensuitwisseling met andere private instanties. Met inachtneming van het advies van de AP¹² zijn de verschillende gegevensstromen op grond van de Waadi hiermee uitgewerkt en afgebakend.

De gegevensuitwisseling is op hoofdlijnen onder te verdelen in de volgende drie categorieën.

1. Gegevensuitwisseling tussen enerzijds de Minister van SZW en anderzijds de Arbeidsinspectie, respectievelijk de Belastingdienst.
2. Gegevensuitwisseling tussen de Arbeidsinspectie en de Belastingdienst.
3. Gegevensuitwisseling tussen de Minister van SZW en de Arbeidsinspectie enerzijds en overige partijen.

Deze categorieën van gegevensuitwisseling dienen de volgende doelen.

1. De ondersteuning van de besluitvorming van de Minister van SZW over ontheffingen en toelatingen.
2. De versterking van het toezicht op de naleving van verplichtingen die uit het toelatingsstelsel voortvloeien voor uitlener en inlener.
3. De versterking van het toezicht op de naleving van wet- en regelgeving dan wel cao-afspraken die onderdeel vormen van het toelatingsstelsel om daarmee de werking van het toelatingsstelsel te versterken.

Deze doelstellingen houden alle verband met de doelstellingen van de wet, te weten het verbeteren van de positie van ter beschikking gestelde arbeidskrachten (in het bijzonder die van arbeidsmigranten) en het waarborgen van een gelijk speelveld voor alle in- en uitleners.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat wat betreft de gegevensuitwisseling tussen bestuursorganen onderling ook expliciet is gemaakt of die plaatsvindt met de Arbeidsinspectie of de Minister van SZW. Zoals in de memorie van toelichting bij de Wtta

¹⁰ Kamerstukken II 2023/24, 36446, nr. 3

¹¹ Kamerstukken II 2020/21, 29861, nr. 53

¹² Kamerstukken II 2023/24, 36446, nr. 6

is vermeld, is de Arbeidsinspectie verwerkingsverantwoordelijke als gaat om gegevensverwerking in het toelatingsstelsel. De Arbeidsinspectie valt weliswaar onder verantwoordelijkheid van de minister, maar deze hiërarchische relatie is voor verwerkingsverantwoordelijkheid niet altijd doorslaggevend. Relevant is wie in de praktijk daadwerkelijk de beslissingen neemt over het verwerken van persoonsgegevens. Wat betreft het verstrekken van informatie is dat de Arbeidsinspectie zelf en dus is zij in dat verband verwerkingsverantwoordelijke. Wat betreft het ontvangen van informatie is overigens niet de toelatende instantie verwerkingsverantwoordelijke, maar de minister. De toelatende instantie neemt uitsluitend namens de minister beslissingen over de verwerking van (persoons)gegevens.

Om de gegevensuitwisseling in praktische zin inzichtelijk te maken (welke gegevens worden onderling tussen welke partijen uitgewisseld), worden de gegevensstromen in dit algemene deel van de toelichting volgens voormelde categorieën van gegevensuitwisseling toegelicht. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de artikelen in het Baadi zijn onderverdeeld per doel van de gegevensuitwisseling. Daarbij wordt geregeld welke gegevens van de ene partij met de andere partij worden gedeeld.

§ 8.2 Rechtsgrond gegevensuitwisseling

De rechtvaardiging voor de gegevensuitwisseling ingevolge de Waadi is dat het noodzakelijk is om aan wettelijke verplichtingen te voldoen. Dit betreft allereerst de gegevensverstrekking aan de Minister van SZW, die is belast met het verstrekken van toelatingen. Ook de gegevensverstrekking aan de andere bestuursorganen is bedoeld ter ondersteuning van wettelijke taken, in het bijzonder in het kader van het toezicht op naleving van wet- en regelgeving. Zo houdt de Arbeidsinspectie toezicht op de naleving van de Waadi en op diverse andere arbeidswetten die onderdeel uitmaken van het normenkader waaraan uitleners moeten voldoen om een toelating te verkrijgen. Ook fiscale en socialezekerheidswetten alsmede de regelgeving met betrekking tot de huisvesting van arbeidskrachten, maken onderdeel uit van het normenkader. Hoewel via de toelating wordt gecontroleerd of uitleners aan deze verplichtingen voldoen, blijven de Arbeidsinspectie, de Belastingdienst respectievelijk gemeenten verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van voormelde regelgeving. Gegevensuitwisseling tussen de Minister van SZW en de Arbeidsinspectie, de Belastingdienst en gemeenten is dan ook noodzakelijk om als overheid effectief op te kunnen treden tegen overtredingen van regelgeving in het kader van het ter beschikking stellen van arbeidskrachten.

Daarnaast is de gegevensuitwisseling noodzakelijk voor een taak in het algemeen belang (artikel 6, eerste lid, de wettelijke verplichting onder c en e, van de AVG).¹³ Dit betreft de gegevensverstrekking aan private instanties, zoals SNCU en SNF. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 8.5.3.

§ 8.3 Gegevens van betrokkenen

Benadrukt wordt dat de vraag welke gegevens van welke betrokkenen worden gedeeld, afhankelijk is van de wettelijke taak van, in dit verband, de Minister van SZW, dan wel de Arbeidsinspectie of de Belastingdienst. Gegevens die aan de publieke toezichthouders worden verstrekt, betreffen in de regel gegevens van degenen die arbeidskrachten ter beschikking stellen (uitleners) dan wel degenen aan wie arbeidskrachten ter beschikking worden gesteld (inleners). Ten slotte worden aan SNF en SNCU uitsluitend gegevens verstrekt voor zover die gegevens noodzakelijk zijn voor de verlening van certificaten voor de kwaliteit van huisvesting van arbeidskrachten dan wel voor het toezicht op de naleving van uit collectieve arbeidsovereenkomsten voortvloeiende verplichtingen met betrekking tot het loon van ter beschikking gestelde arbeidskrachten.

¹³ Richtlijn 95/46/EG

Uitleners

Het toelatingsstelsel reguleert allereerst uitleners en inleners. Uitleners zijn rechtspersonen of ondernemingen die zijn ingeschreven in het handelsregister en die de activiteit van het ter beschikking stellen van arbeidskrachten uitoefenen of mede uitoefenen. De gegevensuitwisseling die in hoofdstuk 2 van het Baadi zijn uitgewerkt, hebben dan ook primair betrekking op rechtspersonen. Hierbij kan worden gedacht aan identificatienummers van het bedrijf, zoals het KvK-nummer, het KvK-vestigingsnummer (voor zover van toepassing), een RSIN en de daarbij behorende adres- en contactgegevens. Indien een uitlener voor de omzetbelasting onderdeel uitmaakt van een fiscale eenheid, wordt de fiscale wetgeving gevolgd en is het niet uit te sluiten dat het ook gegevens betreft van andere rechtspersonen of ondernemingen die onderdeel uitmaken van de fiscale eenheid. De gegevens die ten aanzien van uitleners worden uitgewisseld hebben betrekking op de naleving van de toelatingsplicht en het normenkader. Die gegevens kunnen ook betrekking hebben op de naleving van regelgeving met betrekking tot huisvesting van arbeidsmigranten. Dergelijke gegevens worden met gemeenten en met SNF uitgewisseld. Ook kunnen gegevens worden verstrekt van uitleners die een ontheffing hebben aangevraagd. Om een ontheffing te verkrijgen, moet aan een aantal eisen worden voldaan. Om te controleren of er aan deze eisen wordt voldaan, en dus terecht een ontheffing wordt verstrekt, is het noodzakelijk om over deze uitleners gegevens uit te wisselen. Gegevens over uitleners met een ontheffing zijn bovendien noodzakelijk voor de Arbeidsinspectie om toezicht te houden op de naleving van de toelatingsplicht. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat het bovenstaande ook van toepassing is voor uitleners die in het kader van het overgangsrecht arbeidskrachten ter beschikking mogen stellen.

Daarnaast hebben de gegevens betrekking op overtredingen van wet- en regelgeving of cao-afspraken die onderdeel uitmaken van het normenkader voor de verplichte toelating. Hierbij kan worden gedacht aan informatie over overtredingen van de Wml die door de Arbeidsinspectie aan de SNCU wordt verstrekt in het kader van het toezicht op de handhaving van cao-afspraken.

Inleners

Het toelatingsstelsel legt ook verplichtingen op aan inleners. Zo mogen zij alleen arbeidskrachten inlenen van toegelaten uitleners of uitleners met een ontheffing. Voor inleners geldt ook een meewerkplicht. Die verplichting houdt in dat zij medewerking dienen te verlenen bij een controle door een inspectie-instelling waarbij wordt vastgesteld of het loonverhoudingsvoorschrift van de artikelen 8 en 8a van de Waadi worden nageleefd. Deze gegevens kunnen worden verstrekt aan de Belastingdienst door de Minister van SZW. Zo vormt informatie over het niet meewerken aan een controle in dit verband belangrijke informatie voor de vaststelling door de Belastingdienst of de uitlener dan wel de inlener aan hun verplichtingen in het kader van de omzetbelasting of loonbelasting voldoen.

Persoonsgegevens

Bij deze gegevensuitwisseling zoals hiervoor geschetst kan niet worden uitgesloten dat ook persoonsgegevens worden verwekt.

1. Zo zijn de bedrijfsgegevens over een eenmanszaak (eenvoudig) te herleiden tot een natuurlijk persoon. Dit geldt zowel voor de uitlener als de inlener.
2. Daarnaast is mogelijk dat gegevens worden uitgewisseld over overtredingen die door een rechtspersoon zijn begaan en die (daarnaast) aan een natuurlijke persoon, met name de feitelijk leidinggevende, worden toegerekend. Zo kan de Belastingdienst deze informatie (in het kader van bijvoorbeeld het niet betalen van de verschuldigde

loonbelasting, die mede aan de feitelijke leidinggevende wordt toegerekend) aan de Minister van SZW verstrekken. Ook de Arbeidsinspectie kan informatie delen over de feitelijk leidinggevende met de Minister van SZW. De Minister van SZW dient aan de hand van deze gegevens vervolgens te beoordelen welke consequenties deze omstandigheid heeft voor de geldigheid van de toelating. Zo dient te worden beoordeeld of de uitlener aan de fiscale verplichtingen – die onderdeel uitmaken van het normenkader – heeft voldaan en kan de informatie van de Belastingdienst meewegen in de boordeling of een Bibob-procedure tegen de uitlener moet worden gestart.

3. Ten slotte kan niet worden uitgesloten dat bij het verstrekken van gegevens informatie met betrekking tot een arbeidskracht wordt uitgewisseld. Hoewel het uitgangspunt is dat de Arbeidsinspectie (of andere publieke toezichthouders) geen boeterapporten of boetebeschikkingen (integraal) delen, kan de Arbeidsinspectie wel relevante passages delen die de overtreding omschrijven. Onder de omschrijving van een overtreding kan mede worden verstaan personeelsinformatie over de bij de overtreding betrokken arbeidskrachten (bijvoorbeeld het personeelsnummer). Dergelijke informatie is noodzakelijk voor de Minister van SZW om advies te vragen aan een inspectie-instelling over de naleving van het normenkader van een bepaalde uitlener. Op dit advies is afdeling 3.3 van de Awb van toepassing.

Wat betreft het verwerken van bijzondere persoonsgegevens en het verwerken van strafrechtelijke gegevens gelden de uitgangspunten die aan Waadi ten grondslag liggen. Verwezen wordt naar paragraaf 6.3.2 van de memorie van toelichting bij de Wtta onder de kopjes bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke gegevens.

§ 8.4 Betrokken partijen

Het toelatingsstelsel is gebaseerd op samenwerking tussen een aantal partijen met eigen bevoegdheden. Het toelatingsstelsel is bovendien onderdeel van een groter geheel van overheidsinstanties met toezichthoudende bevoegdheden. Met die bevoegdheden wordt toegezien op de naleving van relevante wet- en regelgeving in de uitleensector en wordt beoogd misstanden aan te pakken. Een uitgebreide beschrijving is te vinden in paragraaf 6.1 van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel. De belangrijkste partijen en bevoegdheden zijn, kort samengevat, de volgende.

- De Minister van SZW is verantwoordelijk voor het functioneren van het toelatingsstelsel als geheel, waaronder het uitvoeren van toelatingen en ontheffingen.
- De Arbeidsinspectie ziet toe op de naleving van de toelatingsplicht door uitleners en inleners.
- De Arbeidsinspectie en de Belastingdienst houden als daartoe aangewezen toezichthouder toezicht op de wet- en regelgeving die onderdeel uitmaken van het normenkader.
- In opdracht van een uitlener, of in sommige gevallen van de Minister van SZW, stellen private inspectie-instellingen een rapport op waarmee de uitlener kan onderbouwen dat hij voldoet aan het normenkader. Het normenkader ziet onder andere op de naleving van enkele fiscale en socialezekerheidswetten alsmede enkele arbeidswetten.

In het kader van de uitvoering en versterking van het toelatingsstelsel zijn voorts grondslagen opgenomen voor gegevensverstrekking door de SVB aan de Minister van SZW, alsmede voor gegevensuitwisseling met gemeenten (het college van burgemeester en wethouders), SNF en SNCU.

Voor de gegevensuitwisseling tussen de Minister van SZW enerzijds en de Belastingdienst anderzijds wordt verwezen naar paragraaf 8.5.1. De gegevensuitwisseling tussen de Arbeidsinspectie en de Belastingdienst wordt nader omschreven in paragraaf 8.5.2. Voor de gegevensuitwisseling met de overige instanties wordt verwezen naar paragraaf 8.5.3.

§ 8.5 Gegevensstromen en verwerkingsdoeleinden

Alle onderstaande grondslagen zijn tot stand gekomen in nauwe samenwerking met betrokken partijen. Daarbij zijn de bestaande gegevensuitwisselingen, die nu in en op grond van de Waadi zijn geregeld, als startpunt gebruikt. Daarvan is beoordeeld of, en geconcludeerd dat, er voldoende noodzaak en rechtvaardiging bestaan om ook voor de toekomst voor deze uitwisselingen een grondslag te creëren. Vervolgens is verkend of er noodzaak bestaat voor aanvullende gegevensuitwisselingen. Daarbij is beoordeeld of aanvullende grondslagen mogelijk en wenselijk zijn, met inachtneming van onder andere doelbinding en evenredigheid. Daarnaast zijn de grondslagen aangepast zodat ze passend zijn in de systematiek van het toelatingsstelsel. In de toelichting hieronder wordt daar nader op ingegaan.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de artikelen in het Baadi zijn onderverdeeld per doel van de gegevensuitwisseling. Daarbij wordt geregeld welke gegevens van de ene partij aan de andere partij wordt verstrekt. Ten behoeve van de leesbaarheid, zijn de gegevensuitwisseling in deze paragraaf gebundeld op basis van organisatie.

In algemene zin wordt ten aanzien van de gegevensstromen, zoals geregeld in hoofdstuk 2 van het Baadi nog het volgende opgemerkt.

- De term gegevensuitwisseling wordt gehanteerd om aan te geven dat gegevens tussen verschillende instanties worden uitgewisseld. Het hoofdstuk is evenwel zo vormgegeven dat per artikel het verstrekken van gegevens aan een specifieke instantie wordt geregeld. Om die reden wordt in het opschrift van de artikelen gesproken over gegevensverstrekking.
- In de artikelen in hoofdstuk 2 van het Baadi wordt overeenkomstig de artikelen 14a en 14b van de wet uitgaan van gegevens (data) en inlichtingen (ook wel signalen). Omwille van de leesbaarheid wordt hierna kortheidshalve uitgegaan van het verstrekken van gegevens. In de artikelsgewijze toelichting wordt per gegevensverstrekking omschreven of gegevens of inlichtingen worden verstrekt.
- Voor gegevensuitwisseling tussen de Minister van SZW en private instanties wordt geregeld op verzoek - in sommige gevallen op basis van een redelijk vermoeden of uit eigen beweging worden verstrekt. Met betrekking tot de gegevensverstrekking tussen bestuursorganen onderling wordt dit nader bepaald in tussen deze organen te maken schriftelijke afspraken over de gegevensverstrekking. Het uitgangspunt bij gegevensverstrekking tussen bestuursorganen onderling is dat deze in ieder geval op verzoek van het andere bestuursorgaan plaatsvindt. Dit kan ook een verzoek voor periodieke gegevensverstrekking zijn. Voor dergelijke periodieke gegevensuitwisselingen wordt toegewerkt naar een zo geautomatiseerd mogelijk systeem dat rechtstreeks toegang geeft tot brongegevens. Ook wordt geregeld dat in sommige gevallen gegevens ook uit eigen beweging kunnen worden verstrekt.
- Voor de actualiteit van de gegevens is in de basis aangesloten bij de geldigheidsduur van vier jaar van de toelating. Dat betekent dat de gegevens niet verder terug gaan dan vier jaar, gerekend vanaf het moment dat de gegevens worden verstrekt. Met de keuze voor een periode van vier jaar gaat de informatie niet verder terug dat noodzakelijk, maar wordt ook recht gedaan aan het belang van relevante informatie voor de betrokken instanties bij de uitoefening van hun taken. In de artikelsgewijze toelichting wordt verder ingegaan over de argumentatie achter deze afbakening. Deze afbakening van vier jaar geldt niet voor de gegevensverstrekking aan de Minister van SZW. Deze is niet nader bepaald en is afhankelijk van voor welke bevoegdheid de minister de gegevens nodig heeft. Voor de toetsing of aan de eisen van het normenkader wordt voldaan, wordt aangesloten bij de in het inspectieschema te regelen

toetsperiode. Voor de toepassing van de Wet Bibob ligt het voor de hand waar nodig verder terug te kijken.

- Wat betreft de bewaartermijn geldt dat bestuursorganen gegevens niet langer bewaren dan noodzakelijk is voor het uitvoeren van hun taken. Voor de bewaartermijn van private instanties wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 2:12.
- Als uitgangspunt geldt dat de gegevens via elektronisch weg en kosteloos worden verstrekt. In verband met de verstrekking via elektronische weg wordt geregeld dat de Minister van SZW, de inspectie-instellingen alsmede de private instanties dienen zorg te dragen voor passende technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verkregen gegevens (zie de toelichting bij artikel 2:15).
- Wat betreft de rechten van betrokkenen wordt verwezen naar paragraaf 6.1.3 van de memorie van toelichting bij de Wet toelating ter beschikking stellen van arbeidskrachten.

§ 8.5.1 Gegevensuitwisseling tussen de Minister van SZW en de Arbeidsinspectie en de Belastingdienst

Ten eerste creëert deze algemene maatregel van bestuur grondslagen voor uitwisseling van gegevens tussen de Minister van SZW enerzijds en de Arbeidsinspectie en de Belastingdienst anderzijds. Deze grondslagen hebben betrekking op de volgende twee doelstellingen.

- Grondslagen worden gecreëerd voor gegevensverstrekking door de Minister van SZW aan de Arbeidsinspectie in het kader van hun toezicht op de toelatingsplicht en het toezicht op de arbeidswetten. Ook worden grondslagen gecreëerd voor gegevensverstrekking door de Minister van SZW aan de Belastingdienst in het kader van hun toezicht op nakoming van de fiscale verplichtingen. Bij het beoordelen van de toelatingsaanvragen vergaren de Minister van SZW en toezichthoudende ambtenaren immers informatie die ook noodzakelijk is voor de effectiviteit en doelmatigheid van het toezicht van de Arbeidsinspectie en de Belastingdienst.
- Grondslagen worden gecreëerd voor gegevensverstrekking door de Arbeidsinspectie en de Belastingdienst aan de Minister van SZW. Daarbij gaat het uitsluitend om gegevens over de naleving van regelgeving die onderdeel uitmaakt van het normenkader door aanvragers of houders van toelatingen en ontheffingen. Deze informatie is noodzakelijk voor de Minister om gericht te kunnen controleren of uitleners aan het normenkader voldoen.

Van de Arbeidsinspectie aan de Minister van SZW

De Arbeidsinspectie deelt gegevens met de Minister van SZW die zij nodig heeft om haar taken uit te voeren. Het betreft gegevens over de naleving van relevante bepalingen van de Waadi, Wav, Wml, WagwEU en de Arbwet. De naleving van deze bepalingen maakt onderdeel uit van het normenkader op basis waarvan de Minister van SZW vaststelt of een uitlener in aanmerking komt voor een toelating dan wel of een toelating moet worden geschorst of ingetrokken. Een door de Arbeidsinspectie geconstateerde overtreding kan bijvoorbeeld aanleiding geven aan de Minister van SZW om een inspectie-instelling een onderzoek in te laten stellen bij de desbetreffende onderneming (bijvoorbeeld om vast te stellen of een overtreding inmiddels voldoende is hersteld). Voor een omschrijving van de specifieke gegevens die door de Arbeidsinspectie worden verstrekt wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 2:1. Daarin wordt eveneens nader toegelicht in welke gevallen, welke gegevens worden verstrekt. Zoals hiervoor reeds is toegelicht, zullen in een convenant afspraken worden gemaakt over de wijze waarop de gegevens worden verstrekt.

Van de Minister van SZW aan de Nederlandse Arbeidsinspectie

De Minister van SZW levert aan de Nederlandse Arbeidsinspectie gegevens over de verlening, weigering, schorsing of intrekking of verlenging van (voorlopige) toelatingen en ontheffingen (hierna kortheidshalve: besluitvorming van de toelatende instelling). Het betreft gegevens aanvullend op de gegevens die beschikbaar zijn in het openbaar register. Op verzoek van de Arbeidsinspectie kan de Minister van SZW ook gegevens verstrekken die van de inspectie-instellingen zijn verkregen over de elementen van het normenkader waarop de Nederlandse Arbeidsinspectie toeziet. Dit betreft de Waadi, de Wav, de Wml, de WagwEU en de Arbowet. Ook kan de Minister van SZW gegevens verstrekken aan de Arbeidsinspectie over de reden waarom een uitlener een ontheffing heeft aangevraagd maar niet heeft gekregen. De gegevens over de besluitvorming van de toelatende instelling wat betreft de toelatingen en ontheffingen, alsmede de gegevens over het niet naleven van het normenkader, zijn noodzakelijk om twee redenen. Allereerst is het noodzakelijk voor de Arbeidsinspectie om vast te stellen of de uitlener de toelatingsplicht naleeft. Ten tweede heeft de Arbeidsinspectie de gegevens over de naleving van het normenkader nodig om vast te stellen of de uitlener de arbeidswetten naleeft. Gelet op de laatstgenoemde reden wordt geregeld dat de Nederlandse Arbeidsinspectie bevoegd is om de gegevens en inlichtingen die worden ontvangen in verband met het toezicht op en de handhaving van de naleving van de Waadi, verder te verwerken voor zover die gegevens noodzakelijk zijn voor het toezicht op en de handhaving van de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Wav, de WagwEU de Wml en de Arbowet.

Daarnaast ziet de gegevensverstrekking aan de Nederlandse Arbeidsinspectie op de naleving van de meewerkplicht door de inlener. Het opleggen van een last onder dwangsom vanwege het niet meewerken aan de controle op het loonverhoudingsvoorschrift vormt een belangrijke indicator voor de vaststelling of de inlener alleen arbeidskrachten inleent van toegelaten uitleners, en daarmee de verplichtingen die volgen uit de wet nakomt.

Van de Belastingdienst aan de Minister van SZW

De Belastingdienst verstrekt gegevens aan de Minister van SZW. Het betreft gegevens over de juiste, volledige en tijdige aangifte en betaling van de omzetbelasting en loonbelastingen. Het gaat dan om de indicatie of er tijdig aangifte is gedaan voor de omzetbelastingen dan wel de loonbelastingen en of die binnen de daarvoor gestelde termijnen zijn betaald. Ook wanneer er een betalingsregeling, correctiebericht of suppletieaangifte is gedaan of een naheffingsaanslag is opgelegd, deelt de Belastingdienst dit met de Minister van SZW. Daarnaast deelt de Belastingdienst met de Minister van SZW of er een (vergrijp- of verzuim-)boete is opgelegd voor het niet nakomen van de verplichtingen inzake de omzetbelasting en loonbelastingen en een indicatie of de uitlener hiertegen in beroep is. Deze gegevens worden enkel gedeeld met betrekking tot aanvragers of toegelaten uitleners of aanvragers van een ontheffing. Indien er sprake is van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting, zullen deze gegevens zien op de verplichtingen inzake de omzetbelasting over de gehele fiscale eenheid. Hiermee wordt de gebruikelijke systematiek van de Belastingwetgeving gevolgd.

Deze gegevens stellen de Minister van SZW in staat te controleren of de aanvrager dan wel toegelaten uitlener voldoet aan de eisen in het normenkader over de voldoening of afdracht van de omzetbelasting, de loonbelasting, de premie voor de volksverzekeringen, de premies voor de werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 2:2.

Van de Minister van SZW aan de Belastingdienst

De Minister van SZW verstrekt aan de Belastingdienst gegevens over het al dan niet verlenen, verlengen, schorsen of intrekken van (voorlopige) toelatingen en ontheffingen. De Minister van SZW kan gegevens over de naleving van het normenkader die voortvloeien uit het inspectierapport van de inspectie-instelling delen met de Belastingdienst, zolang die noodzakelijk zijn in het kader van hun toezicht op nakoming van de fiscale en socialezekerheidsverplichtingen. Ook verstrekt de minister gegevens aan de Belastingdienst gegevens over het opleggen van een last onder dwangsom vanwege het niet meewerken aan de controle op het loonverhoudingsvoorschrift. Deze informatie kan aanleiding zijn voor de Belastingdienst om te onderzoeken of de inlener de fiscale en sociale zekerheidsregels naleeft. Voor een andere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 2:8.

Het betreft gegevens die uitsluitend betrekking hebben op de naleving van de (administratieve) verplichtingen met betrekking tot de voldoening of afdracht van de omzetbelasting, de loonbelasting, de premie voor de volksverzekeringen, de premies voor de werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet alsmede over het juist hanteren van de g-rekening.

§ 8.5.2 Gegevensuitwisseling tussen de Nederlandse Arbeidsinspectie en de Belastingdienst

Ten tweede bevat deze algemene maatregel van bestuur nadere regels voor gegevensuitwisseling tussen de Arbeidsinspectie en de Belastingdienst. Deze grondslagen hebben betrekking op de volgende twee doelstellingen.

- Grondslagen worden gecreëerd voor gegevensverstrekking door de Belastingdienst aan de Arbeidsinspectie in verband met het toezicht van de Arbeidsinspectie op de naleving van de Waadi. De Arbeidsinspectie is voor de informatie of er actief loonheffingen en of omzetbelasting wordt afgedragen afhankelijk van de Belastingdienst. Deze informatie is noodzakelijk voor de NLA om te weten of een bedrijf actief arbeidskrachten uitleent. Ook zijn gegevens over de betalingen op de g-rekening een noodzakelijke bron voor de Arbeidsinspectie om te achterhalen of er sprake is van ter beschikking stellen van arbeid wanneer een uitlener aangeeft dit niet te doen.
- Grondslagen worden gecreëerd voor onderlinge gegevensuitwisseling tussen de Belastingdienst en de Arbeidsinspectie ten behoeve van hun eigen wettelijke taken. Voor de verstrekking door de Belastingdienst aan de Arbeidsinspectie gaat het om informatie ten behoeve van toezicht op de arbeidswetten die ook onderdeel uitmaken van het normenkader. Voor de verstrekking door de Arbeidsinspectie aan de Belastingdienst gaat het om informatie die noodzakelijk is voor effectief en doelmatig toezicht op de naleving van verplichtingen van de uitlener met betrekking tot de loonheffingen en de omzetbelasting, die eveneens onderdeel uitmaken van het normenkader.

Gegevensuitwisseling met betrekking tot de loonheffingen en omzetbelasting en ten behoeve van het toezicht op de Waadi draagt bij aan het bereiken van de doelstellingen van de wet. De Arbeidsinspectie mag deze gegevens verder worden verwerkt voor het toezicht op naleving arbeidswetten. Toezicht op arbeidswetten, die dienen ter bescherming van arbeidskrachten, en de juiste en tijdige afdracht van loonheffingen bevordert de positie van arbeidskrachten. Het toezicht op arbeidswetten en de naleving van fiscale verplichtingen in het algemeen en verplichtingen op het gebied van sociale zekerheid bevordert het gelijke speelveld doordat het de mogelijkheden voor kwaadwillenden verkleint om via niet-naleving van wetgeving de positie van

goedwillende concurrenten te ondermijnen. Naleving van deze wet- en regelgeving is om dezelfde redenen ook verplicht opgenomen in het normenkader.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de Arbeidsinspectie en Belastingdienst ook op basis van andere grondslagen gegevens uitwisselen en samenwerken om misstanden in de uitleensector aan te pakken. Eén daarvan is het project Aanpak Malafide Uitzendbureaus (AMU), dat de Wet SUWI als grondslag heeft. Deze AMvB heeft geen betrekking op dergelijke uitwisselingen en samenwerkingen.

Van de Arbeidsinspectie naar de Belastingdienst

De Arbeidsinspectie verstrekt informatie over het toezicht op de naleving van de toelatingsplicht en de verplichtingen van de inlener. Dit is informatie die de Belastingdienst ondersteunt bij de vaststelling of bijvoorbeeld de juiste fiscale en sociale zekerheidsregels door de desbetreffende uitlener worden nageleefd. Het kan dan bijvoorbeeld gaan over de omstandigheid dat een boete is opgelegd als gevolg van het niet-naleven van de toelatingsplicht, of gegevens die in het kader van het (mogelijk) opleggen van een boete door de Arbeidsinspectie zijn vergaard.

Van de Belastingdienst aan Arbeidsinspectie

Het wel of niet naleven van de verplichtingen met betrekking tot de voldoening of afdracht van de omzetbelasting, de loonbelasting, de premie voor de volksverzekeringen, de premies voor de werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet is voor de Arbeidsinspectie belangrijke informatie om te kunnen achterhalen of de toelatingsplicht wordt nageleefd en of gewerkt wordt met een toegelaten uitlener.

§ 8.5.3 Gegevensuitwisseling tussen de Minister van SZW, de Arbeidsinspectie en andere bestuursorganen en overige partijen

Ten derde bevat deze algemene maatregel van bestuur nadere regels voor uitwisseling tussen de Minister van SZW, de Arbeidsinspectie en enkele en overige partijen. Deze grondslagen hebben betrekking op de volgende twee doelstellingen.

- Er zijn regels opgesteld voor de uitwisseling van gegevens tussen de Minister van SZW, de SVB en gemeenten. Daarbij gaat het om naleving van regelgeving ten aanzien van het naleven van sociale verzekeringsverplichtingen voor arbeidskrachten uit het buitenland (SVB) en huisvesting (gemeenten), die beide onderdeel zijn van het normenkader.
- Er zijn regels opgesteld voor de uitwisseling van gegevens met de Stichting Naleving Cao Uitzendkrachten (SNCU) en de Stichting Normering Flexwonen (SNF). Daarbij gaat het om het betalen van het juiste loon aan arbeidskrachten (SNCU) en huisvesting (SNF). Beide onderwerpen zijn onderdeel van het normenkader.

Van de SVB aan de Minister van SZW

In het kader van het bepalen of personen in Nederland of in het buitenland sociaal verzekerd zijn, wisselt de SVB-gegevens uit met sociale zekerheidsinstellingen in het buitenland. Ook voor de Minister van SZW zijn de A1-verklaringen in verband met de naleving van de sociale zekerheidsverplichtingen als onderdeel van het normenkader relevant. Dit kan het geval zijn bij een onderneming of rechtspersoon die in Nederland arbeidskrachten ter beschikking stelt uit een ander EU-land. De Minister van SZW doet een melding aan de SVB wanneer zij vermoedt dat de buitenlandse sociale zekerheidsinstelling ten onrechte heeft verklaard dat een in Nederland werkzame

persoon niet onder het Nederlandse sociaalverzekeringsstelsel valt. Wanneer de SVB – na onderzoek – concludeert dat een verklaring daadwerkelijk onterecht dan wel onjuist is afgegeven of vervalst is, of dat de verklaring terecht en juist is afgegeven, koppelt zij dit terug aan de Minister van SZW. De Minister van SZW neemt dit gegeven vervolgens mee in de beoordeling van de toelatingsaanvraag van de betrokken onderneming of rechtspersoon.

Deze gegevensuitwisseling is noodzakelijk om de controle op misbruik in het kader van terbeschikkingstelling te verbeteren. De Europese regels met betrekking tot de A1-verklaring zijn ingewikkeld en leiden bij de aanvragers al dan niet opzettelijk tot onbedoeld gebruik door het opgeven van een feitelijke onjuiste situatie of door gebruikmaking van hiaten in de regelgeving. De verklaringen blijken makkelijk te vervalsen, wat in de praktijk ook regelmatig gebeurt.

Van gemeenten aan de Minister van SZW

Voor de huisvesting van arbeidsmigranten dient bij de gemeente een omgevingsvergunning te worden aangevraagd. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om op deze aanvraag omgevingsvergunning te beslissen en is belast met de handhaving van de Wabo op dit punt (de artikelen 2.4, eerste lid, en 5.2, eerste lid). Daarnaast dient de huisvesting van arbeidskrachten te voldoen aan de Huisvestingswet 2014 en de Wet goed verhuurderschap¹⁴. Ingevolge de laatstvermelde wet, die op 1 juli 2023 in werking is getreden, kunnen gemeenten voor de verhuur van een verblijfsruimte aan arbeidsmigranten een verhuurvergunning instellen. In het geval in het kader van de huisvesting van arbeidsmigranten bij of krachtens de wet daarvoor gestelde voorschriften worden overschreden, bestaat de mogelijkheid dat de uitlener die arbeidskracht ter beschikking stelt daarbij direct dan wel indirect (omdat die de woning doet aanbieden) is betrokken. Informatie over overtredingen die in dit verband door het college van burgemeester en wethouders worden geconstateerd, zijn dan ook belang voor de Minister van SZW in het kader van de vaststelling of aanvragers of toegelaten uitleners voldoen aan de huisvestingsverplichting. Gemeenten verstrekken uitsluitend gegevens over dergelijke overtredingen indien deze informatie relevant is in het kader van de toelatingsplicht. Die betrokkenheid kan inhouden dat de desbetreffende uitlener de huisvesting heeft aangeboden of via een derde heeft doen aanbieden.

Van de Minister van SZW aan gemeenten

De Minister van SZW deelt gegevens over de toelating van uitleners zodat gemeenten effectief kunnen toezien op de naleving van regelgeving met betrekking tot de huisvesting van arbeidsmigranten. Dit betreft enkel de onderdelen van de besluitvorming van de Minister van SZW voor zover die zien op de huisvestingseis. De Minister van SZW kan ook gegevens delen met gemeenten over de naleving van het normenkader die voortvloeien uit het inspectierapport van de inspectie-instelling, voor zover die gegevens de naleving van de huisvestingseis betreffen. De afspraken tussen de betrokken bestuursorganen over de gegevensverstrekking op grond van dit artikel dienen in een samenwerkingsovereenkomst of convenant nader te worden uitgewerkt. De verwachting is dat deze gegevensuitwisseling op incidentele basis zal plaatsvinden.

Van SNCU aan de Minister van SZW

SNCU verstrekt aan de Minister van SZW gegevens over ingebrekestellingen van een aanvrager of toegelaten uitlener als gevolg van het niet naleven van een of meer verplichtingen van een algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot het loon van ter beschikking gestelde

¹⁴ Stb. 2023, 103

arbeidskrachten. Aan de hand van deze gegevens kan de Minister van SZW nagaan of deze overtredingen (eveneens) gevolgen dienen te hebben voor de toelating van een uitlener.

Van de Minister van SZW aan SNCU

De Minister van SZW deelt gegevens over de toelating van uitleners met de SNCU voor het toezicht op de naleving van de cao verplichtingen met betrekking tot het loon van de ter beschikking gestelde arbeidskrachten. De Minister van SZW kan ook gegevens delen met SNCU over de naleving van het normenkader die voortvloeien uit het inspectierapport van de inspectie-instelling. Deze gegevens mogen uitsluitend worden gedeeld voor zover die betrekking hebben op het niet naleven van het loonverhoudingsvoorschrift dan wel het niet naleven van de Wml. De gegevensverstrekking vindt incidenteel en derhalve niet periodiek plaats.

Zoals in de memorie van toelichting bij de Wet toelating ter beschikking stellen van arbeidskrachten¹⁵ is uiteengezet, is het verstrekken van gegevens aan rechtspersonen die (mede) zijn belast met het toezicht op de naleving van collectieve arbeidsovereenkomsten, zoals de SNCU, noodzakelijk om te voorzien in een sluitend systeem van toezicht op de uitleenbranche teneinde malafiditeit en illegaliteit in die branche te bestrijden. SNCU is opgericht door sociale partners in de uitzendsector, houdt toezicht op de naleving van de cao voor uitzendkrachten en levert daarmee een bijdrage aan het herstellen van onderbetaling van uitzendkrachten. Ondersteuning van het toezicht door de SNCU door middel van voormelde gegevensverstrekking is in het kader van het algemeen belang gewenst en ondersteunt tevens de toelating, in welk verband onder meer moet worden aangetoond dat de arbeidskracht het juiste loon dan wel de juiste vergoeding ontvangt.

Van SNF aan de Minister van SZW

De Stichting Normering Flexwonen (SNF) verleent aan aanbieders van huisvesting certificaten indien zij voldoen aan de eisen die op grond van de CAO voor Uitzendkrachten worden gesteld. Omdat een aanzienlijk deel van de uitleners die onder de toelatingsplicht vallen, onder de reikwijdte van de CAO voor Uitzendkrachten vallen, worden ten aanzien van SNF aanvullende grondslagen voor gegevensuitwisseling geregeld. SNF verstrekt gegevens over schorsingen en intrekkingen van het huisvestingscertificaat evenals de duur van de schorsing. De gegevensverstrekking van SNF aan de Minister van SZW vindt naar verwachting op incidentele basis plaats. De Minister van SZW kan SNF verzoeken gegevens die niet langer in het openbare register staan te delen. SNF kan ook uit eigen beweging gegevens over het schorsen, weigeren of intrekken van certificaten voor huisvesting delen met de Minister van SZW.

Van de Minister van SZW aan SNF

Voor het toelatingsstelsel is het van belang dat het SNF-certificaat naar behoren functioneert. Door het verstrekken van gegevens over de toelating voor ter beschikking stellen van arbeidskrachten wordt de kwaliteit van het SNF-certificaat versterkt.

De Minister van SZW zal niet op periodieke basis gegevens verstrekken, maar naar verwachting op incidentele basis. De Minister van SZW kan ook gegevens met SNF delen die voortvloeien uit het inspectierapport van een inspectie-instelling, in zoverre deze zien op het wel of niet bezitten van het SNF-certificaat voor de kwaliteit van huisvesting voor arbeidskrachten. Dit kan gaan om situaties waarin een inspectie-instelling vermoedens heeft dat niet wordt voldaan aan de eisen van het certificaat voor kwaliteit van huisvesting. Ook is het mogelijk dat een specifieke huisvestingslocatie wel is

¹⁵ *Kamerstukken II 2023/24, 36446, nr. 3*

ingeschreven in het SNF-locatieregister maar niet voldoet aan de eisen, of dat een locatie niet is ingeschreven in het SNF-locatieregister. Op basis van die gegevens wordt SNF in staat gesteld om onder meer te onderzoeken of een aanbieder van huisvesting de locatie heeft opgegeven als locatie waar arbeidskrachten worden gehuisvest dan wel of de opgegeven locatie (nog steeds) aan de eisen voor verlening van het certificaat voor de huisvesting arbeidskrachten voldoet.

Tussen de Arbeidsinspectie en gemeenten

Omdat in de praktijk een sterk verband bestaat tussen het niet naleven van arbeidswetten (waaronder de toelatingsplicht) en het overtreden van regels rondom de huisvesting van arbeidskrachten, is het voor de bestuursrechtelijke handhavingstaken van gemeenten op dit punt van belang dat zij informatie van de Arbeidsinspectie ontvangen over de naleving van verplichtingen die voor de uitlener en de inlener voortvloeien uit het toelatingsstelsel. De verwachting is dat deze gegevensuitwisseling op incidentele basis zal plaatsvinden.

Hoewel de Arbeidsinspectie geen toezicht houdt op de naleving van de huisvestingseis, vormen gegevens over bestuursrechtelijke handhaving door (veelal) gemeenten in verband met slechte huisvesting (van arbeidsmigranten) belangrijke aanwijzingen voor de vraag of een uitlener de toelatingsplicht naleeft. Zeker wanneer het lijkt te gaan over ondermaatse huisvesting van arbeidskrachten die voor een niet-toegelaten uitlener werken, is dit belangrijke informatie voor de Arbeidsinspectie in het kader van het toezicht op de toelatingsplicht.

Tussen de Arbeidsinspectie en SNCU

De Arbeidsinspectie verstrekt gegevens aan SNCU over het toezicht op de naleving van de verplichtingen die uit het toelatingsstelsel voortvloeien. Het niet naleven van deze verplichtingen door de uitlener of de inlener vormen immers sterke aanwijzingen voor het evenmin naleven van een de cao die op de overeenkomst van een desbetreffende arbeidskracht van toepassing is. Zo is het niet betalen van het Wml ook een overtreding van de cao. De Arbeidsinspectie kan deze informatie zowel op verzoek van SNCU als ook uit eigen beweging delen. De gegevensverstrekking zal op incidentele basis plaatsvinden.

Daarnaast wordt mogelijk gemaakt om gegevens die via het verbindingsbureau als bedoeld in artikel 4 van de Detacheringsrichtlijn (richtlijn 96/71/EG) op verzoek uit het buitenland zijn ontvangen te verstrekken aan SNCU. Verwezen wordt naar de toelichting bij artikel 2:12.

9. Verhouding tot hoger recht

De Wtta regelt dat ondernemingen die buiten Nederland zijn gevestigd en die op de Nederlandse arbeidsmarkt arbeidskrachten ter beschikking (willen) stellen toegelaten moeten zijn. Ook in het geval de onderneming is gevestigd in een land waar reeds een toelatings- of vergunningsplicht geldt voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten. De verhouding van de Wtta tot het Europees recht is nader toegelicht in Hoofdstuk 7 van de memorie van toelichting bij die wet.

De nadere regels in dit besluit gelden ook voor ondernemingen die buiten Nederland zijn gevestigd en die op de Nederlandse arbeidsmarkt arbeidskrachten ter beschikking (willen) stellen. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de verhouding van deze nadere regels tot hoger recht.

De naleving van de eisen uit het normenkader geldt voor alle ondernemingen of rechtspersonen die arbeidskrachten ter beschikking stellen in Nederland, dus ook voor buitenlandse ondernemingen of rechtspersonen. Voor buitenlandse ondernemingen

gelden enkele aanvullende specifieke eisen, bijvoorbeeld voor de identificatie van de ondernemingen in geval van A1-verklaringen. Het normenkader bestaat verder uit naleving van wettelijke bepalingen, zoals de Wml, wat betreft het recht op het minimumloon en de Waadi, zoals het loonverhoudingsvoorschrift die van bijzonder dwingend recht zijn op een ieder die in Nederland werkzaam is. In dit verband wordt ook verwezen naar hoofdstuk 7 van de memorie van toelichting bij de wet. De aangewezen inspectie-instellingen kunnen in het buitenland controles uitvoeren op de naleving van het normenkader. Mogelijk dat een inspectie voor een onderneming gevestigd in het buitenland meer tijd vergt dan een inspectie bij een onderneming gevestigd in Nederland.

De nadere regels in verband met de financiële zekerheidsstelling leveren voor in het buitenland gevestigde ondernemingen geen belemmeringen op. De waarborgsom als vereiste vorm voor de financiële zekerheidsstelling is voor hen ook toepasbaar. Een toegelaten buitenlandse onderneming kan voldoen aan de voorwaarden waaronder de verplichting tot financiële zekerheidsstelling komt te vervallen. Voordat de toelattende instelling beslist over het verhaal van een of meer begunstigen op de waarborgsom, zal zij de toegelaten buitenlandse onderneming – net als in Nederland gevestigde ondernemingen – in staat stellen om haar zienswijze hierover kenbaar te maken.

10. Regeldruk

De regeldrukeffecten van dit besluit zijn reeds meegenomen in de regeldrukparagraaf in de memorie van toelichting bij de wet. Dit komt doordat de regels een uitwerking zijn van wat in de wet is geregeld. In de memorie van toelichting bij de wet is de verwachte incidentele en structurele regeldruk aangegeven voor uitleners en inleners. Voor de berekening van de incidentele en structurele regeldruk is daarbij uitgegaan van enkele aannames (zie paragraaf 8.4 van de memorie van toelichting bij de wet). Benadrukt is dat de aannames ten behoeve van de regeldrukcalculatie zeer onzeker zijn. Ten tijde van het schrijven van dit besluit is voornamelijk geen informatie die ertoe noopt om deze aannames bij te stellen.

De verwachte toename van de regeldruk is beperkt voor uitleners die collegiaal uitlenen, omdat de berekening van de loonkosten als criterium voor collegiale uitleen naar verwachting meer duidelijkheid brengt welke uitleners ingevolge de definitie niet onder de reikwijdte van terbeschikkingstelling van arbeidskrachten zullen komen te vallen. De uitlener zal de gegevens voor deze berekening afleiden uit de salarisadministratie. In de meeste gevallen zullen uitleners de salarisadministratie al zodanig ingericht hebben. In de huidige situatie moeten uitleners die collegiaal uitlenen en uitgezonderd zijn van de Waadi dat nu ook al moeten kunnen onderbouwen aan de Nederlandse Arbeidsinspectie. Deze onderbouwing zal met de nadere regels uit dit besluit veel objectiever vastgesteld kunnen worden.

De structurele regeldruk bestaat voor uitleners uit het aanvragen van een toelating en het naleven van het normenkader. Met betrekking tot het aanvragen van een toelating en het naleven van het normenkader kan uitgegaan worden van de berekening van de regeldruk bij de wet. Dit besluit regelt dat de aanvraag voor een (voorlopige) toelating op elektronische wijze ingediend wordt en dat de uitlener voor de aanvraag en voor het onderhouden van de toelating een vergoeding is verschuldigd, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar de grootte van de onderneming of rechtspersonen. De toelattende instantie zal uiteindelijk dit onderscheid maken en de hoogte van de vergoeding bepalen, maar de verwachting is dat de kosten voor een toelating evenrediger verdeeld zijn. Voor de totale omvang van de regeldruk maakt dit geen verschil.

Voor de naleving van het normenkader geldt voornamelijk de berekening van de regeldruk bij de wet. Bij de berekening van de regeldruk bij de wet is namelijk uitgegaan van de

aanname dat de inspectietijd 200% zal stijgen ten opzichte van het huidige vrijwillige SNA-certificaat. Daarbij is uitgegaan van eisen van de NEN4400 met aanvullend de eisen die in de wet opgenomen zijn waar het normenkader in ieder geval uit moet bestaan. Dit besluit omvat geen nadere uitbreiding daarop, maar een specificering uit welke eisen het normenkader uitsluitend bestaat.

Dit besluit regelt verder op welke manier uitleners financiële zekerheid kunnen stellen. Tevens wordt geregeld welke vorderingen kunnen worden verhaald op het bedrag waarvoor de uitlener financiële zekerheid heeft gesteld en welke voorwaarden daarvoor zullen gelden. De regels in dit besluit over de financiële zekerheid leiden niet tot hogere regeldrukeffecten dan reeds berekend is in de memorie van toelichting bij de wet.

De regels in dit besluit over het openbaar register geven duidelijkheid over welke gegevens in het openbaar register zijn opgenomen en zal niet leiden tot extra regeldruk bij uitleners. Het aanleveren van de nodige gegevens maken reeds onderdeel uit van de regeldruk voor de aanvraagprocedure voor een toelating zoals berekend bij de wet.

Ten aanzien van inleners geldt een incidentele regeldruk voor kennisname van de regelgeving en een structurele regeldruk met betrekking tot het bekijken in het openbaar register of een nieuw te contracteren uitlener een toelating heeft. In de memorie van toelichting bij de wet is reeds aangegeven dat de regeldruk voor inleners beperkt is, omdat het past binnen het huidige stelsel van verantwoordelijkheden van de inlener (zie paragraaf 5.2.2 van de memorie van toelichting bij de wet). Er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat de aannames bij de berekening van de regeldrukkosten voor inleners bij de wet bijstelling behoeven.

11. Consultatie en uitvoering

§ 11.1 Internetconsultatie

PM

§ 11.2 Uitvoeringstoetsen

PM Belastingdienst, NLA

12. Adviescollege Toetsing Regeldruk

PM

13. Advies Autoriteit Persoonsgegevens

PM

ARTIKELSGEWIJS

Artikel I, onderdeel A

In artikel 1:1 zijn de begripsbepalingen opgenomen. Het vervallen van artikel 1:1, onderdeel a hangt samen met het nieuwe artikel 14b van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi). Aangezien het begrip verwerker niet meer voorkomt in het nieuwe artikel 14b is de verwijzing naar artikel 14b, vijfde lid, van de wet in artikel 1:1 geschrapt.

Daarnaast worden het begrip "arbeidsvoorwaardenbedrag" in artikel 1:1 gedefinieerd. Gelet op de omvang van de wijzigingen is ervoor gekozen het artikel opnieuw vast te stellen en zijn – met het oog op de thans geldende bepalingen daaromtrent – de begripsbepalingen alfabetisch gerangschikt.

Artikel I, onderdeel B

Met artikel 1:2 is invulling gegeven aan artikel 1, vierde lid, van de wet. Dit wetsartikel geeft de grondslag om bij of krachtens AMvB de definitie van collegiale uitleen nader te kunnen bepalen. Artikel 1, derde lid, Waadi, bepaalt dat de definitie van collegiale uitleen luidt: het tegen vergoeding van ten hoogste de loonkosten ter beschikking stellen van arbeidskrachten die bij degene, die hen ter beschikking stelt, ten behoeve van arbeid in diens onderneming in dienst zijn. Collegiale uitleen valt niet onder de reikwijdte van de Waadi en is daarmee ook uitgezonderd van de toelatingsplicht. Met artikel 1:2, eerste lid, van dit besluit is een nadere invulling gegeven van het criterium 'ter beschikking stellen tegen vergoeding van ten hoogste de loonkosten'.

Bij de vaststelling van de loonkosten gaat het om het loon dat aan de arbeidskracht wordt betaald voor de werkzaamheden verricht tijdens de terbeschikkingstelling. Hierbij wordt het loon verminderd met de uitbetaalde bedragen aan (eerder opgebouwde) vakantiebijslag of opgenomen en uitbetaalde looncomponenten ten laste van het arbeidsvoorwaardenbedrag en vervolgens vermeerderd met de opgebouwde bedragen ten behoeve van de vakantiebijslag en het arbeidsvoorwaardenbedrag. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 2.1 van het algemene deel van de toelichting.

Het loon wordt bovendien vermeerderd met de opbouw van vakantiedagen, de ten laste van de werkgever komende premies werknemersverzekeringen, inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet en pensioenpremies, reis- en overige onkostenvergoedingen en een kostenvergoeding van maximaal 5% van de brutoloonkosten voor de werkzaamheden die verbonden zijn aan het optreden als uitlener. Voor het begrip brutoloonkosten en de kostenvergoeding is aangesloten bij het besluit Omzetbelasting. Ter beschikking stellen van personeel. In dit besluit wordt voor bepaalde sectoren geregeld dat onder bepaalde voorwaarden terbeschikkingstelling kan plaatsvinden zonder btw-heffing. Ook wordt in dit besluit bepaald dat een redelijke kostenvergoeding voor het uitlenen van personeel 5% kan bedragen van de brutoloonkosten van dat personeel.

Artikel 1:2, tweede lid, regelt de berekeningswijze van de loonkosten per individuele arbeidskracht in het geval collegiale uitleen plaatsvindt door een rechtspersoon of onderneming zonder winstoogmerk, die bij collectieve arbeidsovereenkomst is aangewezen. Slechts een rechtspersoon of onderneming zonder winstoogmerk kan bij collectieve arbeidsovereenkomst worden aangewezen. Daarbij wordt gedacht aan stichtingen die het ontbreken van winstoogmerk in hun statuten hebben opgenomen. Als de rechtspersoon of onderneming is opgenomen in de collectieve arbeidsovereenkomst worden de loonkosten per arbeidskracht berekend op basis van de gemiddelde loonkosten per tijdseenheid voor de functiegroep waartoe die arbeidskracht behoort. De

gemiddelde loonkosten worden door de uitlener die via de rechtspersoon of onderneming arbeidskrachten uitleent vastgesteld en aangetoond.

Artikel I, onderdeel C

Hoofdstuk 1b. De toelating voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten

De artikelen van het Besluit allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Baadi) houden in beginsel de volgorde van de artikelen van de Waadi aan. Daarom is dit nieuwe hoofdstuk na hoofdstuk 1a geplaatst. Hiermee worden de bepalingen over toelating voor de artikelen over preventieve stillegging en openbaarmaking van gegevens in het kader van handhaving geplaatst.

§ 1b.1 De toelatingsprocedure

Artikel 1b:1

Met artikel 1b:1 is invulling gegeven aan artikel 12c, vierde lid, van de wet. Artikel 1b:1 regelt dat de meldplicht, bedoeld in artikel 12c, tweede lid, van de wet niet van toepassing is op een uitlener op wie artikel 8 van de Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie (WagwEU) van toepassing is. De meldplicht, bedoeld in artikel 12c, tweede lid, houdt in dat de toegelaten uitlener verplicht is om voor de aanvang van de terbeschikkingstelling aan de inlener schriftelijk dan wel elektronisch kenbaar te maken dat deze arbeidskrachten ter beschikking worden gesteld. Deze meldplicht is vergelijkbaar met de verplichtingen voor dienstverrichters ingevolge artikel 8 WagwEU. Op grond van dit artikel moet de dienstverrichter die een werknemer detacheert naar Nederland dit melden aan de Minister van SZW (hierna: de minister). De werkzaamheden in verband met de melding worden uitgevoerd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). In het tweede lid van artikel 8 is geregeld dat de desbetreffende dienstverrichter voor aanvang van de werkzaamheden aan de dienstontvanger een schriftelijk of elektronisch afschrift van de melding verstrekt, met daarin onder meer de gegevens over de aard en duur van de werkzaamheden. Dit afschrift wordt, bij het indienen van de melding in het online meldloket, in de praktijk automatisch gelijktijdig verzonden aan de dienstontvanger. Hier is geen extra handeling van de dienstverrichter voor nodig, als hij de juiste contactgegevens van de dienstontvanger in de melding heeft ingevoerd. Onder de aard van de werkzaamheden dient mede te worden verstaan de vorm van de transnationale dienstverrichting, zoals gedefinieerd in artikel 1, eerste lid, van de WagwEU. De dienstverrichter die arbeidskrachten in Nederland ter beschikking stelt zal, met de naleving van artikel 8, eerste en tweede lid, dus onder meer de informatie aan de inlener verstrekken als die moet worden verstrekt ingevolge de meldplicht, bedoeld in artikel 12c, tweede lid, van de wet.

In het geval de toegelaten uitlener een zelfstandige ter beschikking stelt, is artikel 8 WagwEU niet van toepassing, en geldt de meldplicht, bedoeld in artikel 12c, tweede lid, van de wet.

In artikel 10, eerste lid, van het Besluit arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie (BagwEU) zijn de categorieën werknemers opgesomd die een dienstverrichter niet hoeft te melden, in het kader van de meldplicht van artikel 8 WagwEU. Aangezien voor deze categorieën werknemers artikel 8 WagwEU dus niet van toepassing is, is de toegelaten uitlener wel op grond van artikel 12c, tweede lid, van de wet verplicht om voor de aanvang van de terbeschikkingstelling van deze werknemers aan de inlener schriftelijk kenbaar te maken dat deze arbeidskrachten ter beschikking worden gesteld.

Artikel 1b:2

PM

Artikel 1b:3

Voor zover het bepaalde in dit besluit zowel betrekking heeft op een toelating als een voorlopige toelating wordt in deze toelichting uitsluitend het begrip toelating gehanteerd, tenzij anders is vermeld.

Artikel 12i van de wet stelt regels over het verlenen van een toelating aan uitleners.

De toelating geeft de bevoegdheid om arbeidskrachten ter beschikking te stellen. De minister ontvangt en beoordeelt de aanvraag. Artikel 1b:3 regelt dat de aanvrager een vergoeding is verschuldigd voor de behandeling van de aanvraag en de kosten in verband met de activiteiten die worden verricht gedurende de looptijd van de toelating, zoals de vaststelling dat nog altijd aan de verplichtingen, zoals de naleving van het normenkader, wordt voldaan (eerste lid). De vergoeding die de aanvrager is verschuldigd is afhankelijk van de grootte van zijn onderneming of rechtspersoon (tweede lid).

In artikel 12i, tweede lid, van de wet is geregeld dat een toelating voor vier jaar wordt verleend en een voorlopige toelating voor zes maanden. Daarnaast is geregeld dat de minister de geldigheidsduur van een toelating kan verlengen met maximaal zes maanden.

Het derde lid van artikel 1b:3 geeft invulling aan artikel 12i, derde lid, onder b, van de wet en regelt wanneer de minister tot deze verlenging kan besluiten. Dit is het geval indien de minister niet in staat is om tijdig een besluit te nemen op een opvolgende aanvraag tot verlening van een toelating door redenen die de toegelaten uitlener niet te verwijten zijn. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan capaciteitsproblemen bij de toelattende instantie of de aangewezen inspectie-instellingen. Onder niet tijdig wordt de situatie verstaan dat het besluit op de aanvraag niet binnen een redelijke termijn na ontvangst van de aanvraag wordt genomen. Deze redelijke termijn is ingevolge artikel 4:11, tweede lid, van de Awb in ieder geval verstreken wanneer het bestuursorgaan binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag geen besluit heeft genomen, noch een kennisgeving op grond van artikel 4:14, derde lid, Awb heeft gedaan om aan te geven binnen welke redelijke termijn dan wel een besluit zal worden genomen.

Artikel 1b:4

Artikel 1b:4 stelt nadere regels over schorsing van een toelating en voorlopige toelating. De feitelijke controle of de uitlener aan het normenkader voldoet gebeurt door inspectie-instellingen. De bevoegdheid om een toelating te schorsen komt toe aan de minister.

Het besluit tot schorsing zal tot stand komen met toepassing van hoofdstuk 4 van de Awb. Dit betekent dat op grond van artikel 4:8 Awb de minister voordat het besluit wordt vastgesteld een voorneming tot schorsing naar de toegelaten uitlener zendt. In dit voornemen wordt medegedeeld dat de minister voornemens is om de toelating te schorsen. Hij motiveert hierin ook waarom er grond is tot schorsen. Verder stelt hij de toegelaten uitlener in de gelegenheid om binnen een redelijke termijn op dit voornemen te reageren via een zogenaamde zienswijze. Daarnaast kan de uitlener deze periode ook gebruiken om herstel aan te tonen en dus om de schorsingsgrond weg te nemen. Als er geen zienswijze wordt ingediend of herstel wordt aangetoond, heeft dit geen gevolgen voor het recht om in bezwaar en (hoger) beroep te gaan.

Indien de overtreding niet wordt hersteld wordt het besluit tot schorsing bekend gemaakt. In artikel 12n, eerste lid, van de wet is geregeld dat een besluit tot schorsing van de toelating uiterlijk vier weken na de bekendmaking van dat besluit in werking treedt. De minister bepaalt per geval de termijn tussen de bekendmaking van het intrekkingbesluit en de inwerkingtreding ervan. In deze termijn mogen op grond van artikel 12n, tweede lid, van de wet door de uitlener van wie de toelating wordt geschorst geen arbeidskrachten ter beschikking worden gesteld die ten tijde van de bekendmaking van het besluit tot schorsing niet reeds ter beschikking waren gesteld aan een betreffende inlener. Nadat de schorsing na deze termijn in werking is getreden, mogen zolang de schorsing van kracht blijft niet langer arbeidskrachten ter beschikking worden gesteld.

Artikel 12l van de wet bepaalt dat aan de minister de bevoegdheid toekomt om een toelating te schorsen. Uit deze niet nader ingevulde bevoegdheidstoekening volgt dat de minister beleidsruimte toekomt wat betreft de duur van de schorsing. Indien de uitlener binnen de schorsingstermijn herstel aantoont, wordt de toelating weer geldig. Artikel 1b:4 bepaalt dat indien de uitlener van wie de toelating wordt geschorst in de termijn tussen de bekendmaking en de inwerkingtreding van het schorsingsbesluit al herstel aantoont, het schorsingsbesluit niet in werking treedt.

Artikel 1b:5

Bij de aanvraag tot verlening van een toelating en gedurende de looptijd van de toelating dient de uitlener te voldoen aan het normenkader. Om dit te onderbouwen wordt bij de aanvraag en periodiek een inspectierapport verstrekt, dat dient te worden vastgesteld door een inspectie-instelling. Hiertoe voeren inspectie-instellingen feitelijke inspecties uit. Op basis van de bevindingen in het inspectierapport wordt onderbouwd dat de uitlener aan het normenkader voldoet. De minister stelt vast of daadwerkelijk aan de voorwaarde van onderscheidenlijk de verplichting tot het naleven van het normenkader wordt voldaan en of de toelating verleend, geschorst of ingetrokken wordt. De minister is verantwoordelijk voor eventuele bezwaar- en beroepsprocedures als gevolg van voormelde besluitvorming. De inspectie-instellingen zijn private instellingen en nemen – anders dan de minister – geen besluiten in de zin van de Awb. Voor een uitgebreidere toelichting over het normenkader en de rol van inspectie-instellingen wordt verwezen naar paragraaf 4.2.3 van de algemene toelichting van de wet.

Artikel 1b:5 bevat het uitgangspunt dat als een uitlener zich niet kan vinden in de feitelijke bevindingen in een inspectierapport van een inspectie-instelling, hij hierover eerst in gesprek moet gaan met de desbetreffende inspectie-instelling. In deze zogenoemde klachtenprocedure past de inspectie-instelling hoor en wederhoor toe. Nadat de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft in de gelegenheid zijn gesteld te worden gehoord, wordt het inspectierapport vastgesteld.

Ingevolge artikel 1b:9, eerste lid, onder g, van dit besluit beschikt elke aangewezen inspectie-instelling over een klachtenprocedure. Indien de uitlener echter geen klacht indient bij de inspectie-instelling kan hij in een bezwaarprocedure tegen het besluit dat op basis van deze feitelijke beslissing is genomen, ook niet meer met die klacht terecht bij de minister. In dat geval verklaart de minister het bezwaar zover dat is gericht tegen de feitelijke bevindingen in beginsel niet-ontvankelijk. Hierbij zal wel telkens een belangenafweging moeten plaatsvinden.

Het doel van deze bepaling is om te voorkomen dat bezwaarprocedures bij de minister onnodig worden belast met geschillen over feitelijke bevindingen die eerst aan de inspectie-instelling voorgelegd hadden moeten worden. Hierdoor kan de bezwaarprocedure efficiënter verlopen en kan een besluit sneller worden genomen.

§ 1b.2 Voorwaarden en verplichtingen

Artikel 1b:6

Op grond van artikel 12p, vierde lid, van de wet worden bij of krachtens algemene maatregelen van bestuur regels gesteld met betrekking tot het stellen van financiële zekerheid. Dit is een voorwaarde voor het verlenen van een toelating. De uitlener stelt de financiële zekerheid in de vorm van een waarborgsom voor het nakomen van diens financiële verplichtingen die voortvloeien uit een arbeidsverhouding met een ter beschikking gestelde arbeidskracht, diens (eventuele) financiële verplichtingen die voortkomen uit de bestuurlijke sancties wegens overtredingen van voorschriften bij of krachtens de Waadi, Wml, Wav, WagwEU of in verband met de voldoening of afdracht van de omzetbelasting, de loonbelasting, de premie voor de volksverzekeringen, de premies voor de werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet en daarmee samenhangende bedragen zoals rente, boetes en andere kosten (artikel 12p, derde lid, van de wet). De waarborgsom dient voor vorderingen die tijdens de geldigheidsduur van de toelating zijn ontstaan.

Vluchtig ondernemerschap komt met name voor bij startende ondernemingen en gedurende de eerste jaren waarin een uitlener arbeidskrachten ter beschikking stelt. Daarom is in het tweede lid geregeld dat de verplichting tot het stellen van financiële zekerheid komt te vervallen in het geval een uitlener gedurende vier jaar onafgebroken heeft beschikt over een toelating, aantoonbaar arbeidskrachten ter beschikking heeft gesteld en er geen aanvraag voor het nemen van verhaal op de financiële zekerheid is ingediend. Dit betekent dat gedurende de geldigheidsduur van de toelating de uitlener niet mag zijn geschorst. Met deze voorwaarden toont de uitlener aan dat hij gedurende de looptijd van zijn toelating voldeed aan de voorwaarden en verplichtingen voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten en dat geen sprake is van een slapende onderneming of rechtspersoon. Het is aan de minister om te bepalen op welke wijze de uitlener kan aantonen dat hij gedurende vier jaar arbeidskrachten ter beschikking heeft gesteld.

Als een toegelaten uitlener tijdens de looptijd van de toelating het ter beschikking stellen van arbeidskrachten rechtmatig beëindigt kan de uitlener vanaf 26 weken na de beëindiging verzoeken de waarborgsom te restitueren (derde lid). Deze termijn geeft begunstigen een redelijke termijn om na beëindiging van het bedrijf van de uitlener een aanvraag voor het nemen van verhaal op de financiële zekerheid in te dienen. Na de 26 weken kan de minister de waarborgsom restitueren. Hierbij zal van belang zijn dat er geen openstaande vorderingen op de uitlener meer zijn.

De hoogte van de financiële zekerheidsstelling bedraagt € 50.000 in het geval van een voorlopige toelating en € 100.000 in het geval van een eerste toelating (artikel 12p, tweede lid, van de wet). Een uitlener die eerst een voorlopige toelating aanvraagt en vervolgens een toelating, dient allereerst financiële zekerheid te verstrekken van € 50.000 en deze bij verlening van een toelating aan te vullen tot € 100.000. Een uitlener die (direct) een eerste toelating aanvraagt, dient direct een financiële zekerheid van € 100.000 te verstrekken. Het vierde lid regelt dat jaarlijks bij ministeriële regeling zal worden voorzien in een indexering van deze bedragen op basis van de consumentenprijsindex van het voorgaande kalenderjaar.

Artikel 1b:7

Indien de toegelaten uitlener een van de verplichtingen, genoemd in artikel 12p, derde lid, van de wet niet nakomt kunnen arbeidskrachten verhaal nemen op de financiële

zekerheid voor de verplichtingen van de uitlener uit een arbeidsverhouding, de Arbeidsinspectie voor bestuurlijke sancties op grond van de Waadi, de Wml, de Wav en de WagwEU en de Belastingdienst voor de omzetbelasting, de loonbelasting, de premies volksverzekeringen en werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet. Beide instanties kunnen daarnaast verhaal nemen voor de bedragen die samenhangen met hun vordering zoals rente, boetes en andere kosten.

De minister beslist over de aanvragen van arbeidskrachten, de Nederlandse Arbeidsinspectie en de Belastingdienst voor het nemen van verhaal (eerste en tweede lid). Aanvragen voor verhaal van minder dan € 50,- worden niet in behandeling genomen. Een aanvraag van minstens € 50,- waarbij na beoordeling een recht van minder dan € 50,- wordt vastgesteld, wordt verder ook niet in behandeling genomen. Daarnaast zal rekening worden gehouden met het uitgangspunt dat in beginsel de reguliere middelen dienen te worden ingezet om de toegelaten uitlener ertoe aan te zetten zijn financiële verplichtingen na te komen. Dit betekent dat er redelijkerwijs geen andere mogelijkheden meer dienen te zijn om de vordering van de arbeidskrachten, Arbeidsinspectie of Belastingdienst te verhalen (derde lid). Dit is het geval als de onderneming of rechtspersoon is beëindigd (bijvoorbeeld door ontbinding of uitschrijving uit de Kamer van Koophandel) of als de toegelaten uitlener onvindbaar is. In het geval van faillissement van de uitlener wordt dit opgenomen in het Centraal Insolventieregister. Daarnaast zal de datum waarop de uitlener failliet is verklaard worden opgenomen in het register (artikel 1b:11 van dit besluit). Het UWV zal op grond van hoofdstuk IV van de Werkloosheidswet (WW) voor een deel van het loon van de arbeidskracht de betalingsverplichting van de failliete uitlener overnemen. Een deel van de vordering van de arbeidskracht gaat hierbij over op het UWV (artikel 66 WW). Voor dit deel van de vordering kan de arbeidskracht geen verhaal meer nemen op de financiële zekerheid. Daarnaast is in het geval van faillissement van de uitlener mogelijk om een vordering in te dienen bij de curator. Als echter de vordering wordt ingediend bij de minister zal de vordering op de minister overgaan (vierde lid) en kan de vordering niet tevens bij de curator worden ingediend. Ook indien een vordering na beëindiging of onvindbaarheid van de uitlener wordt ingediend, zal deze op de minister overgaan voor zover deze door de minister wordt voldaan. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar het algemene deel van de toelichting (paragraaf 5.1.2).

In het vijfde lid worden de financiële verplichtingen uit een arbeidsverhouding, bedoeld in artikel 12p, derde lid, aanhef en onder a, van de wet, waarvoor financiële zekerheid wordt gesteld, afgebakend. Deze verplichtingen houden de wettelijke en contractuele verplichtingen in die voortvloeien uit de arbeidsverhouding. De financiële verplichtingen uit een arbeidsverhouding omvatten dus bijvoorbeeld geen billijke vergoedingen. Waarom voor deze afbakening is gekozen is toegelicht in het algemene deel van de toelichting (paragraaf 5.1.2).

Als naast de betrokken arbeidskrachten ook de Arbeidsinspectie of de Belastingdienst verhaal neemt op de financiële zekerheid is het wenselijk om een rangorde te hanteren bij het toekennen van dat verhaal. Dit wordt in het zesde lid geregeld. Voorrang wordt verleend aan het verhaal van arbeidskrachten. Als het bedrag van de financiële zekerheid na de betalingen aan de arbeidskrachten niet al volledig is uitgekeerd, kan het restant worden benut voor het verhalen van boetes door de Arbeidsinspectie. De Belastingdienst kan als laatste instantie aanspraak maken op de waarborgsom voor het verhalen van door de uitlener verschuldigde loonheffingen, omzetbelasting en daarmee samenhangende bedragen.

In voorkomende gevallen kan het gezamenlijke verhaal van de arbeidskrachten hoger zijn dan het bedrag waarvoor de uitlener financiële zekerheid heeft gesteld. Het zevende lid regelt dat in dat geval het bedrag zodanig wordt gemaximeerd dat alle arbeidskrachten hetzelfde percentage van hun vordering ontvangen. Als een uitlener

bijvoorbeeld voor € 100.000 financiële zekerheid heeft gesteld en de vorderingen van de gezamenlijke arbeidskrachten uitkomen op €200.000, wordt het verhaal van alle arbeidskrachten gemaximeerd op 50% van hun vordering. De vorderingen van de Arbeidsinspectie en de Belastingdienst worden niet gemaximeerd, gezien de rangorde in het zesde lid. De Arbeidsinspectie heeft immers verhaal over het bedrag dat resteert na de betalingen aan de arbeidskrachten. De Belastingdienst is de laatste in de rangorde en kan op zijn beurt alleen verhaal nemen op het bedrag dat resteert na het verhaal van de Arbeidsinspectie.

Aan deze rangorde en maximering is wel de voorwaarde verbonden dat een arbeidskracht binnen een redelijke termijn na beëindiging van het bedrijf van de uitlener een aanvraag voor het nemen van verhaal op de financiële zekerheid indient. In het achtste lid wordt geregeld dat deze redelijke termijn 26 weken bedraagt vanaf het faillissement van de uitlener. Hierbij is aangesloten bij de voor werknemers geldende termijn om een uitkering bij het UWV aan te vragen na faillissement van hun werkgever.

Voor de toepassing van de rangorde en de maximering moet de aanvraag tot verhaal op de financiële zekerheid dus uiterlijk 26 weken na de datum van het faillissement van de uitlener door de toelattende instantie zijn ontvangen. Het moment waarop het faillissement is uitgesproken wordt opgenomen in het openbaar register (verwezen wordt naar de toelichting bij artikel 1b:11 en 1b:12). Als het bedrijf van de uitlener anders dan via faillissement is geëindigd, geldt de termijn van 26 weken vanaf de datum waarop de eerste aanvraag voor het nemen van verhaal op de financiële zekerheid door de minister is ontvangen en in behandeling is genomen (negende lid). Na het verstrijken van de redelijke termijn is de rangorde niet meer van toepassing maar blijft het mogelijk om aanvragen tot het nemen van verhaal op de financiële zekerheid in te dienen. Hierbij is wel van belang dat verhaal op financiële zekerheid alleen mogelijk is voor de nakoming van de financiële verplichtingen van de uitlener die gedurende de geldigheidsduur van de toelating of een voorlopige toelating zijn ontstaan. De aanvraag hoeft echter niet tijdens die periode zijn ingediend.

Artikel 1b:8

Om in aanmerking te komen voor een toelating en om deze te behouden, dient de uitlener te voldoen aan het normenkader. Dit normenkader bestaat uit eisen die betrekking hebben op de naleving van arbeidswetten, sociale verzekeringswetten en fiscale wetten. In artikel 12q van de wet is bepaald dat dit normenkader bij of krachtens AMvB wordt vastgesteld.

Het normenkader wordt bij ministeriële regeling vastgesteld (eerste lid). In het tweede lid van artikel 1b:8 is geregeld welke eisen aan het bij ministeriële regeling vast te stellen normenkader worden gesteld. In artikel 12q, derde lid, van de wet is bepaald dat het normenkader in ieder geval uit eisen dient te bestaan waarmee de uitlener wordt verplicht aan te tonen dat hij voldoet aan de in dat lid genoemde wettelijke verplichtingen. Het normenkader dient verder te bestaan uit eisen omtrent de onderwerpen genoemd in het tweede lid van artikel 1b:8. Waarom voor deze eisen is gekozen is toegelicht in het algemene deel van de toelichting (paragraaf 5.2). De set van eisen in artikel 1b:8 is limitatief. Dat heeft als gevolg dat nieuwe eisen niet in het normenkader kunnen worden opgenomen die verder gaan dan deze limitatieve lijst. Binnen de eisen is er wel ruimte om het normenkader aan te passen, bijvoorbeeld om uitvoeringstechnische redenen.

Opgemerkt wordt dat het normenkader ook geldt voor de doorlener, zijnde degene aan wie een arbeidskracht ter beschikking is gesteld en die deze arbeidskracht vervolgens ter beschikking stelt aan een derde om onder diens toezicht of leiding werkzaam te zijn. Voor zover de doorlener arbeidskrachten ter beschikking stelt aan een ander moet hij

immers ook worden aangemerkt als uitlener. Het normenkader dient te bestaan uit eisen waaraan de doolener in dat geval moet voldoen.

In het normenkader worden de overtredingen van de eisen in het normenkader onderverdeeld in ernstige overtredingen (*majors*) en minder ernstige overtredingen (*minors*). Een uitlener leeft het normenkader niet na in het geval sprake is van zo'n overtreding. De toelating wordt dan geweigerd dan wel geschorst. De minister kan bij het vaststellen van de hersteltermijn met deze onderverdeling rekening houden.

§ 1b.3 Inspectie-instellingen

Artikel 1b:9

Ter onderbouwing van de toelatingsaanvraag en ten behoeve van de vaststelling of een uitlener voldoet aan het normenkader, worden in opdracht van de uitlener controles uitgevoerd en een inspectierapport opgesteld door private inspectie-instellingen. De aanwijzing van deze inspectie-instellingen geschiedt door de minister.

Artikel 1b:9 bevat in het eerste lid een set aan voorwaarden waar een instelling aan moet voldoen om te worden aangewezen tot inspectie-instelling. Deze eisen zijn in belangrijke mate gebaseerd op met de eisen die reeds worden gesteld aan inspectie-instellingen die betrokken zijn bij het keurmerk van Stichting Normering Arbeid (SNA).

Om als inspectie-instelling te kunnen worden aangewezen, dient de desbetreffende instelling daartoe elektronisch een aanvraag in. Voor deze aanvraag en voor het behoud van de aanvraag wordt er een vergoeding aan de minister betaald. Een eventuele ministeriële regeling kan op grond van het vierde lid worden vastgesteld ten aanzien van het regelen van praktische elementen. Een ministeriële regeling ligt hier voor de hand omdat het gaat om een praktische en procedurele uitwerking van de vereisten uit het eerste lid alsmede het, indien nodig, regelen van praktische zaken rond het verkrijgen van een aanwijzing.

Artikel 1b:10

Dit artikel bevat, ter uitwerking van artikel 12s, derde lid, van de wet, de gronden waarop een aanwijzing van een inspectie-instelling moet worden geweigerd, dan wel kan worden geschorst dan wel ingetrokken.

Het eerste lid bevat een verplichte weigeringsgrond. De aanwijzing tot inspectie wordt geweigerd indien de aanvrager niet voldoet aan de eisen voor aanwijzing, zoals deze zijn neergelegd in artikel 1b:9, eerste lid.

Het tweede lid bevat een opsomming van gronden waarbij de bevoegdheid voor de minister bestaat om een aanwijzing te schorsen of in te trekken. Deze gronden zijn vergelijkbaar met andere systemen waar sprake is van aanwijzing van instellingen gelijkend op de inspectie-instellingen, bedoeld in artikel 12s van de wet (zie bijvoorbeeld artikel 1.5e, derde lid, van het Arbeidsomstandighedenbesluit). Indien sprake is van een tekortkoming van tijdelijke aard zal dat in principe leiden tot schorsing van de aanwijzing. Intrekking van de aanwijzing betekent dat er vanaf dat moment geen werkzaamheden daartoe door de (voorheen) inspectie-instelling mogen worden verricht.

§ 1b.4 Openbaar register

Artikel 1b:11

In artikel 12v van de wet is geregeld dat de minister een openbaar register bijhoudt van uitleners en inspectie-instellingen. Voor inleners is het verboden om arbeidskrachten in te lenen van een uitlener die niet is toegelaten is dan wel van de van het uitleenverbod is uitgezonderd. Het is de verantwoordelijkheid van de inlener om te controleren of de uitlener over een toelating of ontheffing beschikt. Via het openbaar register kan de inlener dit vaststellen. Een uitlener kan op basis van het register een aangewezen inspectie-instelling kiezen die de inspecties uitvoert op basis waarvan de uitlener zijn toelatingsaanvraag onderbouwt of dat hij nog steeds voldoet aan het normenkader. Ingevolge artikel 12v, tweede lid, van de wet kunnen nadere regels worden gesteld ten aanzien van het openbaar register. Met artikel 1b:11 en 1b:12 wordt invulling gegeven aan deze mogelijkheid.

In artikel 1b:11 zijn de gegevens opgenomen die in het register worden opgenomen en openbaar te raadplegen zijn. Elke rechtspersoon of onderneming die rechtmatig arbeidskrachten ter beschikking stelt of een aanvraag tot verlening van een toelating of een voorlopige toelating heeft ingediend, wordt opgenomen in het openbaar register. Onder rechtspersonen of ondernemingen die rechtmatig arbeidskrachten ter beschikking stellen vallen ook de uitleners aan wie een ontheffing is verleend, uitleners die na de bekendmaking van schorsing of intrekking tijdelijk reeds uitgeleende arbeidskrachten ter beschikking mogen blijven stellen (verwezen wordt naar artikel 12n, eerste lid, van de wet) en uitleners die ingevolge het overgangsrecht rechtmatig arbeidskrachten ter beschikking stellen (verwezen wordt naar artikel 23b van de wet).

Een inlener kan het register raadplegen om vast te stellen of hij arbeidskrachten inleent van een uitlener met een ontheffing, van een toegelaten of een voorlopig toegelaten uitlener, van een uitlener die onder het overgangsrecht zonder (voorlopige) toelating of ontheffing arbeidskrachten ter beschikking mag stellen of van een uitlener die na de bekendmaking van een afwijzing, schorsing of intrekking tijdelijk reeds uitgeleende arbeidskrachten ter beschikking mag blijven stellen. Een besluit tot afwijzing, schorsing of intrekking van een toelating treedt immers ingevolge artikel 12n, eerste lid, van de wet, uiterlijk vier weken na de bekendmaking van het besluit in werking. Gedurende de termijn van ten hoogste vier weken na bekendmaking van het besluit tot intrekking van de toelating mag de uitlener alléén arbeidskrachten die ten tijde van het verlies van de toelating ter beschikking zijn gesteld, bij dezelfde inlener ter beschikking stellen. Omdat na de bekendmaking van het weigeringsbesluit, schorsingsbesluit dan wel intrekkingbesluit aan de uitlener die informatie openbaar wordt gemaakt via het openbare register, worden de betreffende arbeidskrachten en inleners zodoende in staat gesteld om voorbereidingen te treffen met het oog op de intrekking van de toelating van de uitlener.

Verder wordt in het register opgenomen of de uitlener financiële zekerheid heeft gesteld, voor welk bedrag en wanneer de verplichting zal komen te vervallen. Hierdoor is het voor arbeidskrachten, de Nederlandse Arbeidsinspectie en de Belastingdienst kenbaar dat zij aanvragen kunnen indienen voor het nemen van verhaal op de waarborgsom. Indien de uitlener zijn bedrijf heeft beëindigd of failliet is gegaan, gaat de termijn van 26 weken lopen waarin de aanvraag van arbeidskrachten voor het nemen van verhaal voorrang heeft op vorderingen van de Nederlandse Arbeidsinspectie en de Belastingdienst en waarin de vorderingen van arbeidskrachten kunnen worden gemaximeerd. Verwezen wordt naar artikel 1b:7, achtste en negende lid. Het gegeven dat arbeidskrachten een aanvraag kunnen indienen op grond van deze voorrangsregel en de datum tot wanneer deze voorrangsregel geldt, worden opgenomen in het register.

Met betrekking tot een aangewezen inspectie-instelling worden de naam, adresgegevens en de ingangsdatum van de aanwijzing tot inspectie-instelling in het register opgenomen. Gegevens over besluiten tot intrekking en schorsing van een aanwijzing worden eveneens raadpleegbaar.

Artikel 1b:12

Artikel 1b:12, eerste lid, regelt dat de gegevens in het register door de minister ambtshalve dan wel op verzoek van de toegelaten uitlener of inspectie-instelling, indien noodzakelijk worden aangepast.

Een voorlopige toelating heeft een geldigheidsduur van zes maanden en iedere toelating een geldigheidsduur van vier jaar. In artikel 1b:12 is geregeld dat na het verlopen van de geldigheidsduur en indien er geen opeenvolgende toelating is verleend, de gegevens die zien op de uitlener uit het register worden verwijderd. Ook in het geval een besluit tot intrekking van de ontheffing of weigering, schorsing of intrekking van de toelating in werking treedt, worden de gegevens van de uitlener verwijderd. De uitlener stelt in die gevallen immers geen arbeidskrachten meer ter beschikking volgens het bepaalde bij of krachtens de wet. De gegevens over de waarborgsom blijven in het openbaar register zichtbaar, aangezien het voor begunstigen ook nadat de uitlener geen arbeidskrachten meer ter beschikking mag stellen van belang is op de hoogte te zijn dat verhaal op de waarborgsom mogelijk is.

De gegevens van een inspectie-instelling worden verwijderd indien de aanwijzing van de inspectie-instelling geschorst dan wel ingetrokken is.

In het vierde lid is een bewaartermijn opgenomen van maximaal vijf jaar na het verwijderen van de in het register opgenomen gegevens. Ook indien een uitlener niet meer actief is, kunnen deze gegevens nog steeds noodzakelijk zijn voor bepaalde doeleinden, zoals het ondersteunen van juridische procedures.

In het vijfde lid is geregeld dat een ieder zich op meldingen over een specifieke toegelaten uitlener of inspectie-instelling kan inschrijven. Indien bijvoorbeeld de toelating van een uitlener wordt geschorst en deze uitlener als gevolg hiervan uit het register wordt verwijderd, zal degene die zich op voornoemde toegelaten uitlener heeft ingeschreven hiervan een melding ontvangen.

Ten slotte wordt opgemerkt dat aanpassingen van de gegevens in of de verwijdering van een uitlener of inspectie-instelling uit het register niet op enig rechtsgevolg zijn gericht. Deze handelingen vloeien slechts voort uit de rechtsgevolgen van een besluit tot intrekking dan wel schorsing en bepalen niet of de uitlener of inspectie-instelling in aanmerking komt voor toelating of aanwijzing, dan wel of een verleende toelating of aanwijzing wordt geschorst of ingetrokken.

Artikel I, onderdeel D

Hoofdstuk 2. Gegevensuitwisseling

Hoofdstuk 2 van het Besluit allocatie arbeidskrachten door intermediairs, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van deze amvb, bevatte de artikelen over het verstrekken van gegevens aan erkende certificerende instellingen in verband met het verstrekken van vrijwillige certificaten voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten. In artikelen 14a en 14b Waadi zijn thans nieuwe grondslagen voor gegevensuitwisseling geregeld in het kader van het toelatingsstelsel. Gelet hierop en met het oog op de leesbaarheid van deze amvb is ervoor gekozen hoofdstuk 2 over gegevensuitwisseling opnieuw vast te stellen.

Het hoofdstuk is als volgt ingedeeld. Paragraaf 2.1 bestaat uit de artikelen over gegevensverstrekking aan Onze Minister in verband met de uitvoering van het toelatingsstelsel. In paragraaf 2.2 wordt geregeld welke gegevens aan de Nederlandse Arbeidsinspectie worden verstrekt in verband met het toezicht op en de handhaving van de naleving van het toelatingsstelsel. In paragraaf 2.3 wordt geregeld welke gegevens worden verstrekt aan de Belastingdienst en gemeenten, in het kader van bilaterale samenwerkingsverbanden. Paragraaf 2.4 bevat de artikelen over gegevensverstrekking aan private partijen ter versterking van het toelatingsstelsel. In paragraaf 2.5 worden de bewaartermijn en andere waarborgen geregeld met betrekking tot gegevensverstrekking aan private partijen.

Artikel 2:1 Gegevensverstrekking door de Nederlandse Arbeidsinspectie

In dit artikel wordt het verstrekken van informatie door de Arbeidsinspectie aan de Minister van SZW nader geregeld. In de praktijk wordt de informatie verstrekt aan de instantie die wordt aangewezen om de toelatingen te verstrekken. Welke informatie wordt vertrekt en het doel van de gegevensverstrekking zijn geregeld in het eerste en tweede lid. De wijze waarop de gegevens worden verstrekt, is geregeld in het derde lid.

Eerste lid

Met de door Onze Minister aangewezen ambtenaren, bedoeld in de artikelen 13, eerste lid, en 18, eerste lid, van de wet, wordt de Arbeidsinspectie bedoeld. Zie het gewijzigde artikel 1:1 (artikel I, onderdeel A, van deze amvb). Het betreft de ambtenaren die werkzaam zijn bij de Arbeidsinspectie en die door de Minister van SZW zijn belast met het toezicht op en de handhaving van de naleving van de Waadi (met uitzondering van de meewerkplicht voor de inlener). De Arbeidsinspectie houdt tevens toezicht op de naleving van de Wet arbeid vreemdelingen, de Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie, de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag en de Arbeidsomstandighedenwet.

Zoals in de memorie van toelichting bij de Wtta is vermeld,¹⁶ is de Arbeidsinspectie verwerkingsverantwoordelijke als gaat om gegevensverwerking in het toelatingsstelsel. De Arbeidsinspectie valt weliswaar onder verantwoordelijkheid van de minister, maar deze hiërarchische relatie is voor verwerkingsverantwoordelijkheid niet altijd doorslaggevend. Relevant is wie in de praktijk daadwerkelijk de beslissingen neemt over het verwerken van persoonsgegevens. Wat betreft het verstrekken van informatie is dat de Arbeidsinspectie zelf. Zij is in dat verband dan ook verwerkingsverantwoordelijke. Wat betreft het ontvangen van informatie is overigens niet de toelattende instantie verwerkingsverantwoordelijke, maar de minister. De toelattende instantie neemt uitsluitend namens de minister beslissingen over de verwerking van (persoons)gegevens. Om deze reden is in dit artikel geregeld dat de Arbeidsinspectie aan de minister informatie verstrekt.

De Arbeidsinspectie verstrekt uitsluitend informatie voor zover dat noodzakelijk is voor de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in paragrafen 2 en 3 van hoofdstuk 3a van de wet. Het betreft de bevoegdheden die aan de minister zijn toegekend met het oog op de uitvoering van het toelatingsstelsel. Gegevens worden verstrekt voor zover dat derhalve noodzakelijk is voor:

- de verlening, weigering, schorsing, intrekking of ambtshalve verlenging van de geldigheidsduur van toelatingen of voorlopige toelatingen, de controle op de naleving van het normenkader;
- de verlening, weigering, schorsing, intrekking van ontheffingen;
- het bijhouden van het openbare register, bedoeld in artikel 12v, eerste lid, van de wet.

¹⁶ Kamerstukken II 2023/24, 36 446, nr. 3, blz. 67.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat het overgangsrecht tijdelijke regels stelt in het kader van de uitoefening bevoegdheden uit paragrafen 2 en 3. Dat betekent dat gegevensverstrekking ook mogelijk is in het kader van het overgangsrecht. Ook in dat geval betreft het namelijk de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in paragrafen 2 en 3.

De gegevens en inlichtingen hebben betrekking op rechtspersonen of ondernemingen. Wat betreft de begrippen rechtspersonen of ondernemingen wordt verwezen naar de toelichting bij hoofdstuk 3a van de wet.¹⁷ In combinatie met het doel van de gegevensverstrekking betreft het gegevens over rechtspersonen en ondernemingen die een ontheffing of toelating aanvragen, uitleners met een ontheffing of (voorlopige) toelating en uitleners die onder het overgangsrecht vallen. Gezien de aard van de informatie betreffen de gegevens en inlichtingen in ieder geval het KvK-nummer en, indien van toepassing, het KvK-vestigingsnummer, van de rechtspersonen of ondernemingen waarop de gegevens en inlichtingen betrekking hebben.

De Arbeidsinspectie verstrekt over voormelde rechtspersonen en ondernemingen gegevens (data) en inlichtingen (signalen) die zijn verkregen bij het toezicht op en de handhaving van de naleving van de Waadi, de Wav, de WagwEU en de Wml. De naleving van deze wetten maakt onderdeel uit van het normenkader.

Tweede lid

In het tweede lid wordt limitatief opgesomd welke gegevens worden verstrekt. Zo verstrekt de Arbeidsinspectie gegevens over overtredingen van voormelde wetten, zoals het aantal overtredingen, de omschrijving van iedere overtreding (de wettelijke bepaling die is overtreden alsmede – voor zover noodzakelijk – personeelsinformatie over de bij de overtreding betrokken arbeidskrachten zoals het personeelsnummer en de tijdsperiode waarin de overtreding heeft plaatsgevonden) en de datum waarop die is geconstateerd. De te verstrekken gegevens dienen te zijn gebaseerd op een handhavingsbesluit dan wel op een rapport als bedoeld in artikel 5:48 Awb, waarop de bestuursrechtelijke sanctie is of wordt gebaseerd. Een rapport als bedoeld voormeld artikel kan een boeterapport betreffen, maar ook een rapport van bevindingen waarop een beschikking tot een last onder dwangsom of een waarschuwing is gebaseerd (zie artikel 22a, eerste lid, van de wet). Voor de gegevens als hiervoor bedoeld kunnen de relevante onderdelen uit het rapport dan wel de beschikking worden gedeeld.

Voor het verstrekken van deze gegevens hoeft een overtreding niet bij onherroepelijke beschikking vast te staan. Met het oog op de termijn die bezwaar- en beroepsprocedures in beslag kunnen nemen, is het in het kader van de toelating immers van belang dat de minister in een zo vroeg mogelijk stadium gegevens ontvangt die noodzakelijk zijn om vast te stellen of het normenkader wordt nageleefd. Om ervoor te zorgen dat de gegevens actueel zijn, is in het tweede lid van onderdeel c geregeld dat tevens informatie wordt verstrekt over de voortgang van bezwaar- en beroepsprocedures die zijn gestart naar aanleiding van een bestuursrechtelijke sanctie. In het geval de Arbeidsinspectie een bezwaar tegen een boetebeschikking wegens een overtreding van de Wav gegrond verklaard, kan ook de minister daarmee rekening houden in het kader van de toelating. De Arbeidsinspectie verstrekt eveneens het BSN van een bestuurder of feitelijke leidinggevende, voor zover een overtreding op basis van artikel 5:1, derde lid, Awb (ook) aan die natuurlijke persoon wordt toegerekend.

Hoe oud de gegevens mogen zijn, is wat betreft de gegevensverstrekking aan de minister niet nader bepaald. Welke gegevens de minister gebruikt en hoe oud die gegevens mogen zijn, is immers afhankelijk van en daarmee afgebakend door de

¹⁷ *Kamerstukken II 2023/24, 36446, nr. 3, blz. 131.*

toepassing van de bevoegdheden van de minister in het kader van het toelatingsstelsel. Voor de toetsing of aan de eisen van het normenkader wordt voldaan, zal moeten worden aangesloten bij de in het inspectieschema te regelen toetsperiode. Voor de toepassing van de Wet Bibob ligt het voor de hand verder terug te kijken dan die toetsperiode. Met inachtneming van toepasselijke regelgeving, kunnen partijen over de actualiteit van de gegevens nadere afspraken maken.

Derde lid

In het derde lid is geregeld dat de Arbeidsinspectie gegevens op verzoek verstrekt. De minister dient daarbij aan te geven over welke uitleners gegevens moeten worden verstrekt. De omschrijving "op verzoek" moet ruim worden uitgelegd en kan ook een eenmalig verzoek voor structurele gegevensverstrekking betekenen. Op verzoek kan ook een incidenteel verzoek betreffen. Hierover kunnen partijen nadere afspraken maken.

Het derde lid bevat voorts een grondslag om inlichtingen "uit eigen beweging" te verstrekken. Dit impliceert uitsluitend dat inlichtingen uit eigen beweging *mogen* worden verstrekt. Daartoe is geen verplichting in het leven geroepen. De inlichtingen dienen noodzakelijk te zijn voor de uitoefening van bevoegdheden van de minister. Hierover kunnen ook nadere afspraken worden gemaakt.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de minister ook gegevens, bijvoorbeeld via een eenmalig verzoek, kan opvragen in het geval van vermoedens van overtredingen van het normenkader. De gegevens die op verzoek worden verleend, dienen in dat verband noodzakelijk te zijn in het kader van een mogelijke schorsing of intrekking van een (voorlopige) toelating.

Artikel 2:2 Gegevensverstrekking door de Belastingdienst

Dit artikel is gebaseerd op artikel 14a, eerste lid, van de wet, dat mede is bedoeld om bij wettelijk voorschrift in een uitzondering op de fiscale geheimhoudingsplicht, zoals neergelegd in artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR), te voorzien. Artikel 67 AWR verplicht iedereen die betrokken is bij de uitvoering van de belastingwetgeving tot geheimhouding van in dat kader verkregen gegevens. Artikel 67 AWR kent echter enkele limitatief opgesomde uitzonderingen op de fiscale geheimhoudingsplicht. Een daarvan is de situatie dat er een wettelijke verplichting tot gegevensverstrekking bestaat. Artikel 14a, eerste lid, van de wet is zo'n wettelijke verplichting. In artikel 2:2 van dit besluit wordt de gegevensverstrekking door de Belastingdienst aan Onze minister nader ingevuld.

Eerste en tweede lid

De Belastingdienst verstrekt uitsluitend gegevens voor zover dat noodzakelijk is voor de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in paragrafen 2 en 3 van hoofdstuk 3a van de wet. Het betreft de bevoegdheden die aan de minister zijn toegekend met het oog op de uitvoering van het toelatingsstelsel. De Belastingdienst verstrekt de gegevens uitsluitend op verzoek van de minister. Met het oog op de hiervoor vermelde geheimhoudingsplicht verstrekt de Belastingdienst geen gegevens (data) of inlichtingen (signalen) uit eigen beweging. De omschrijving "op verzoek" moet ruim worden uitgelegd en kan ook een eenmalig verzoek voor structurele gegevensverstrekking betekenen. Op verzoek kan ook een incidenteel verzoek betreffen. In het eerste en tweede lid wordt geregeld welke gegevens worden verstrekt. Partijen kunnen in daartoe te maken afspraken nader bepalen welke gegevens op structurele dan wel incidentele basis worden verstrekt.

Gegevens worden verstrekt voor zover dat derhalve noodzakelijk is voor:

- de verlening, weigering, schorsing, intrekking of ambtshalve verlenging van de geldigheidsduur van toelatingen of voorlopige toelatingen, de controle op de naleving van het normenkader;
- de verlening, weigering, schorsing, intrekking van ontheffingen;
- het bijhouden van het openbare register, bedoeld in artikel 12v, eerste lid, van de wet.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat het overgangsrecht tijdelijke regels stelt in het kader van de uitoefening bevoegdheden uit paragrafen 2 en 3. Dat betekent dat gegevensverstrekking ook mogelijk is in het kader van het overgangsrecht. Ook in dat geval betreft het namelijk de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in paragrafen 2 en 3.

De gegevens hebben betrekking op rechtspersonen of ondernemingen. Wat betreft de begrippen rechtspersonen of ondernemingen wordt verwezen naar de toelichting bij hoofdstuk 3a van de wet.¹⁸ In combinatie met het doel van de gegevensverstrekking betreft het gegevens over rechtspersonen en ondernemingen die een ontheffing of toelating aanvragen, uitleners met een ontheffing of (voorlopige) toelating en uitleners die onder het overgangsrecht vallen.

Het eerste lid bevat een limitatieve opsomming van de aan de minister te verstrekken gegevens. Die gegevens stellen de minister in staat om in het kader van de toelating te controleren of een rechtspersoon of onderneming voldoet aan de eisen over de voldoening of afdracht van de omzetbelasting, de loonbelasting, de premie voor de volksverzekeringen, de premies voor de werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet. Deze informatie is mede relevant in het kader van de vraag in het kader van de vraag of een uitlener in aanmerking komt voor een ontheffing. Gedacht kan worden aan de hoogte van de loonsom.

Onderdeel a betreft identificerende gegevens over uitleners.

Onderdeel b ziet op gegevens over het doen van de aangiftes ingevolge fiscale en socialezekerheidswetgeving.

Onderdeel c ziet op gegevens over de betaling van de op aangifte verschuldigde belastingen, premies en bijdragen ingevolge voormelde wetten.

Onderdeel d ziet op de betaling van een naheffingsaanslagen. Deze gegevens zijn van belang om te kunnen beoordelen of geen sprake is van een betalingsachterstand bij de rechtspersoon of onderneming.

Onderdeel e betreft gegevens over verzuimboetes op grond van artikel 67a AWR onderscheidenlijk vergrijpboetes op grond van artikel 67f van die wet.

Onderdeel f betreft gegevens over vergrijpen waarover de ambtenaar, bedoeld in artikel 84 van de AWR, contact heeft met het openbaar ministerie in het kader van de vervolging en berechting van bij de belastingwet strafbaar gestelde feiten (vergelijk artikel 14b, tweede lid, onderdeel b, van de wet, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van de Wtta).

Met betrekking tot voormelde onderdelen a tot en met f maken partijen nadere afspraken over welke gegevens concreet worden verstrekt. Aangezien de minister moet vaststellen of het normenkader wordt nageleefd en de uitlener in dat verband dient aan

¹⁸ *Kamerstukken II 2023/24, 36 446, nr. 3, blz. 131.*

te tonen dat fiscale en socialezekerheidswetten worden nageleefd, zullen naar verwachting in ieder geval gegevens over niet-naleving van die wetten (zoals het niet tijdig doen van aangifte of niet dan wel niet tijdige betalingen van belastingen, premies of bijdragen) worden gedeeld. In het tweede lid is limitatief opgesomd welke gegevens over verzuim- of vergrijpboetes (onderdeel e) worden verstrekt. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 2:1, tweede lid. Met inachtneming van die opsomming kunnen deze gegevens in convenanten over de gegevensverstrekking nader worden geconcretiseerd.

Derde lid

Uit het derde lid volgt dat de Belastingdienst uitsluitend gegevens verstrekt voor zover die gegevens voortvloeien uit de administraties van de Belastingdienst. De Belastingdienst wordt ten behoeve van de gegevensverstrekking niet verwacht meer informatie in haar systemen te bewaren dan noodzakelijk voor de uitoefening van haar eigen taken. Gegevens over verjaarde belastingschulden worden derhalve niet verstrekt in het geval die gegevens ten tijde van het verstrekken van gegevens niet langer hoeven te worden bewaard. Dit is geregeld in het kader van de gegevensverstrekking door de Belastingdienst, omdat de Belastingdienst gegevens verstrekt over doorlopende gebeurtenissen (bijvoorbeeld over het betalen van belastingen of naheffingsaanslagen).

Artikel 2:3 Gegevensverstrekking door de Sociale verzekeringsbank

Eerste lid

De gegevens, bedoeld in dit artikel, worden verstrekt voor zover dat noodzakelijk is voor de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in paragrafen 2 en 3 van hoofdstuk 3a van de wet. Het betreft de bevoegdheden die aan de minister zijn toegekend met het oog op de uitvoering van het toelatingsstelsel. Verwezen wordt naar de toelichting bij artikel 2:1 en 2:2. Dit artikel regelt dat de SVB aan de minister gegevens verstrekt aangaande een verklaring toepasselijke wetgeving (de zogenoemde A1-verklaring) waarvan is gebleken dat deze verklaring terecht, onterecht, juist dan wel onjuist is afgegeven of is vervalst.

Tweede en derde lid

De hoofdregel uit Verordening (EG) 883/2004 bepaalt dat de socialezekerheidswetgeving van het werkland van toepassing is. Van deze hoofdregel kan echter worden afgeweken, met name als er sprake is van een detachering of als er wordt gewerkt in twee of meer lidstaten. In deze gevallen kan een persoon werkzaam zijn in Nederland, maar desalniettemin niet onder het Nederlandse sociale verzekeringsstelsel vallen. Hiervoor moet wel aan de vereisten zijn voldaan die titel II van Verordening (EG) 883/2004 aan de betreffende uitzonderingen stelt. Er is sprake van een onterecht afgegeven A1-verklaring als blijkt dat er feitelijk niet wordt voldaan aan de eisen uit titel II van Verordening (EG) 883/2004. Zo dient een werkgever (ondernemer) bijvoorbeeld normaliter werkzaamheden in de zendende staat te verrichten alvorens hij vanuit dat land werknemers kan detacheren. Als de buitenlandse sociale zekerheidsinstelling A1-verklaringen heeft afgegeven voor een detachering en er bijvoorbeeld blijkt dat de werkgever geen substantiële activiteiten in het buitenland uitvoert dan zijn de betreffende A1-verklaringen ten onrechte afgegeven. Onjuiste verklaringen zijn verklaringen waarbij er wel terecht een A1-verklaring is afgegeven, maar waarbij bijvoorbeeld de grondslag onjuist is (er is bijvoorbeeld een verklaring op grond van een detachering afgegeven en dit had werken in meerdere lidstaten moeten zijn). Ten slotte kan uit het onderzoek van de SVB blijken dat het betreffende zusterorgaan helemaal geen A1-verklaring heeft afgegeven en dat er sprake is van een vervalsing.

De minister verstrekt (periodiek dan wel op basis van casuïstiek) aan de SVB gegevens over rechtspersonen en ondernemingen en de behorende afschriften van verklaringen toepasselijke wetgeving als bedoeld in artikel 19, tweede lid, van de Coördinatieverordening sociale zekerheid.¹⁹

Op grond van de verstrekte informatie doet de SVB ten aanzien van de verklaringen de vaststelling of deze verklaring terecht, onterecht, juist dan wel onjuist zijn afgegeven of vervalst zijn. Hierbij wordt per verklaring een referentienummer verstrekt. Tevens wordt ook de motivering van dat vermoeden verstrekt. Deze gegevens worden onverwijld verstrekt.

Artikel 2:4 Gegevensverstrekking door gemeenten

In artikel 2:4 wordt de gegevensverstrekking door het college van burgemeester en wethouders van gemeenten aan de minister nader geregeld. Ook ten aanzien van deze gegevensverstrekking geldt als uitgangspunt dat de gegevens die worden verstrekt door gemeenten noodzakelijk dienen te zijn voor de uitoefening van de taken van de minister, zoals omschreven in artikel 14a, eerste lid, van de wet (het eerste lid). Voor de uitleg van het belang van deze gegevensverstrekking door gemeenten aan de minister wordt verwezen naar het algemene deel van de toelichting.

Gemeenten verstrekken gegevens en inlichtingen over het toezicht op en de handhaving van de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Omgevingswet, de Huisvestingswet 2014 of de Wet goed verhuurderschap. Welke gegevens worden verstrekt over overtredingen van deze wetten, is nader geregeld in het tweede lid. Voor de toelichting bij het tweede lid, wordt verwezen naar de toelichting bij het vergelijkbare tweede lid van artikel 2:1. De gegevens hebben betrekking op rechtspersonen of ondernemingen. Wat betreft de begrippen rechtspersonen of ondernemingen wordt verwezen naar de toelichting bij hoofdstuk 3a van de wet.²⁰ In combinatie met het doel van de gegevensverstrekking betreft het gegevens over rechtspersonen en ondernemingen die een (voorlopige) toelating aanvragen, toegelaten uitleners en uitleners die onder het overgangsrecht vallen.

In het derde lid is geregeld dat gemeenten informatie op verzoek verstrekken. Het derde lid bevat voorts een grondslag om de informatie in "uit eigen beweging" te verstrekken. Voor een toelichting wordt verwezen naar het derde lid van artikel 2:1.

Artikel 2:5 Gegevensverstrekking door inspectie-instellingen

In artikel 14b, eerste lid, van de wet is geregeld dat de minister informatie kan vragen aan een inspectie-instelling die een inspectierapport namens een uitlener heeft opgesteld. Ingevolge dat artikel dient die informatie noodzakelijk te zijn voor de verlening, weigering, schorsing, intrekking of verlenging van de geldigheidsduur van de toelating. De inspectie-instellingen verstrekken op verzoek en kosteloos aan de minister gegevens en inlichtingen die zijn verkregen bij de totstandkoming van het rapport. De minister betreft de informatie bij de beoordeling of de uitlener aan alle onderdelen van het normenkader voldoet. Met het oog op de proportionaliteit van deze gegevensuitwisseling ligt het niet voor de hand om bij een inspectie-instelling ook de gegevens en inlichtingen op te vragen die ten grondslag liggen aan bevindingen van het inspectierapport ten aanzien waarvan over de juistheid niet wordt getwijfeld.

In artikel 2:5 is de gegevensuitwisseling nader geclausuleerd. De minister kan gegevens en inlichtingen opvragen in het geval gerede twijfel bestaat over de juistheid van de

¹⁹ De Verordening (EG) nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels (PbEU 2009, L 284).

²⁰ *Kamerstukken II 2023/24*, 36 446, nr. 3, blz. 131.

bevindingen van het betreffende inspectierapport. De minister onderbouwt de gerede twijfel bij het verzoek om gegevensverstrekking. De inspectie-instelling is ingevolge artikel 14b, eerste lid, gehouden de gegevens te verstrekken. Of de minister terecht aanleiding heeft gezien om de informatie op te vragen, kan door de uitlener ter discussie worden gesteld in het kader van een eventuele besluit tot weigering om toelating te verlenen dan wel een besluit tot schorsing van een toelating.

Artikel 2:6 Gegevensverstrekking door andere instanties

Eerste lid

Dit artikel stelt nadere regels over het verstrekken van gegevens door private partijen aan de Minister van SZW. De gegevens, bedoeld in dit artikel, worden verstrekt voor zover noodzakelijk voor de uitoefening van de bevoegdheden van Onze Minister, bedoeld in paragraaf 3 van hoofdstuk 3a van de wet. De gegevens en inlichtingen dienen derhalve noodzakelijk te zijn in het kader van de verlening, schorsing, intrekking of ambtshalve verlenging van toelatingen.

Tweede lid

De huisvestingsverplichting houdt in, dat in het geval wordt voorzien in huisvesting ten behoeve van de terbeschikkingstelling van de arbeidskracht in Nederland, de aangeboden huisvesting afkomstig dient te zijn van een daartoe gecertificeerde verhuurder conform afspraken die hierover bij cao zijn gemaakt ofwel dient te worden aangeboden door een woningcorporatie. De minister stelt in het kader van de toelating vast of een uitlener aan deze verplichting voldoet. Om deze controle mogelijk te maken wordt geregeld dat instellingen die certificaten verstrekken voor de huisvesting van arbeidskrachten gegevens verstrekken aan de minister. Huisvestingscertificaten zien op de kwaliteit van huisvesting van werknemers. Vooralnog is voorzien dat gegevens worden uitgewisseld met de Stichting Normering Flexwonen (SNF), waarvan de certificering is gebaseerd op normen die zijn afgesproken in de ABU- en NBBU-CAO voor uitzendkrachten.

Voor de gegevensverstrekking door woningcorporaties is geen grondslag opgenomen. Door woningcorporaties aangeboden huisvesting wordt in beperkte mate aangeboden aan arbeidskrachten die ter beschikking worden gesteld. Bovendien kan voor de vaststelling of de huisvesting ook daadwerkelijk door een woningcorporatie wordt aangeboden, veelal worden volstaan met de informatie die de aanvrager of toegelaten uitlener daarover dient te verstrekken en openbare informatie. Gegevensverstrekking door woningcorporaties wordt in dit verband dan ook niet noodzakelijk geacht.

De certificerende instelling voor huisvesting verstrekt gegevens over schorsingen en intrekkingen van het huisvestingscertificaat evenals de duur van de schorsing. Hoewel de actuele gegevens omtrent huisvestingscertificering via het openbare register van SNF zijn te raadplegen, is evenwel een grondslag voor deze gegevensverstrekking opgenomen. Om vast te stellen of een aanvrager of toegelaten uitlener een toelating mag krijgen of houden, wordt over een periode voorafgaand aan het inspectiemoment vastgesteld of aan het normenkader is voldaan. In het kader van de huisvestingsverplichting zal dus bijvoorbeeld moeten worden gecontroleerd of een instelling die namens de toegelaten uitlener huisvesting aan terbeschikkinggestelde arbeidskrachten heeft aangeboden in die periode in het bezit was van een huisvestingscertificaat. De gegevens die in dat verband relevant zijn, zijn op het moment van de periodieke gegevensverstrekking niet (langer) openbaar via het openbare register van SNF.

Derde lid

Geregeld wordt dat de SNCU aan de minister gegevens verstrekt over ingebrekestellingen van een aanvrager of toegelaten uitlener als gevolg van het niet naleven van een of meer verplichtingen van een collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot het loon van ter beschikking gestelde arbeidskrachten. Dergelijke ingebrekestellingen vinden plaats in het kader van het instellen van vorderingen als bedoeld in artikel 3, vierde lid, Wet AVV en artikel 15 Wet CAO. Ook worden de gronden waarop de ingebrekestelling is gebaseerd, vermeld, almede de datum waarop het niet naleven van de verplichtingen van een collectieve arbeidsovereenkomst is geconstateerd en de datum van dagtekening van de ingebrekestelling.

Vierde lid

De gegevensverstrekking ingevolge dit artikel vindt plaats op verzoek van de minister. Dat verzoek zal in beginsel plaatsvinden op basis van concrete gevallen (casuïstiek), bijvoorbeeld in het geval van vermoedens dat een uitlener de huisvestingsverplichting of het loonverhoudingsvoorschrift niet naleeft (hetgeen aanleiding kan zijn om een toelating te schorsen of in te trekken). Het derde lid bevat voorts een grondslag om gegevens "uit eigen beweging" te verstrekken. Dit impliceert uitsluitend dat gegevens uit eigen beweging *kunnen* worden verstrekt. Daartoe is geen verplichting in het leven geroepen. De gegevens die uit eigen beweging worden verstrekt dienen noodzakelijk te zijn voor de uitoefening van de bevoegdheden van de minister in het kader van de toelatingsprocedure. Hierover kunnen partijen nadere afspraken maken. Dit artikel regelt geen grondslag voor het verstrekken van inlichtingen (signalen) door de betreffende private partijen.

De actualiteit van de gegevens is niet nader bepaald. Welke gegevens de minister gebruikt en hoe oud die gegevens mogen zijn, is afhankelijk van de toepassing van de bevoegdheden van de minister in het kader van het toelatingsstelsel. Voor de toetsing of aan de eisen van het normenkader wordt voldaan (waaronder ook de naleving van de huisvestingsverplichting en het loonverhoudingsvoorschrift, bedoeld in de artikelen 8 en 8a van de wet) zal moeten worden aangesloten bij de in het inspectieschema te regelen toetsperiode. Met inachtneming van toepasselijke regelgeving, kunnen partijen over de actualiteit van de gegevens nadere afspraken maken.

Artikel 2:7 Gegevensverstrekking aan de Nederlandse Arbeidsinspectie

Eerste en vierde lid

In het eerste lid van dit artikel wordt geregeld welke gegevens en inlichtingen door wie aan de Nederlandse Arbeidsinspectie worden verstrekt. In artikel 14a, tweede lid, is geregeld dat de gegevens kosteloos worden verstrekt.

De gegevensverstrekking is als volgt geclausuleerd.

- Informatie worden uitsluitend verstrekt voor zover dat noodzakelijk is voor het toezicht op en de handhaving van de naleving van het toelatingsstelsel (eerste lid). Het gaat daarbij om de naleving van de toelatingsplicht en de administratie- en meldplicht van de uitlener alsmede om de naleving van de plichten van de inlener (alleen arbeidskrachten inlenen van toegelaten uitleners alsmede de administratieplicht).
- Gegevens (data) en inlichtingen (signalen) worden verstrekt door de instanties die in het eerste lid zijn opgesomd. Het betreft de minister van SZW, de Belastingdienst alsmede het college van burgemeester en wethouders van gemeenten, als bedoeld in artikel 32 van de Huisvestingswet 2014 en artikel 17 van de Wet goed verhuurderschap. Daarbij wordt tevens geregeld welke type

gegevens en inlichtingen worden verstrekt. Het type gegeven vloeit voort uit de taken die aan de betreffende instanties toekomen en die gerelateerd zijn aan het toelatingsstelsel (eerste lid). Met het oog op de eerder vermelde geheimhoudingsplicht (zie de toelichting bij artikel 2:2) verstrekt de Belastingdienst geen gegevens of inlichtingen uit eigen beweging, maar uitsluitend gegevens op verzoek van de minister.

- Uit oogpunt van proportionaliteit en dataminimalisatie wordt in het tweede lid de actualiteit van de gegevensverstrekking geregeld. Hier is voor gekozen, omdat die actualiteit niet eenduidig is af te leiden uit de bevoegdheden van de Arbeidsinspectie in het kader van het toelatingsstelsel. De peildatum is de datum waarop de informatie aan de Nederlandse Arbeidsinspectie wordt verstrekt. De te verstrekken gegevens en inlichtingen mogen, gerekend vanaf dat moment, in ieder geval niet verder teruggaan dan vier jaar (vierde lid). Voor de termijn is aangesloten bij de geldigheidsduur van een toelating van vier jaar.

De gegevens en inlichtingen die zijn verkregen bij de uitoefening van de bevoegdheden van de minister in het kader van het toelatingsstelsel zien onder meer op besluiten tot toelating, schorsing of intrekking van een toelating. De informatie kan eveneens betrekking hebben op de toepassing van het overgangsrecht (verwezen wordt naar de toelichting bij artikel 2:1). Deze informatie is noodzakelijk om vast te kunnen stellen of uitleners en inleners overeenkomstig het toelatingsstelsel arbeidskrachten ter beschikking stellen. Daarnaast ziet de gegevensverstrekking aan de Nederlandse Arbeidsinspectie op de naleving van de meewerkplicht door de inlener. Het opleggen van een last onder dwangsom vanwege het niet meewerken aan de controle op het loonverhoudingsvoorschrift vormt een belangrijke indicator voor de vaststelling of de inlener alleen arbeidskrachten inleent van toegelaten uitleners, en daarmee de verplichtingen die volgen uit de wet nakomt. Wat betreft de verwerkingsverantwoordelijkheid van de minister van SZW en de Arbeidsinspectie wordt verwezen naar de toelichting bij het nieuwe artikel 2:1, eerste lid.

Met gegevens over de naleving van de verplichtingen met betrekking tot de voldoening of afdracht van de omzetbelasting, de loonbelasting, de premie voor de volksverzekeringen, de premies voor de werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet wordt de Nederlandse Arbeidsinspectie voorzien van belangrijke informatie om te kunnen achterhalen welke uitleners arbeidskrachten ter beschikking stellen zonder toelating. Voor zover de Belastingdienst deze gegevens middels rapporten verstrekt, mogen uitsluitend die onderdelen worden gedeeld die betrekking hebben op voormelde (fiscale en sociale zekerheids-) verplichtingen.

Hoewel de Nederlandse Arbeidsinspectie geen toezicht houdt op de naleving van de huisvestingsverplichting, vormen gegevens en inlichtingen over bestuursrechtelijke handhaving door (veelal) gemeenten in verband met slechte huisvesting (van arbeidsmigranten) belangrijke aanwijzingen voor de vraag of een uitlener (ook) de toelatingsplicht naleeft. Zo kan huisvesting die in strijd is met wet- en regelgeving worden aangeboden door een uitlener die arbeidskrachten in strijd met de Wtta zonder toelating ter beschikking stelt. Meer in algemene zin wordt verwezen naar het tweede advies van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten, hoofdstuk 4.²¹

Tweede lid

In het tweede lid wordt geregeld dat de Nederlandse Arbeidsinspectie bevoegd is om de gegevens en inlichtingen die worden ontvangen in verband met het toezicht op en de handhaving van de naleving van de Waadi, verder te verwerken voor zover die gegevens noodzakelijk zijn voor het toezicht op en de handhaving van de naleving van het

²¹ *Kamerstukken II 2020/21, 29 861, nr. 53.*

bepaalde bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen, de Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie, de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag en de Arbeidsomstandighedenwet. Verwezen wordt naar paragraaf 7.6.1 van het algemene deel van deze nota van toelichting.

Derde lid

Verwezen wordt naar de toelichting bij artikel 2:2, derde lid.

Vijfde lid

In het vijfde lid is geregeld dat de betrokken bestuursorganen gegevens en inlichtingen op verzoek verstrekken. De minister dient daarbij aan te geven over welke uitleners informatie moeten worden verstrekt. De omschrijving "op verzoek" moet ruim worden uitgelegd en kan ook een eenmalig verzoek voor structurele gegevensverstrekking impliceren. Op verzoek kan ook een incidenteel verzoek betreffen. Met het oog op het doorlopend toezicht door de Arbeidsinspectie is het waarschijnlijk dat de gegevensverstrekking periodiek zal plaatsvinden. Het is aan de betrokken bestuursorganen (de Nederlandse Arbeidsinspectie en de Belastingdienst respectievelijk de colleges van burgemeester en wethouders) om daarover, en over de wijze van levering, afspraken te maken.

Het vijfde lid bevat voorts een grondslag voor de minister en gemeenten om informatie "uit eigen beweging" te verstrekken. Dit impliceert uitsluitend dat informatie uit eigen beweging *mag* worden verstrekt. Daartoe is geen verplichting in het leven geroepen. De informatie dient noodzakelijk te zijn voor de uitoefening van bevoegdheden van de Arbeidsinspectie. Hierover kunnen ook nadere afspraken worden gemaakt. De Belastingdienst verstrekt geen gegevens of inlichtingen uit eigen beweging.

Artikel 2:8 Gegevensverstrekking aan de Belastingdienst

Eerste lid

Dit artikel betreft een nadere uitwerking van de gegevensuitwisseling, bedoeld in artikel 14a, derde lid, van de wet. Ingevolge dat lid verstrekken de minister, Arbeidsinspectie aan andere bestuursorganen kosteloos alle informatie, die is verkregen door de uitvoering of het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Waadi. De informatie wordt alleen verstrekt indien die noodzakelijk is voor de uitvoering van de wettelijke taak van de instanties waaraan de gegevens worden verstrekt en indien die informatie noodzakelijk is ten behoeve van een samenwerkingsverband tussen twee of meer van de voornoemde instanties.

In dit artikel wordt geregeld dat de Belastingdienst via een (bilateraal) samenwerkingsverband met de minister of met de Arbeidsinspectie gegevens ontvangt. De naleving van fiscale wetten en socialezekerheidswetten maken onderdeel uit van het normenkader waaraan moet worden voldaan om een (voorlopige) toelating te krijgen en te behouden. De gegevensverstrekkingen dienen dan ook ter versterking van het toezicht op de naleving van regelgeving die onderdeel uitmaakt van het toelatingsstelsel, om zo de werking van het stelsel als geheel te bevorderen. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat in dit artikel niet wordt geregeld hoe de Belastingdienst de verstrekte informatie dient te verwerken. Dat laatste volgt uit bestaande wettelijke bevoegdheden van de Belastingdienst (en de invulling die de Belastingdienst daaraan geeft). Mede door de bilaterale inrichting van het samenwerkingsverband kan in dit artikel worden vastgesteld, waarom, door wie en aan wie, welke gegevens kunnen worden verstrekt. De afspraken tussen de betrokken partijen over de gegevensverstrekking op grond van

dit artikel dienen in een samenwerkingsovereenkomst of convenant nader te worden uitgewerkt.

De minister verstrekt gegevens en inlichtingen die zijn verkregen bij de uitoefening van diens bevoegdheden in het kader van het toelatingsstelsel. Het betreft bijvoorbeeld informatie over een besluit tot schorsing van een toelating als gevolg van het niet naleven van fiscale verplichtingen die onderdeel uitmaken van het normenkader. Deze informatie kan bijvoorbeeld betrekking hebben op het gebruik van een geblokkeerde rekening (g-rekening), de financiële administratie en de aangiften en afdracht. Daarnaast verstrekt de minister gegevens en inlichtingen over het toezicht op en de handhaving van de naleving van de meewerkplicht, bedoeld in artikel 12u van de wet. Inleners zijn ingevolge dat artikel verplicht mee te werken aan de controles door de inspectie-instellingen. Deze meewerkplicht moet het voor een inspectie-instelling mogelijk maken om te controleren of de uitlener aan het loonverhoudingsvoorschrift voldoet. Het loonverhoudingsvoorschrift houdt korthedshalve in dat een arbeidskracht aanspraak maakt op hetzelfde loon en dezelfde vergoedingen als de inlener betaalt aan eigen medewerkers in gelijke of gelijkwaardige functies. De informatie over het niet naleven van de meewerkplicht kan aanleiding zijn voor de Belastingdienst om te onderzoeken of de inlener fiscale en socialezekerheidswetten naleeft. De minister wijst ambtenaren aan die toezicht houden op de naleving van de meewerkplicht. Deze ambtenaren werken onder verantwoordelijkheid van de minister en zijn niet als verwerkingsverantwoordelijke aan te merken. Zie ook de toelichting bij artikel 2:1, eerste lid. In dit artikel is dan ook geregeld dat deze informatie door de minister wordt verstrekt.

De Arbeidsinspectie verstrekt gegevens en inlichtingen over het toezicht op de naleving van de uit het toelatingsstelsel voortvloeiende plichten van de uitlener en de inlener. Van belang is dat die gegevens en inlichtingen uitsluitend mogen worden verstrekt voor zover die relevant zijn voor de naleving van de verplichtingen met betrekking tot de voldoening of afdracht van de omzetbelasting, de loonbelasting, de premie voor de volksverzekeringen, de premies voor de werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet. Informatie over het toezicht op de naleving van de toelatingsplicht en van de plichten van de inlener (zoals een overtreding van de administratieplicht van de inlener) is informatie die de Belastingdienst ondersteunt bij de vaststelling of bijvoorbeeld de fiscale verplichtingen en socialezekerheidswetten door de desbetreffende uitlener en inlener worden nageleefd.

Tweede lid

Uit oogpunt van proportionaliteit en dataminimalisatie wordt in het tweede lid de actualiteit van de gegevensverstrekking geregeld. De peildatum is de datum waarop de gegevens en inlichtingen aan de Belastingdienst worden verstrekt. De te verstrekken gegevens en inlichtingen mogen, gerekend vanaf dat moment, in ieder geval niet verder teruggaan dan vier jaar. Voor de termijn is aangesloten bij de geldigheidsduur van een toelating van vier jaar.

Derde lid

In het derde lid is geregeld dat de betrokken bestuursorganen informatie op verzoek verstrekken. De Belastingdienst dient daarbij aan te geven over welke uitleners informatie moet worden verstrekt. De omschrijving "op verzoek" moet ruim worden uitgelegd en kan ook een eenmalig verzoek voor structurele gegevensverstrekking impliceren. Op verzoek kan ook een incidenteel verzoek betreffen. Met het oog op het doorlopend toezicht door de Belastingdienst is het waarschijnlijk dat de gegevensverstrekking periodiek zal plaatsvinden. Het is aan de betrokken

bestuursorganen (de minister en de Nederlandse Arbeidsinspectie) om daarover, en over de wijze van levering, afspraken te maken.

Het derde lid bevat voorts een grondslag voor de minister en Arbeidsinspectie om gegevens en inlichtingen "uit eigen beweging" te verstrekken. Dit impliceert uitsluitend dat deze informatie uit eigen beweging *mag* worden verstrekt. Daartoe is geen verplichting in het leven geroepen. De inlichtingen dienen noodzakelijk te zijn voor de uitoefening van bevoegdheden van de Belastingdienst. Hierover kunnen ook nadere afspraken worden gemaakt.

Artikel 2:9 Gegevensverstrekking aan gemeenten

Eerste lid

Dit artikel bevat evenals artikel 2:8 een nadere uitwerking van de gegevensuitwisseling, bedoeld in artikel 14a, derde lid, van de wet. Via een samenwerkingsverband tussen een of meer colleges van burgemeester en wethouders (hierna ook: gemeenten) enerzijds en de minister of de Arbeidsinspectie anderzijds wordt aan gemeenten kosteloos informatie verstrekt die voor met name gemeenten noodzakelijk zijn voor de handhaving van regelgeving in het kader van de huisvesting van arbeidskrachten (met name arbeidsmigranten). Ook deze gegevensverstrekkingen dienen ter versterking van het toezicht op de naleving van regelgeving die onderdeel uitmaakt van het toelatingsstelsel – in dit geval de huisvestingsverplichting – om zo de werking van het stelsel als geheel te bevorderen.

Voor de huisvesting van arbeidsmigranten dient bij de gemeente een omgevingsvergunning te worden aangevraagd. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om op deze aanvraag omgevingsvergunning te beslissen en is belast met de handhaving van de Omgevingswet op dit punt. Daarnaast is het college van burgemeester en wethouders belast met de bestuursrechtelijke handhaving van de Huisvestingswet 2014 en de Wet goed verhuurderschap. In het kader van de huisvesting van arbeidskrachten – met name arbeidsmigranten – dienen de in die wetten opgenomen bepalingen in acht te worden genomen. De gegevensuitwisseling zal derhalve plaatsvinden met het college van burgemeester en wethouders van gemeente. Omdat in de praktijk een sterk verband bestaat tussen het niet naleven van arbeidswetten (waaronder de toelatingsplicht) en het overtreden van regels rondom de huisvesting van arbeidskrachten, is het voor de bestuursrechtelijke handhavingstaken van gemeenten op dit punt van belang dat zij gegevens en inlichtingen van de Nederlandse Arbeidsinspectie ontvangen over de naleving van de plichten voor uitlener en inlener. Dit geldt eveneens voor gegevens en inlichtingen van de minister over de verlening, weigering, schorsing, intrekking of verlenging van toelatingen of voorlopige toelatingen en informatie uit inspectierapporten, voor zover die gegevens betrekking hebben op de naleving van artikel 12b van de wet. Mede door de bilaterale inrichting van het samenwerkingsverband kan in dit artikel worden vastgesteld, waarom, door wie en aan wie, welke informatie kan worden verstrekt.

Tweede lid

Uit oogpunt van proportionaliteit en dataminimalisatie wordt in het tweede lid de actualiteit van de gegevensverstrekking geregeld. De datum waarop de informatie aan gemeenten wordt verstrekt, is de peildatum. De te verstrekken gegevens en inlichtingen mogen, gerekend vanaf dat moment, in ieder geval niet verder teruggaan dan vier jaar. Voor de termijn is aangesloten bij de geldigheidsduur van een toelating van vier jaar.

Derde lid

In het derde lid is geregeld dat de betrokken bestuursorganen gegevens en inlichtingen op verzoek verstrekken. Gemeenten dienen daarbij aan te geven over welke uitleners informatie moet worden verstrekt. Gelet op het type informatie in verband met de naleving van de huisvestingsverplichting, zal de gegevensverstrekking naar verwachting op incidentele basis plaatsvinden.

Het derde lid bevat voorts een grondslag voor de minister en de Arbeidsinspectie om informatie "uit eigen beweging" te verstrekken. Dit impliceert uitsluitend dat informatie uit eigen beweging *mag* worden verstrekt. Daartoe is geen verplichting in het leven geroepen. De informatie dient noodzakelijk te zijn voor de uitoefening van bevoegdheden van gemeenten. Hierover kunnen ook nadere afspraken worden gemaakt.

Artikel 2:10 Gegevensverstrekking over huisvesting

Eerste lid

Dit artikel regelt welke informatie wordt verstrekt aan certificerende instellingen die certificaten verstrekken voor de huisvesting van arbeidskrachten. Hierbij wordt in beginsel gedacht aan SNF. Uit het eerste lid vloeit voort dat informatie die niet noodzakelijk is voor die taak van de certificerende instellingen, niet mogen worden verstrekt. Voor een onderbouwing van de noodzaak om gegevensdeling met instanties zoals SNF mogelijk te maken, wordt verwezen naar paragraaf 8.6.3 van de algemene toelichting.

In het eerste lid wordt voorts geregeld dat de minister gegevens en inlichtingen verstrekt over huisvesting die door of namens aanvragers of toegelaten uitleners wordt aangeboden aan arbeidskrachten en waarvan een redelijk vermoeden bestaat dat deze huisvesting niet voldoet aan het door die instelling verstrekte certificaat voor de kwaliteit van huisvesting voor arbeidskrachten. De door de minister te verstrekken informatie zal veelal voortvloeien uit besluiten over de weigering, schorsing, of intrekking van (voorlopige) toelatingen voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten. Hoewel de informatie ook afkomstig kan zijn van inspectierapporten van de inspectie-instellingen die de uitlener bij de aanvraag dan wel periodiek gedurende de looptijd van de toelating verstrekt, bepaalt de minister als verwerkingsverantwoordelijke of en, zo ja, welke gegevens uit de inspectierapporten op basis van dit artikel worden versterkt. De informatie kan gegevens betreffen, bijvoorbeeld over de naleving van de huisvestingsverplichting. De informatie kan ook inlichtingen betreffen, die bijvoorbeeld aanwijzingen kunnen vormen dat een houder van een SNF-certificaat huisvesting aanbiedt die niet voldoet aan de daaraan gestelde voorwaarden.

Op basis van de te verstrekken informatie wordt SNF in staat gesteld om onder meer te onderzoeken of een aanbieder van huisvesting de locatie heeft opgegeven als locatie waar arbeidskrachten worden gehuisvest dan wel of de opgegeven locatie (nog steeds) aan de eisen voor verlening van het certificaat voor de huisvesting arbeidskrachten voldoet. De gegevens en inlichtingen kunnen betrekking hebben op uitleners (bijvoorbeeld omdat deze tevens huisvesting aanbieden aan de ter beschikking gestelde arbeidskrachten), maar gelet op het doel van de gegevensverstrekking kan de informatie tevens betrekking hebben op rechtspersonen of ondernemingen die geen uitlener zijn, maar huisvesting (namens een uitlener) aanbieden. In dit verband wordt ook verwezen naar de toelichting bij artikel 12b.²²

Tweede en derde lid

In het tweede lid is de actualiteit van de informatie geregeld. Uit oogpunt van proportionaliteit en dataminimalisatie wordt in het tweede lid de actualiteit van de gegevensverstrekking geregeld. De datum waarop de informatie wordt verstrekt, is de

²² *Kamerstukken II 2023/24, 36446, nr. 3.*

peildatum. De te verstrekken informatie mag, gerekend vanaf dat moment, in ieder geval niet verder teruggaan dan vier jaar (tweede lid). Voor de termijn is aangesloten bij de geldigheidsduur van een toelating van vier jaar. Gelet op het type informatie is de verwachting dat de gegevens en inlichtingen niet periodiek worden verstrekt, maar incidenteel op verzoek van SNF. De minister kan de betreffende informatie ook eigen beweging verstrekken. Dit is geregeld in het derde lid.

Artikel 2:11 Gegevensverstrekking ten behoeve van het toezicht op de naleving van collectieve arbeidsovereenkomsten

In dit artikel wordt geregeld welke gegevens worden verstrekt aan private instanties die toezicht houden op de naleving van de cao's. Hierbij wordt in beginsel gedacht aan SNCU. Het betreft gegevens (data) die relevant zijn voor de vaststelling of de uit de CAO voortvloeiende verplichtingen met betrekking tot het loon van de arbeidskracht worden nageleefd. Uit het eerste lid vloeit voort dat gegevens die niet noodzakelijk zijn voor het toezicht op de naleving van collectieve arbeidsovereenkomsten, niet mogen worden verstrekt. Voor een onderbouwing van de noodzaak om gegevensdeling met instanties zoals SNCU mogelijk te maken, wordt verwezen naar paragraaf 8.6.3 van de algemene toelichting.

In het tweede lid wordt geregeld welke gegevens door de minister worden verstrekt. De door de minister te verstrekken gegevens zullen betrekking hebben op besluiten over de weigering, schorsing, of intrekking van toelatingen voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten. Deze gegevens mogen uitsluitend worden gedeeld voor zover die betrekking hebben op het niet naleven van het loonverhoudingsvoorschrift dan wel het niet naleven van de Wml. Hoewel de gegevens ook afkomstig kunnen zijn van inspectierapporten van de inspectie-instellingen die de uitlener bij de aanvraag dan wel periodiek gedurende de looptijd van de toelating verstrekt, bepaalt de minister als verwerkingsverantwoordelijke of en zo ja, welke gegevens uit de inspectierapporten op basis van dit artikel worden versterkt.

In het derde lid wordt geregeld dat de Arbeidsinspectie gegevens verstrekt over het toezicht op de naleving van de verplichtingen die uit het toelatingsstelsel voortvloeien. Verwezen wordt naar het algemene deel van de toelichting, paragraaf 8.6.3. Daarnaast wordt mogelijk gemaakt om gegevens die via het verbindingsbureau als bedoeld in artikel 4 van de Detacheringsrichtlijn (richtlijn 96/71/EG) op verzoek uit het buitenland zijn ontvangen te verstrekken aan een rechtspersoon die belast is met het toezicht op de naleving van cao's (onderdeel b van het derde lid). Het verbindingsbureau of Nederlandse Liaisonbureau is ondergebracht bij de Arbeidsinspectie. Verwezen wordt naar Aanwijzingsregeling toezichthoudende ambtenaren en ambtenaren met specifieke uitvoeringstaken op grond van SZW-wetgeving. In artikel 1.2, zesde lid, is geregeld dat de ambtenaren van de Nederlandse Arbeidsinspectie worden aangewezen als de ambtenaren, bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de WagwEU die verantwoordelijk zijn voor de verwerking van gegevens ten behoeve van de administratieve samenwerking, bedoeld in dat artikel. Enkel de gegevens die voor deze rechtspersoon noodzakelijk zijn voor het toezicht op de naleving van collectieve arbeidsovereenkomsten mogen worden verstrekt. Deze grondslag voor gegevensuitwisseling was reeds geregeld in artikel 15a van de wet, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van de Wtta. Blijkens de memorie van toelichting bij die wet heeft de wetgever ervoor gekozen dat artikel te laten vervallen en de inhoud ervan in het Baadi op te nemen.²³

Uit oogpunt van proportionaliteit en dataminimalisatie wordt in het tweede lid de actualiteit van de gegevensverstrekking geregeld. De datum waarop de gegevens worden verstrekt, is de peildatum. De te verstrekken informatie mag, gerekend vanaf dat moment, in ieder geval niet verder teruggaan dan vier jaar (tweede lid). Voor de

²³ *Kamerstukken II 2023/24, 36 446, nr. 3, blz. 164.*

termijn is aangesloten bij de geldigheidsduur van een toelating van vier jaar. Gelet op het type informatie is de verwachting dat de informatie niet periodiek wordt verstrekt, maar incidenteel op verzoek van de rechtspersoon. De minister en de Arbeidsinspectie kunnen de betreffende informatie ook eigen beweging verstrekken. Dit is geregeld in het vijfde lid.

Artikel 2:12 Bewaartermijn

In artikel 2:12 is geregeld dat de private instanties waaraan gegevens worden verstrekt (ingevolge artikelen 2:10 en 2:11), de gegevens na maximaal vijf jaar dienen te vernietigen. Voor deze termijn is uitgegaan van de geldigheidsduur van een toelating (vier jaar), waaraan nog een jaar is toegevoegd. Hieraan ligt het volgende ten grondslag.

Uit de praktijk van vrijwillige certificering is gebleken dat een aantal uitleners ook na een weigering van een certificaat, dan wel intrekking van een certificaat, korte tijd daarna wederom een certificaat aanvraagt. Ook komt het voor dat uitleners doelbewust failliet gaan en later door dezelfde eigenaren al dan niet onder dezelfde naam wederom een certificaat aanvragen. De verwachting is dat dit in het toelatingsstelsel niet anders zal zijn. Ter bestrijding van fraude en illegaliteit in de uitleenbranche is het dan ook van belang dat de instanties die via gegevensuitwisseling betrokken zijn bij de uitvoering en de versterking van het toelatingsstelsel gegevens van een betrokken rechtspersoon of onderneming over enige periode kunnen bewaren. De betrokken instanties kunnen daarmee rekening houden met relevante gegevens uit het verleden die met het oog op de uitoefening van hun taken relevant zijn. Zo kan de certificerende instelling (die certificaten voor huisvesting verstrekt) bijvoorbeeld bij een hernieuwde overtreding een meer gerichte inspecties laten uitvoeren door inspectie-instellingen omdat men weet wanneer en waar in de boekhouding eerdere overtredingen kunnen worden getraceerd. Met het oog hierop wordt termijn van vijf jaar niet onnodig lang geacht, in ogeschouw nemende dat de algemene bewaartermijn voor administraties zeven jaar betreft.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de betrokken instanties zorgdragen voor de vernietiging van de gegevens overeenkomstig deze bepaling. De in dit artikel vermelde termijn betreft een maximumtermijn. Ingevolge de AVG moeten de gegevens worden vernietigd zodra de noodzaak de gegevens te bewaren verval.

Artikel 2:13 Beveiliging tegen verlies of onrechtmatige verwerking

Uit artikel 5 van de AVG vloeit voort dat de instanties, bedoeld in de artikelen 2:10 en 2:11, verplicht zijn zorg te dragen voor passende technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verkregen gegevens tegen risico's van verlies of ongeoorloofde verstrekking, en tegen onbevoegde kennisneming, opneming, wijziging, verwijdering of verstrekking van deze gegevens en inlichtingen. In dit artikel is geregeld welke de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen de private instanties ten minste moeten nemen met betrekking tot de verrichte verwerkingen van de verstrekte gegevens neergelegd. De betrokken instanties dienen toe te zien op de naleving van deze maatregelen. Eén van de te treffen voorzieningen is, gelet op onderdeel c van dit artikel, het nemen van maatregelen die gericht zijn op het beheer van de gegevens. Hieronder vallen ook maatregelen om onbevoegde digitale toegang tot de opgeslagen gegevens tegen te gaan. Deze waarborgen zijn temeer van belang nu ingevolge de artikelen 2:10 en 2:11 gegevens van het publieke domein naar het private domein worden overgeheveld. Ook zijn dit gegevens die zonder toestemming van betrokkenen worden verstrekt aan deze partijen.

Artikel II

Artikel 3 BagwEU bevat regels over de gegevens met betrekking tot transnationale dienstverrichting die in nationaal verband worden verwerkt, in het bijzonder de partijen aan wie de minister deze gegevens kan verstrekken en de doeleinden waarvoor zij de ontvangen gegevens kunnen verwerken.

In het eerste lid zijn de bestuursorganen en toezichthouders opgenomen die bevoegd zijn alle gegevens, die onder verantwoordelijkheid van de Minister van SZW worden verwerkt in het kader van de WagwEU, verder te verwerken. In de praktijk is de SVB, in de hoedanigheid van uitvoerder van het WagwEU-meldingssysteem onder verantwoordelijkheid van de minister, belast met het verstrekken van de gegevens die worden geregistreerd in het meldingssysteem, en het verwerken van de verzoeken om deze informatie.

In het nieuwe vierde lid is opgenomen dat de gegevens die de minister (aangezien de SVB verwerker is ten behoeve van de minister (zie artikel 8 WagwEU en artikel 1a van de Regeling arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie)) heeft verkregen in verband met de artikelen 4 en 8 WagwEU, door de minister verder verwerkt kunnen worden, ten behoeve van het toezicht op de naleving en handhaving van de Waadi. In de praktijk worden de gegevens verstrekt aan de toelattende instantie, die onder verantwoordelijkheid van de minister op aanvraag toelating verleent.

De bevoegdheid om de gegevens met betrekking tot dienstverrichters, dienstontvangers, contactpersonen, de voor uitbetaling van het loon verantwoordelijke personen en gedetacheerde werknemers verder te verwerken en dus te verstrekken aan de toelattende instantie is begrensd, in die zin dat de verstrekking slechts toegestaan is voor zover de minister deze gegevens nodig heeft voor de uitvoering van de toelatingsplicht, waaronder wordt verstaan de verlening, weigering, schorsing, intrekking of verlenging van een toelating of voorlopige toelating en de controle op de naleving van het normenkader.

Deze gegevensverstrekking vindt plaats op grond van artikel 4, vijfde lid, WagwEU, aangezien de taken van de toelattende instantie ook verband houden met transnationale dienstverlening. Indien een dienstverrichter vanuit een andere lidstaat in het kader van transnationale dienstverrichting zijn werknemer ter beschikking stelt om tijdelijk arbeid te verrichten in Nederland, zal hij in het kader van de toelatingsplicht gecontroleerd worden op de naleving van de meldplicht (aan de overheid) van artikel 8 WagwEU. Voor een nadere toelichting hierover wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 1b:1. De naleving van artikel 8 WagwEU maakt onderdeel uit van het normenkader (zie artikel 12q, derde lid, onderdeel d, van de wet). Op grond van het nieuwe onderdeel c van artikel 3 BagwEU kan het gegeven dat de dienstverrichter heeft voldaan aan de meldplicht – en dus dat de dienstverrichter op dit punt voldoet aan het normenkader – worden gemeld aan de minister.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

C.E.G. van Gennip